

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Αυγούστου 2017

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 114

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4485

Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ**

Άρθρο 1
Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης -
Νομική μορφή των Α.Ε.Ι.

1. Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.). Τα Α.Ε.Ι. είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενα και τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

2. Η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο διακριτούς παράλληλους τομείς:

α) τον πανεπιστημιακό τομέα, που περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Πανεπιστήμια»,

β) τον τεχνολογικό τομέα, που περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), τα οποία στο εξής αναφέρονται ως «Τ.Ε.Ι.».

3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου του οικείου Ιδρύματος και γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού (Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ.) και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να οργανώνονται στα Α.Ε.Ι. διετή προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης για αποφοίτους των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.), τα οποία παρέχουν διπλώματα επιπέδου 5 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

Άρθρο 2
Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, νοούνται ως:

α) «Φοιτητές»: οι φοιτητές των Πανεπιστημίων και των

Τ.Ε.Ι.. Προπτυχιακοί φοιτητές είναι οι φοιτητές που παρακολουθούν τον πρώτο κύκλο σπουδών, μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι εκείνοι που παρακολουθούν τον δεύτερο κύκλο σπουδών και υποψήφιοι διδάκτορες εκείνοι που παρακολουθούν τον τρίτο κύκλο σπουδών.

β) «Φοιτητές με δικαίωμα συμμετοχής»: οι φοιτητές που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στα εκλεκτορικά σώματα για την εκλογή οργάνων διοίκησης Α.Ε.Ι. και εκλογής τους στα όργανα αυτά. Το δικαίωμα αυτό έχουν: αα) οι προπτυχιακοί φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια των εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, προσαυξανόμενη κατά τέσσερα (4) εξάμηνα, ββ) οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια του ενδεικτικού προγράμματος του δεύτερου κύκλου σπουδών, και γγ) οι υποψήφιοι διδάκτορες που διανύουν τα πέντε (5) πρώτα έτη του τρίτου κύκλου σπουδών. Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης ο χρόνος αυτός είναι διπλάσιος του ενδεικτικού χρόνου για την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών που παρακολουθούν.

γ) «Σύγκλητος»: η Σύγκλητος Πανεπιστημίου και η Σύγκλητος Τ.Ε.Ι..

δ) «Πρυτανικό Συμβούλιο»: το Πρυτανικό Συμβούλιο Πανεπιστημίου και το Πρυτανικό Συμβούλιο Τ.Ε.Ι..

ε) «Πρύτανης»: ο Πρύτανης Πανεπιστημίου και ο Πρύτανης Τ.Ε.Ι..

στ) «Αντιπρύτανης»: ο Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου και ο Αντιπρύτανης Τ.Ε.Ι..

ζ) «Κοσμητεία»: η Κοσμητεία Σχολής Πανεπιστημίου και η Κοσμητεία Σχολής Τ.Ε.Ι..

η) «Κοσμήτορας»: ο Κοσμήτορας Σχολής Πανεπιστημίου και ο Κοσμήτορας Σχολής Τ.Ε.Ι..

θ) «Πρόεδρος Τμήματος»: ο Πρόεδρος Τμήματος Πανεπιστημίου και ο Πρόεδρος Τμήματος Τ.Ε.Ι..

ι) «Διευθυντής Τομέα»: ο Διευθυντής Τομέα Πανεπιστημίου και ο Διευθυντής Τομέα Τ.Ε.Ι..

ια) «μέλη Δ.Ε.Π.»: το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό των Α.Ε.Ι. το οποίο αποτελείται από καθηγητές πρώτης βαθμίδας, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουρους καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες. Ως υπηρετούντες λέκτορες νοούνται οι υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λέκτορες Πανεπιστημίων και καθηγητές εφαρμογών Τ.Ε.Ι.. Η αρχαιότητα μέλους Δ.Ε.Π. ανά βαθμίδα προσδιορίζεται με βάση την ημερομηνία

δημοσίευσης της πράξης διορισμού στην οικεία βαθμίδα μέλους Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι..

ιβ) «Τίτλος σπουδών»: το πτυχίο ή το δίπλωμα που απονέμεται ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση οποιουδήποτε από τους τρεις κύκλους σπουδών.

Άρθρο 3 **Ακαδημαϊκές ελευθερίες**

1. Στα Α.Ε.Ι. κατοχυρώνεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και στη διδασκαλία, καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών. Το ακαδημαϊκό άσυλο αναγνωρίζεται για την κατοχύρωση των δημοκρατικών αξιών, των ακαδημαϊκών ελευθεριών στην έρευνα και στη διδασκαλία, την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, την προστασία του δικαιώματος στη γνώση και τη μάθηση έναντι οποιουδήποτε επιχειρεί να το καταλύσει.

2. Επέμβαση δημόσιας δύναμης σε χώρους των Α.Ε.Ι. επιτρέπεται αυτεπαγγέλτως σε περιπτώσεις κακουρημάτων, καθώς και εγκλημάτων κατά της ζωής και ύστερα από απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση. Οι ανωτέρω περιορισμοί δεν ισχύουν για επεμβάσεις του Πυροσβεστικού Σώματος και επεμβάσεις σε περιπτώσεις τροχαίων ατυχημάτων.

Άρθρο 4 **Αποστολή των Α.Ε.Ι.**

1. Τα Α.Ε.Ι. έχουν ως αποστολή:

α) να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία, να προετοιμάζουν τους φοιτητές για την εφαρμογή της και να καλλιεργούν τις τέχνες και τον πολιτισμό,

β) να συμβάλουν στη διά βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας από απόσταση, με βάση την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα στο ανώτερο επίπεδο ποιότητας σύμφωνα με τα διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια,

γ) να αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα και τις δεξιότητες των φοιτητών, να διαμορφώνουν τις απαραίτητες συνθήκες για την ανάδειξη νέων ερευνητών και να παρέχουν τις απαραίτητες γνώσεις και εφόδια στους αποφοίτους τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία,

δ) να ανταποκρίνονται στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας, να προωθούν τη διάχυση της γνώσης και την ανάπτυξη των τεχνών, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, καθώς και την καινοτομία, με προσήλωση στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, καθώς και να συμβάλουν στο εθνικό σχέδιο για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας στην κατεύθυνση της αειφορίας,

ε) να προωθούν τη συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή, την αποτελεσματική κινητικότητα του εκπαιδευτικού προσωπικού, των φοιτητών και των αποφοίτων τους, συμμετέχοντας στην ευρωπαϊκή και στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα,

στ) να συμβάλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις όλων

των πεδίων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και υπευθυνότητα και με σεβασμό στις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της ειρήνης και της ισότητας,

ζ) να αναπτύσσουν κοινούς, ανοικτούς πόρους στην εκπαίδευση, την έρευνα, την τεχνολογία και τον πολιτισμό.

2. Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αποστολής τους, τα Α.Ε.Ι. παρέχουν ποιοτική και ολοκληρωμένη εκπαίδευση, σύμφωνα με τις τάσεις της σύγχρονης επιστήμης, της τεχνολογίας και των τεχνών, καθώς και της διεθνούς επιστημονικής πρακτικής. Στο πλαίσιο αυτό, τα Τ.Ε.Ι. εστιάζουν στις εφαρμογές των σύγχρονων επιστημών, της τεχνολογίας και των τεχνών συνδυάζοντας την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών με την υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση.

3. Για την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα Ιδρύματα οργανώνονται και λειτουργούν με κανόνες και πρακτικές που διασφαλίζουν την τήρηση και προάσπιση ιδίως των αρχών:

α) της ελευθερίας στην έρευνα και τη διδασκαλία,

β) της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας,

γ) της ποιότητας της εκπαίδευσης,

δ) της ποιότητας των υπηρεσιών τους, της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στη διαχείριση του προσωπικού, των πόρων και των υποδομών τους,

ε) της διαφάνειας στο σύνολο των δραστηριοτήτων τους,

στ) της αμεροληψίας των οργάνων τους κατά την άσκηση του έργου τους και κατά τη λήψη ατομικών και συλλογικών αποφάσεων,

ζ) της αξιοκρατίας στην επιλογή και εξέλιξη του προσωπικού τους,

η) της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των φύλων και του σεβασμού κάθε διαφορετικότητας.

4. Οι ειδικότερες αρχές και κανόνες λειτουργίας, η οργάνωση και οι επιμέρους στόχοι κάθε Ιδρύματος, μέσα στο πλαίσιο που καθορίζει ο παρών νόμος, ορίζονται με τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8, αντίστοιχα.

Άρθρο 5 **Ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, κατάργηση και μεταβολή έδρας Α.Ε.Ι. - Παραρτήματα Α.Ε.Ι.**

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ιδρύονται, συγχωνεύονται, κατατέμνονται, μετονομάζονται και καταργούνται Α.Ε.Ι. και μεταβάλλεται η έδρα τους, όταν:

α) είναι αναγκαίο για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων αναγκών για την ανάπτυξη της ανώτατης εκπαίδευσης ή για την καλλιέργεια νέων επιστημονικών, καλλιτεχνικών και τεχνικών πεδίων ή πεδίων διεπιστημονικού χαρακτήρα, που κρίνονται απαραίτητα για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας και δεν καλύπτονται με επάρκεια από τα Α.Ε.Ι. που λειτουργούν ή

β) επιβάλλεται από τον δυσανάλογα μεγάλο ή μικρό ετήσιο αριθμό φοιτητών ή αποφοίτων ανά μέλος Δ.Ε.Π. σε ένα Α.Ε.Ι. ή

γ) η λειτουργία μεμονωμένων Α.Ε.Ι. όχι μόνο δεν δικαιολογείται επιστημονικά αλλά, αντιθέτως, δυσχεραίνει την έρευνα και τη διδασκαλία στα αντίστοιχα γνωστικά πεδία ή

δ) συνάδει με τις οικονομικές και κοινωνικές αναπτυξιακές ανάγκες και τις δυνατότητες της χώρας ή μιας συγκεκριμένης περιφέρειας.

2. Για την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 1 απαιτείται σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου των οικείων Ιδρυμάτων, εκτός από την περίπτωση ίδρυσης νέου Α.Ε.Ι. και γνώμη της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.Δι.Π.) και του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ., ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παραγράφου 1.

Η Σύγκλητος, η Α.Δι.Π. και το Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ. υποβάλουν τη γνώμη τους μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την παραλαβή ερωτήματος που τους απευθύνει ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Για εξαιρετικούς λόγους, ιδίως για την υποβολή διευκρινιστικών ερωτημάτων από τα γνωμοδοτούντα όργανα, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μία μόνο φορά για επτά (7) εργάσιμες ημέρες. Περαιτέρω παράταση της προθεσμίας αποκλείεται.

3. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 1 ρυθμίζονται θέματα που συνδέονται με την ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, μεταβολή έδρας ή κατάργηση Α.Ε.Ι., όπως ιδίως τα σχετικά με την προσωρινή διοίκηση των μη αυτοδύναμων Α.Ε.Ι. από Διοικούσα Επιτροπή και την πλήρωση των πρώτων θέσεων των μελών Δ.Ε.Π., την κατανομή και την ένταξη φοιτητών και προσωπικού, το χρόνο έναρξης της λειτουργίας των νέων Ιδρυμάτων, την προθεσμία έκδοσης του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού τους, τον παρεχόμενο τίτλο σπουδών και τα θέματα αντιστοιχίας και επαγγελματικών προσόντων των παλαιών και νέων πτυχιών.

4. Τα Α.Ε.Ι. που προκύπτουν από συγχώνευση υπεισέρχονται αυτοδικαίως, από το χρόνο που ορίζεται στο οικείο προεδρικό διάταγμα και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα, αφού τηρηθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας για τα ακίνητα, και σε όλες τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων Ιδρυμάτων. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από το νέο Α.Ε.Ι., χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές. Στα Α.Ε.Ι. που προκύπτουν από συγχώνευση, η Σύγκλητος του νέου Α.Ε.Ι. είναι το αρμόδιο όργανο για την έγκριση του ετήσιου τακτικού οικονομικού προϋπολογισμού και των τροποποιήσεών του, του τελικού οικονομικού απολογισμού του Ιδρύματος, καθώς και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που αφορά στο Ίδρυμα.

5. Παραρτήματα των Α.Ε.Ι. μπορεί να ιδρύονται σε άλλες χώρες σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις κατά τους οποίους ιδρύεται μια Σχολή σε Ίδρυμα της ημεδαπής, καθώς και τη διαδικασία και τους όρους που ισχύουν για την ίδρυση αντίστοιχης ακαδημαϊκής δομής στην άλλη χώρα.

Άρθρο 6 Αυτοδυναμία Α.Ε.Ι.

Τα μη αυτοδύναμα Α.Ε.Ι., τα οποία διοικούνται από Διοικούσα Επιτροπή, αποκτούν αυτοδυναμία μόλις λειτουργήσουν αυτοδύναμα δύο (2) Σχολές τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11. Το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την απόκτηση της αυτοδυναμίας, κινείται από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής η διαδικασία εκλογής Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων και συγκρότησης της Συγκλήτου. Με την εκλογή του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων και τη συγκρότηση της Συγκλήτου λήγει αυτοδικαίως η θητεία των μελών της Διοικούσας Επιτροπής και παύουν να ισχύουν οι περί αυτής διατάξεις. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διαπιστώνεται η πλήρωση των προϋποθέσεων αυτοδυναμίας, καθώς και η λήξη της θητείας των μελών της Διοικούσας Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 7 Οργανισμός

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, εγκρίνεται ο Οργανισμός κάθε Α.Ε.Ι., ύστερα από πρόταση της Συγκλήτου.

2. Με τον Οργανισμό, ρυθμίζονται τα θέματα της οργανωτικής δομής και λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι. και, ιδίως, τα εξής:

α) Η οργάνωση των ακαδημαϊκών, διοικητικών και οικονομικών δομών του Ιδρύματος.

β) Η οργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4178/2013 (Α' 174).

γ) Η σύσταση, ιδίως, των παρακάτω υπηρεσιών του Ιδρύματος και η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην εποπτεία, στη διοίκηση, στη διάρθρωση και στη λειτουργία:

αα. υπηρεσίας πληροφόρησης για ζητήματα σταδιοδρομίας, καθώς και υπηρεσία συμβουλευτικής σταδιοδρομίας, για την υποστήριξη φοιτητών, στην οποία μέλη Δ.Ε.Π. ασκούν καθήκοντα συμβούλων σπουδών, παρακολουθώντας ταυτόχρονα την περαιτέρω επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων,

ββ. υπηρεσίας προστασίας και ασφάλειας των φοιτητών, του προσωπικού και της περιουσίας του Ιδρύματος,

γγ. υπηρεσίας υποστήριξης και διασφάλισης της προσβασιμότητας των φοιτητών και του προσωπικού του Ιδρύματος με ειδικές ανάγκες,

δδ. νομικής υπηρεσίας,

εε. υπηρεσίας αρμόδιας για την παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των κάθε είδους και αντικειμένου συμβάσεων που καταρτίζει το Ίδρυμα,

στστ. υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου του Ιδρύματος και

ζζ. τεχνικής υπηρεσίας.

δ) Η σύσταση και συγκρότηση τεχνικού και οικονομικού συμβουλίου και η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην εποπτεία, στη διοίκηση, στη διάρθρωση και στη λειτουργία τους.

ε) Η σύσταση και συγκρότηση αυτοτελούς γραφείου με την επωνυμία «Συνήγορος του φοιτητή» και η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία του.

στ) Η σύσταση και συγκρότηση επιτροπών και η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην εποπτεία, στη σύνθεση, στις αρμοδιότητες και στους κανόνες λειτουργίας τους.

ζ) Η σύσταση και η κατάργηση θέσεων μελών Δ.Ε.Π. και θέσεων Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.).

η) Ο ελάχιστος αριθμός μελών Δ.Ε.Π. που πρέπει να υπηρετούν στο Τμήμα προκειμένου να συσταθούν Τομείς και τα κριτήρια σύστασής τους.

θ) Τα θέματα που ειδικότερα ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Η πρόταση της Συγκλήτου σύμφωνα με την παράγραφο 1 υποβάλλεται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μέσα σε δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 8

Εσωτερικός Κανονισμός

1. Με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη και γνώμη του Πρυτανικού Συμβουλίου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνεται ο Εσωτερικός Κανονισμός κάθε Α.Ε.Ι..

2. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό ρυθμίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι. και ιδίως τα εξής:

α) Η οργάνωση των σπουδών ανά Τμήμα όπως ιδίως:
αα. ο απαιτούμενος αριθμός μαθημάτων για τη χορήγηση τίτλου σπουδών βάσει του αντίστοιχου προγράμματος σπουδών και η δυνατότητα παροχής επιλεγόμενων μαθημάτων σε ξένη γλώσσα,

ββ. η αλληλεξάρτηση των μαθημάτων και τον τρόπο αναπλήρωσής τους,

γγ. η ποσοστιαία αναλογία μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών,

δδ. οι προϋποθέσεις συμμετοχής των φοιτητών στις εξεταστικές περιόδους, η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων και οι όροι και η διαδικασία επανεξέτασης των φοιτητών,

εε. ο ειδικότερος τρόπος και η διαδικασία εξετάσεων και άλλων μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών.

β) Ο τρόπος αξιολόγησης, από τους φοιτητές, του διδακτικού έργου των μελών Δ.Ε.Π. και των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π..

γ) Ο τύπος των τίτλων σπουδών ανά Τμήμα και η διαδικασία ορκωμοσίας των πτυχιούχων. Στην περίπτωση των Εισαγωγικών Κατευθύνσεων, δηλωτικό στοιχείο του παρεχόμενου τίτλου σπουδών αποτελεί ο τίτλος της Κατεύθυνσης.

δ) Οι όροι και οι προϋποθέσεις κατάταξης των πτυχιούχων Α.Ε.Ι. σε Τμήμα του Ιδρύματος, τα εξεταζόμενα

μαθήματα, το εξάμηνο κατάταξης, σύμφωνα με τα όσα ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 15 του ν. 3404/2005 (Α' 260), καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαδικασία εξετάσεων κατάταξης και τη διαδικασία αναγνώρισης πιστωτικών μονάδων.

ε) Οι διαδικασίες χορήγησης των κοινωνικών παροχών στους φοιτητές, τους κανόνες λειτουργίας των σχετικών υπηρεσιών του Ιδρύματος, όπως των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης, στέγασης και σίτισης, καθώς και τα θέματα που σχετίζονται με την υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και προσωπικού με αναπηρία.

στ) Οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών στους φοιτητές.

ζ) Τα κριτήρια και η διαδικασία απονομής των τίτλων του Επίτιμου Διδάκτορα, του Ομότιμου και του Επίτιμου Καθηγητή.

η) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιβράβευσης των μελών Δ.Ε.Π. για την ενίσχυση του ερευνητικού, εκπαιδευτικού και καλλιτεχνικού τους έργου, καθώς και για την εν γένει ακαδημαϊκή και κοινωνική προσφορά τους.

θ) Τα θέματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης του προσωπικού του Ιδρύματος.

ι) Η διαδικασία ορισμού και ανάδειξης εκπροσώπων των μελών Δ.Ε.Π., των φοιτητών και κάθε είδους προσωπικού στα συλλογικά όργανα του Ιδρύματος, όπου στον παρόντα δεν ορίζεται.

ια) Οι ειδικότερες λεπτομέρειες για τον τρόπο διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την ανάδειξη των μονοπρόσωπων και των συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος.

ιβ) Τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας των συλλογικών οργάνων, των υπηρεσιών, των συμβουλίων και των επιτροπών του Ιδρύματος.

ιγ) Οι προϋποθέσεις λειτουργίας Διοικητικού Συμβουλίου σε Τμήμα, σύμφωνα με το άρθρο 22.

ιδ) Οι κανόνες τελετουργικού ή εθιμοτυπικού χαρακτηριστήρια και δημόσιων σχέσεων.

ιε) Η διαδικασία κατάρτισης του ετήσιου απολογισμού.

ιστ) Τα πειθαρχικά παραπτώματα, οι ποινές, τα αρμόδια όργανα για τον έλεγχο της τήρησης των θεσπισμένων κανόνων από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, πλην των μελών Δ.Ε.Π., των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και του διοικητικού προσωπικού, οι ειδικότερες αρμοδιότητες των παραπάνω οργάνων και η πειθαρχική διαδικασία.

ιζ) Τα σχετικά με τη συγκρότηση και λειτουργία της Επιτροπής Δεοντολογίας, του άρθρου 47.

ιη) Τα ειδικότερα θέματα προστασίας και ασφάλειας των φοιτητών, του προσωπικού και της περιουσίας του Ιδρύματος, καθώς και οι ειδικότεροι κανόνες για τη συντήρηση της εν λόγω περιουσίας.

ιθ) Η διαδικασία κατάρτισης, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πρότασης αναθεώρησης των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού που προβλέπονται στο άρθρο 62 του ν. 4009/2011, καθώς και ο τρόπος κατάρτισης και έγκρισης του ετήσιου απολογισμού της εκτέλεσης των συμφωνιών αυτών.

κ) Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία πρόσκλησης επισκεπτών διδασκόντων, καθώς και οι όροι

απασχόλησης και κάθε σχετικό θέμα, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 36.

κα) Τα θέματα που ειδικότερα ορίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Μέσα σε δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η Σύγκλητος του οικείου Α.Ε.Ι. λαμβάνει την απόφαση της παραγράφου 1.

4. Στο πλαίσιο του Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου Α.Ε.Ι., κάθε Σχολή και Τμήμα μπορεί να καταρτίζει Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση της Συγκλήτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ Α.Ε.Ι.

Άρθρο 9 Σχολές, Τμήματα, Τομείς

1. Κάθε Ίδρυμα αποτελείται από Σχολές. Η Σχολή καλύπτει μία ενότητα συγγενών επιστημονικών κλάδων και εξασφαλίζει τη διεπιστημονική προσέγγιση, τη μεταξύ τους επικοινωνία και τον αναγκαίο, για τη διδασκαλία και την έρευνα, συντονισμό τους. Η Σχολή εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των Τμημάτων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών τους.

2. Οι Σχολές διαιρούνται σε Τμήματα. Δεν είναι δυνατή η ύπαρξη Σχολής με λιγότερα από δύο (2) Τμήματα, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η αναγκαιότητα σύστασης Σχολής με ένα (1) Τμήμα αιτιολογείται ειδικά από τη Σύγκλητο. Το Τμήμα προάγει την επιστήμη, την τεχνολογία ή τις τέχνες στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο, οργανώνει τη διδασκαλία στο πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών και εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτά.

3. Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς, οι οποίοι συντονίζουν τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο ή πεδία της επιστήμης.

Άρθρο 10 Ίδρυση και μεταβολές Σχολής, Τμήματος και Τομέα

1. Ίδρυση, κατάργηση, συγχώνευση και κατάτμηση Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται με αναλογική εφαρμογή των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 5.

2. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι., που παρέχεται με αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 των μελών της, και γνώμη της Α.Δ.Ι.Π., στην οποία ο Υπουργός απευθύνει ερώτημα, πραγματοποιείται η μετονομασία, μεταβολή έδρας Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι. ή γνωστικού αντικείμενου Τμήματος.

3. Η Α.Δ.Ι.Π. υποβάλλει τη γνώμη της μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την παραλαβή του σχετικού ερωτήματος. Για εξαιρετικούς λόγους, ιδίως για την υποβολή διευκρινιστικών ερωτημάτων από το όργανο που γνωμοδοτεί, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για μία μόνο φορά, για επτά (7) εργάσιμες ημέρες. Αν παρέλθουν άπρακτες οι προθεσμίες αυτές, η απόφαση εκδίδεται χωρίς την παραπάνω γνώμη.

4. Με πράξη του Πρύτανη, που εκδίδεται ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος μετά από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ιδρύονται, συγχωνεύονται, κατατέμνονται και καταργούνται Τομείς, αλλάζει η ονομασία τους ή τροποποιείται το γνωστικό τους αντικείμενο. Με τον Οργανισμό του Ιδρύματος καθορίζονται ο ελάχιστος αριθμός των μελών Δ.Ε.Π. που πρέπει να υπηρετούν στο Τμήμα προκειμένου να συσταθούν Τομείς και τα κριτήρια σύστασής τους. Αμέσως μετά τη σύσταση των Τομέων, η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει για την κατανομή του υπηρετούντος προσωπικού, καθώς και των Εργαστηρίων, Κλινικών και λοιπών μονάδων στους Τομείς ή για τη διατήρησή τους στο Τμήμα. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μπορεί να αλλάξει Τομέα ένα (1) μέλος του προσωπικού. Τα μέλη Δ.Ε.Π. είναι δυνατόν, ύστερα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, να ασκούν διδακτικό, ερευνητικό, εργαστηριακό ή κλινικό και εν γένει επιστημονικό έργο σε περισσότερους από έναν Τομείς του ίδιου Τμήματος και σε περισσότερα από ένα Τμήματα της ίδιας ή διαφορετικών Σχολών του ίδιου Α.Ε.Ι., ύστερα από αίτημα του Τομέα ή του Τμήματος υποδοχής.

5. Με τη διαδικασία της παραγράφου 1 ιδρύονται Κατευθύνσεις Προχωρημένου Εξαμήνου και καταργούνται, συγχωνεύονται ή κατατέμνονται Εισαγωγικές Κατευθύνσεις, καθώς και Κατευθύνσεις Προχωρημένου Εξαμήνου σε Σχολές και Τμήματα Α.Ε.Ι.. Με τη διαδικασία των παραγράφων 2 και 3 μετονομάζονται Εισαγωγικές Κατευθύνσεις, καθώς και Κατευθύνσεις Προχωρημένου Εξαμήνου σε Σχολές και Τμήματα Α.Ε.Ι.. Οι παρούσες ρυθμίσεις καταλαμβάνουν και τις προβλεπόμενες στην περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 1404/1983 (Α' 173) Κατευθύνσεις ή Ειδικεύσεις.

Άρθρο 11 Αυτοδυναμία Τμημάτων και Σχολών

1. Τμήματα αποκτούν αυτοδυναμία εφόσον: α) υπηρετούν σε αυτά τουλάχιστον οκτώ (8) μέλη Δ.Ε.Π., από τα οποία τουλάχιστον δύο (2) πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή και β) έχουν εγγραφεί σε αυτά φοιτητές.

2. Σχολές αποκτούν αυτοδυναμία εφόσον τουλάχιστον δύο (2) από τα Τμήματά τους, με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 9, είναι αυτοδύναμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ Α.Ε.Ι. ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΥΣ

Άρθρο 12 Όργανα του Ιδρύματος

Τα όργανα του Ιδρύματος είναι:

- α) η Σύγκλητος,
- β) το Πρυτανικό Συμβούλιο,
- γ) ο Πρύτανης,
- δ) οι Αντιπρυτάνεις.

Άρθρο 13 Σύγκλητος

1. Η Σύγκλητος αποτελείται από:

- α) Τον Πρύτανη.

β) Τους Αντιπρυτάνεις,

γ) Τους Κοσμήτορες των Σχολών.

δ) Τους Προέδρους των Τμημάτων.

ε) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 10% του συνόλου των μελών της Συγκλήτου των περιπτώσεων α' έως δ'. Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ'ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος από την κατηγορία των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά από τις κατηγορίες των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκτόρων, όπου υπάρχουν.

Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της οικείας κατηγορίας του Ιδρύματος.

στ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Ιδρύματος.

ζ) Έναν (1) εκπρόσωπο των διοικητικών υπαλλήλων του Ιδρύματος.

Οι εκπρόσωποι των ανωτέρω περιπτώσεων στ' και ζ' εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Ιδρύματος, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, για διετή θητεία και δυνατότητα επανεκλογής για μία (1) ακόμη θητεία.

Η Σύγκλητος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί οι εκπρόσωποι των φοιτητών, των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και των διοικητικών υπαλλήλων.

Στις συνεδριάσεις της Συγκλήτου, μπορεί να καλούνται και να παρίστανται χωρίς δικαίωμα ψήφου εκπρόσωποι των Συλλόγων του Μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. του Ιδρύματος, καθώς και άλλα πρόσωπα ή φορείς που κρίνονται απαραίτητα για την ενημέρωσή της.

2. Η Σύγκλητος έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος, καθώς και των λοιπών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας:

α) χαράσσει τη στρατηγική, αναπτύσσει και εξειδικεύει τις αναγκαίες δράσεις για την ανάπτυξη του Ιδρύματος σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και για τη διαμόρφωση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του στο πλαίσιο της αποστολής του, ύστερα από εισήγηση του Πρυτανικού Συμβουλίου,

β) καθορίζει τις ειδικότερες κατευθύνσεις για την ακαδημαϊκή στρατηγική και ανάπτυξη του Ιδρύματος, επί τη βάση των οποίων το Πρυτανικό Συμβούλιο καταρτίζει σχέδιο συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού. Η Σύγκλητος εγκρίνει τα εν λόγω σχέδια και παρακολουθεί και ελέγχει την υλοποίηση των συμφωνιών σε ετήσια βάση,

γ) έχει τη γενική εποπτεία της λειτουργίας του Α.Ε.Ι.,

δ) διατυπώνει σύμφωνη γνώμη προς τον Πρύτανη για την κατανομή του συνόλου των πιστώσεων στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του Ιδρύματος,

ε) υποβάλλει προτάσεις προς τον Πρύτανη για τη συνεργασία του Ιδρύματος με εκπαιδευτικά ή μορφωτικά Ιδρύματα και επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής,

στ) εγκρίνει τον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος και τις τροποποιήσεις τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 8,

ζ) εγκρίνει τον ετήσιο τακτικό οικονομικό προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. και το πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων, τις τροποποιήσεις του και τον τελικό οικονομικό απολογισμό, ύστερα από εισήγηση του Πρυτανικού Συμβουλίου,

η) εγκρίνει τον ετήσιο απολογισμό των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του Ιδρύματος,

θ) εποπτεύει την Εταιρία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας του οικείου Α.Ε.Ι. και επιλέγει ή/και παύει από τα καθήκοντά τους τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο,

ι) γνωμοδοτεί για τη συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, κατάργηση και μεταβολή έδρας του οικείου Α.Ε.Ι., καθώς και για την ίδρυση, κατάργηση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία και μεταβολή έδρας Σχολής ή Τμήματος του οικείου Α.Ε.Ι.,

ια) αποφασίζει για την ίδρυση Τομέων και για επιγενόμενες μεταβολές σε αυτούς,

ιβ) χαράσσει την εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική του Ιδρύματος, μεριμνώντας για τη διασφάλιση και τη διαρκή αναβάθμιση της ποιότητάς τους, και συγκροτεί τη Μονάδα Διασφάλισης της Ποιότητας του Ιδρύματος (ΜΟ.ΔΙ.Π.),

ιγ) εγκρίνει, ύστερα από εισήγηση της οικείας Κοσμητείας, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, τα καταρτιζόμενα για πρώτη φορά και τα επικαιροποιημένα μητρώα εσωτερικών και εξωτερικών μελών, τα οποία τηρούνται για τις διαδικασίες εκλογής, εξέλιξης, μονιμοποίησης και ανανέωσης της θητείας μελών Δ.Ε.Π.,

ιδ) συγκροτεί τα εκλεκτορικά σώματα για τις διαδικασίες εκλογής, εξέλιξης, μονιμοποίησης και ανανέωσης της θητείας μελών Δ.Ε.Π. των μη αυτοδύναμων Τμημάτων του Ιδρύματος, μετά από εισήγηση της προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος,

ιε) εγκρίνει τον Κανονισμό Σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου,

ιστ) αποφασίζει την ίδρυση Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης και εγκρίνει τον Κανονισμό Σπουδών του, ορίζει τον Διευθυντή του Κέντρου ύστερα από εισήγηση του Προέδρου του, που διατυπώνεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου του Κέντρου, και εγκρίνει τον ετήσιο οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του Κέντρου, και καταρτίζει τον τετραετή αναπτυξιακό προγραμματισμό του,

ιζ) εγκρίνει το περιεχόμενο όλων των προγραμμάτων σπουδών του Ιδρύματος,

ιη) αποφασίζει την ίδρυση προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος, και αποφαινεται για κάθε ζήτημα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο νόμο, για τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών,

ιβ) αποφασίζει για την ίδρυση και οργάνωση προγραμμάτων δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών σε συνεργασία με άλλα Α.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών,

κ) αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος, την οργάνωση προγραμμάτων δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών σε συνεργασία με αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα της αλλοδαπής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 43,

κα) αποφασίζει τη διοργάνωση, συνολικά ή εν μέρει, προγραμμάτων πρώτου κύκλου σπουδών σε ξένη γλώσσα, αποκλειστικά για πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε., σε συνεργασία με το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.) ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος ή της οικείας Κοσμητείας με τη σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων Τμημάτων,

κβ) αποφασίζει για το ακαδημαϊκό ημερολόγιο συμπεριλαμβανομένων και των εξεταστικών περιόδων,

κγ) αποφασίζει για την προσωρινή διακοπή της λειτουργίας ή του εκπαιδευτικού έργου του Ιδρύματος για εκτάκτους λόγους, όπως ιδίως λόγους ασφάλειας και φυσικών καταστροφών, καθώς και για τη λειτουργία συλλογικών οργάνων κατά τη διάρκεια των διακοπών,

κδ) εγκρίνει μέτρα που λαμβάνονται από τον Πρύτανη για την αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων,

κε) εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τη δημιουργία νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π., ύστερα από πρόταση των Κοσμητειών των οικείων Σχολών που υποβάλλεται ύστερα από εισήγηση των Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων. Επίσης, κατανέμει στα Τμήματα τον συνολικό αριθμό των θέσεων μελών Δ.Ε.Π. που εγκρίνονται,

κστ) εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τη δημιουργία νέων θέσεων Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ύστερα από πρόταση των Κοσμητειών των οικείων Σχολών και εισήγηση των Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων. Επίσης, κατανέμει και ανακατανέμει στα Τμήματα ή στις Σχολές το συνολικό αριθμό των θέσεων που εγκρίνονται,

κζ) εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τη δημιουργία νέων θέσεων διοικητικού προσωπικού, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη,

κη) κατανέμει στα Τμήματα τις θέσεις με τις αντίστοιχες πιστώσεις του διδακτικού και εκπαιδευτικού προσωπικού του άρθρου 5 του π.δ. 407/1980 (Α' 112) και του άρθρου 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173), αντίστοιχα,

κθ) ορίζει Κοσμητόρα Σχολής ή Πρόεδρο Τμήματος, προερχόμενο από την οικεία Σχολή ή το οικείο Τμήμα, αντίστοιχα, όταν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες για τα αξιώματα αυτά,

λ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές της, ύστερα από εισήγηση του Πρυτανικού Συμβουλίου,

λα) αναθέτει, με αιτιολογημένη απόφασή της, με πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4) του συνόλου των μελών

της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων της, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, στο Πρυτανικό Συμβούλιο,

λβ) κατανέμει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του ιδρύματος στο πλαίσιο της αντίστοιχης συμφωνίας προγραμματικού σχεδιασμού και της εισήγησης του Πρυτανικού Συμβουλίου,

λγ) απονέμει τους τίτλους του Επίτιμου Διδάκτορα, του Ομότιμου και του Επίτιμου Καθηγητή, μετά από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος,

λδ) μεριμνά για τη λήψη μέτρων που διασφαλίζουν την πρόσβαση στους χώρους του Ιδρύματος ατόμων με αναπηρία, καθώς και την προσβασιμότητα των φοιτητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη διδασκαλία και τα προτεινόμενα συγγράμματα των τριών κύκλων σπουδών,

λε) αποφασίζει ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας για τη διεξαγωγή κοινών μαθημάτων Τμημάτων των ίδιων ή άλλων Σχολών,

λστ) ασκεί όσες αρμοδιότητες δεν ανατίθενται από τον νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα του Ιδρύματος.

3. Με απόφαση της οικείας Συγκλήτου, μπορεί τα Α.Ε.Ι. να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης μεταφορικών μέσων για μεταφορά φοιτητών, συμβάσεις καθαριότητας, φύλαξης και συντήρησης των εγκαταστάσεων τους και κάθε άλλη σύμβαση που αποβλέπει στην εξυπηρέτηση των ειδικότερων αναγκών τους. Με απόφαση της Συγκλήτου είναι δυνατή η μεταφορά πιστώσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό, τα οποία αφορούν σε υπηρεσίες καθαριότητας, φύλαξης, συντήρησης και λοιπές αναγκαίες υπηρεσίες, στην Εταιρία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας του οικείου Ιδρύματος. Για τη μεταφορά των ανωτέρω κονδυλίων ο Πρύτανης καταθέτει αιτιολογημένη και κοστολογημένη πρόταση στη Σύγκλητο, ως προς την αναγκαιότητα κάλυψης των κατά περίπτωση αναγκών, την εξοικονόμηση πόρων, την επιτάχυνση των διαδικασιών και τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που προκύπτουν από αυτή την ενέργεια. Η Εταιρία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας του οικείου Ιδρύματος αναλαμβάνει την υποχρέωση να διαθέσει τα ανωτέρω κονδύλια αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των σκοπών για τους οποίους μεταφέρονται προς όφελος του Ιδρύματος και να συνάπτει τις σχετικές συμβάσεις με νομικά ή φυσικά πρόσωπα. Μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε οικονομικού έτους, η Εταιρία Διαχείρισης και Αξιοποίησης Περιουσίας υποβάλλει στη Σύγκλητο, προς έγκριση, λεπτομερή έκθεση πεπραγμένων για την αξιοποίηση των κονδυλίων που της διατέθηκαν κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Άρθρο 14

Πρυτανικό Συμβούλιο

1. Το Πρυτανικό Συμβούλιο αποτελείται από:

α) τον Πρύτανη,

β) τους Αντιπρυτάνεις,

γ) έναν εκπρόσωπο των φοιτητών, που υποδεικνύεται και προέρχεται από τους εκλεγμένους φοιτητές που μετέχουν στη Σύγκλητο,

δ) τον εκπρόσωπο των διοικητικών υπαλλήλων που μετέχει στη Σύγκλητο.

Το Πρυτανικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχει υποδειχθεί ο εκπρόσωπος των φοιτητών ή των διοικητικών υπαλλήλων.

Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η άποψη υπέρ της οποίας τάχθηκε ο Πρύτανης.

2. Το Πρυτανικό Συμβούλιο έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο τη στρατηγική για την ανάπτυξη του Ιδρύματος σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και για την διαμόρφωση της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας του στο πλαίσιο της αποστολής του,

β) καταρτίζει το σχέδιο συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού, με βάση το οποίο η Σύγκλητος καθορίζει τις κατευθύνσεις για την ανάπτυξη του Ιδρύματος,

γ) καταρτίζει και αναμορφώνει τον ετήσιο τακτικό οικονομικό προϋπολογισμό και τον τελικό οικονομικό απολογισμό του Ιδρύματος, καθώς και τους αντίστοιχους του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, τους υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο και εμποτεύει την εφαρμογή των σχετικών αποφάσεων της Συγκλήτου. Στον προϋπολογισμό κατανέμονται οι πιστώσεις στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του Ιδρύματος στο πλαίσιο της αντίστοιχης συμφωνίας προγραμματικού σχεδιασμού,

δ) εισηγείται στον Πρύτανη τα σχέδια Οργανισμού και Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος, τα οποία υποβάλλονται προς έγκριση στη Σύγκλητο του Ιδρύματος,

ε) εισηγείται στη Σύγκλητο τη συγκρότηση επιτροπών προς μελέτη ή διεκπεραίωση θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της,

στ) έχει την ευθύνη της τήρησης των νόμων, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού,

ζ) μεριμνά για την οργάνωση των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος και τοποθετεί το διοικητικό προσωπικό σε αυτές,

η) εισηγείται στη Σύγκλητο την κατανομή και την ανακατανομή στα Τμήματα των θέσεων μελών Δ.Ε.Π.,

θ) ασκεί τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες που του αναθέτει, για συγκεκριμένο χρόνο, με αιτιολογημένη απόφασή της, η Σύγκλητος.

3. Οι αποφάσεις του Πρυτανικού Συμβουλίου κοινοποιούνται μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήψη τους στη Σύγκλητο και αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του οικείου Ιδρύματος.

Άρθρο 15

Πρύτανης - Αντιπρυτάνεις

1. α) Ως Πρύτανης εκλέγεται μέλος Δ.Ε.Π., πρώτης βαθμίδας του οικείου Ιδρύματος για θητεία τεσσάρων (4) ετών. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της θητείας ορίζεται στην προκήρυξη. Αντιπρύτανης εκλέγεται μέλος Δ.Ε.Π., πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή του οικείου Ιδρύματος για ίδια θητεία.

β) Δικαίωμα υποψηφιότητας για τα αξιώματα του Πρύτανη και του Αντιπρύτανη έχουν όσοι τελούν σε

καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά το χρόνο διενέργειας των εκλογών και κατά την προηγούμενη τριετία. Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι τα μέλη Δ.Ε.Π. που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θέσης. Δεν επιτρέπεται το ίδιο πρόσωπο να θέσει ταυτόχρονα υποψηφιότητα και για τα δύο αξιώματα.

γ) Στα Α.Ε.Ι. που έχουν περισσότερα από είκοσι (20) Τμήματα ή έχουν λιγότερα από είκοσι (20) Τμήματα, αλλά λειτουργούν σε τρεις ή περισσότερες γεωγραφικές έδρες εκλέγονται τέσσερις (4) Αντιπρυτάνεις με τους εξής τομείς ευθύνης:

αα. ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας,

ββ. ο Αντιπρύτανης Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης,

γγ. ο Αντιπρύτανης Διοικητικών Υποθέσεων, ο οποίος προΐσταται και του διοικητικού προσωπικού του Ιδρύματος, και

δδ. ο Αντιπρύτανης Έρευνας και Διά Βίου Εκπαίδευσης.

Στα Α.Ε.Ι. που έχουν μέχρι και είκοσι (20) Τμήματα και δεν υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση εκλέγονται τρεις (3) Αντιπρυτάνεις με τους εξής τομείς ευθύνης:

αα. ο Αντιπρύτανης Έρευνας και Διά Βίου Εκπαίδευσης,

ββ. ο Αντιπρύτανης Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης και

γγ. ο Αντιπρύτανης Διοικητικών Υποθέσεων, Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας, ο οποίος προΐσταται και του διοικητικού προσωπικού του Ιδρύματος.

δ) Ο Πρύτανης δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος και να εκλεγεί για δεύτερη συνεχόμενη θητεία στο αξίωμα του Πρύτανη. Το ίδιο πρόσωπο δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιο και να εκλεγεί στα αξιώματα του Πρύτανη και του Αντιπρύτανη για περισσότερες από δύο (2) θητείες, συνολικά.

2. Η εκλογή του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων γίνεται με δύο (2) ξεχωριστά ενιαία ψηφοδέλτια, που περιλαμβάνουν τα ονόματα όλων των υποψηφίων Πρυτάνεων και Αντιπρυτάνεων, αντίστοιχα. Οι εκλογείς σημειώνουν την προτίμησή τους για έναν μόνον από τους υποψηφίους Πρυτάνεις και για έναν μόνον από τους υποψηφίους Αντιπρυτάνεις δίπλα από το όνομά του.

3. α) Το σώμα των εκλεκτόρων για την εκλογή Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων απαρτίζεται: αα) από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος (πρώτη ομάδα εκλεκτόρων) και ββ) από το σύνολο των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και των διοικητικών υπαλλήλων του Ιδρύματος (δεύτερη ομάδα εκλεκτόρων).

β) Ο αριθμός των έγκυρων ψήφων που λαμβάνει ο κάθε υποψήφιος είναι το άθροισμα των παρακάτω επιμέρους συνόλων:

αα) των έγκυρων ψήφων των μελών της πρώτης ομάδας εκλεκτόρων που ψήφισαν τον συγκεκριμένο υποψήφιο και

ββ) των μελών της πρώτης ομάδας εκλεκτόρων πολλαπλασιαζόμενου με τον αριθμό των έγκυρων ψήφων των μελών της δεύτερης ομάδας εκλεκτόρων που ψήφισαν το συγκεκριμένο υποψήφιο, πολλαπλασιαζόμενου με 0,2 και διαιρούμενου με το συνολικό αριθμό των μελών της δεύτερης ομάδας εκλεκτόρων.

Αν από το παραπάνω άθροισμα των έγκυρων ψήφων προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού.

γ) Στο εκλεκτορικό σώμα επιτρέπεται να συμμετέχουν μέλη Δ.Ε.Π. (πρώτη ομάδα εκλεκτόρων) που απουσιάζουν από τη θέση τους, ανεξαρτήτως του λόγου απουσίας, εφόσον η απουσία δεν συνεπάγεται την αναστολή ή την απαγόρευση άσκησης των καθηκόντων τους. Δεν ισχύει το ίδιο και για τους εκλέκτορες της δεύτερης ομάδας της περίπτωσης α'.

4. Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων γίνεται από τον υπηρετούντα Πρύτανη τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η αρμοδιότητα της προκήρυξης περιέρχεται στη Σύγκλητο και αν αυτή αδρανή για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών, η εν λόγω αρμοδιότητα περιέρχεται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ο Πρύτανης ή η Σύγκλητος, κατά περίπτωση, μεριμνά για την ανάρτηση της προκήρυξης στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος και λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίηση της προκήρυξης.

5. Υποψηφιότητες για το αξίωμα του Πρύτανη και του Αντιπρύτανη υποβάλλονται, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην προκήρυξη, στον Πρύτανη ή στη Σύγκλητο, αν έχει περιέλθει σε αυτήν η αρμοδιότητα της προκήρυξης των εκλογών, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4.

6. Την ευθύνη διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας έχει επταμελής ή πενταμελής Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής είναι μέλη Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος και ορίζονται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη, τουλάχιστον δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Πρόεδρος της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής είναι το ανώτερος βαθμίδας αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π.. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, αφού της παραδοθούν οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων, εξετάζει την εκλογιμότητα και ανακηρύσσει τους υποψηφίους Πρυτάνεις και Αντιπρυτάνεις μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από τον ορισμό της, επιβλέπει τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας και εκδίδει το αποτέλεσμα. Αν η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, μέσα στην ανωτέρω προθεσμία των δύο (2) εργάσιμων ημερών, διαπιστώσει ότι ο αριθμός των υποψηφίων Αντιπρυτάνεων είναι μικρότερος από τον αριθμό των εκλόγιμων θέσεων, οι εκλογές Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων ματαιώνονται και επαναπροκηρύσσονται μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την επομένη της διαπίστωσης. Αν εκ νέου διαπιστωθεί ότι ο αριθμός των υποψηφίων Αντιπρυτάνεων είναι μικρότερος από τον αριθμό των εκλόγιμων θέσεων, οι εκλογές διενεργούνται με όσους έθεσαν υποψηφιότητα και ο νέος Πρύτανης ορίζει τα πρόσωπα που καταλαμβάνουν τις θέσεις που απομένουν.

7. Η ψηφοφορία είναι άμεση και μυστική και διεξάγεται με κάλπη, ταυτόχρονα για τους υποψηφίους Πρυτάνεις

και Αντιπρυτάνεις, σε εργάσιμη ημέρα της εβδομάδος τέτοια που να επιτρέπει τη διεξαγωγή επαναληπτικής ψηφοφορίας την ακριβώς επόμενη εργάσιμη ημέρα.

8. Πρύτανης εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην περίπτωση β' της παραγράφου 3. Αν κανείς από τους υποψηφίους Πρυτάνεις δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία σύμφωνα με τα ανωτέρω ή σε περίπτωση ισοψηφίας, η εκλογική διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη εργάσιμη ημέρα μεταξύ των υποψηφίων που καταλαμβάνουν την πρώτη και τη δεύτερη θέση ή μεταξύ των ισοψηφούντων στην πρώτη θέση. Αν κατά τη δεύτερη εκλογική διαδικασία με κάλπη, ισοψηφήσουν δύο υποψήφιοι, επαναλαμβάνεται η εκλογική διαδικασία με κάλπη. Στην πρώτη άγωνα διαδικασία με κάλπη για άλλο λόγο πλην ισοψηφίας ή αν δεν συγκεντρωθεί απόλυτη πλειοψηφία, η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή υποχρεούται να διεξάγει την εκλογική διαδικασία μέσω ηλεκτρονικής ψήφου, το αργότερο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη της άγωσης εκλογικής διαδικασίας. Αν κανείς από τους υποψηφίους Πρυτάνεις δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία ή σε περίπτωση ισοψηφίας, επαναλαμβάνεται, ομοίως μέσω ηλεκτρονικής ψήφου, την επόμενη εργάσιμη ημέρα μεταξύ των υποψηφίων που καταλαμβάνουν την πρώτη και τη δεύτερη θέση ή μεταξύ των ισοψηφούντων στην πρώτη θέση. Επί νέας άγωσης εκλογικής διαδικασίας, επαναλαμβάνεται αυτή, ομοίως μέσω ηλεκτρονικής ψήφου την επόμενη εργάσιμη ημέρα, οπότε εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση ενώπιον της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής. Αν υπάρχει ένας μόνο υποψήφιος, αυτός εκλέγεται αν συγκεντρώσει τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των έγκυρων ψήφων της πρώτης ομάδας εκλεκτόρων. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι σχετικές λεπτομέρειες ως προς τον τρόπο διεξαγωγής της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

9. Αντιπρυτάνεις εκλέγονται οι τέσσερις ή οι τρεις, κατά περίπτωση, υποψήφιοι που συγκέντρωσαν, με βάση τον προβλεπόμενο στην περίπτωση β' της παραγράφου 3 τρόπο υπολογισμού, τον μεγαλύτερο αριθμό των έγκυρων ψήφων. Επί ισοψηφίας στην τελευταία εκλόγιμη θέση, η εκλογική διαδικασία επαναλαμβάνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 8.

10. Για την, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, εκλογή του Πρύτανη και των Αντιπρυτάνεων, καθώς και για τον ορισμό των Αντιπρυτάνεων, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

11. Ο Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις δεν επιτρέπεται να κατέχουν συγχρόνως το αξίωμα άλλου μονοπρόσωπου οργάνου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι., με εξαίρεση τις θέσεις Διευθυντή Π.Μ.Σ., Εργαστηρίου, Κλινικής και Μουσείου. Η ιδιότητα του Πρύτανη και του Αντιπρύτανη είναι ασυμβίβαστη με κάθε επαγγελματική ενασχόληση εκτός του Ιδρύματος.

12. Αν ο Πρύτανης παραιτηθεί, εκλείπει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή του κατά τα τρία (3) πρώτα έτη της θητείας του, για την μέχρι τη λήξη της προκηρυχθείσας θητείας χρονική περίοδο, διενεργούνται από τη Σύγκλητο, εκλογές για την ανάδειξη Πρύτανη. Η θητεία του νέου Πρύτανη θεωρείται πλήρης και συνιστά κώλυμα εκλογιμότητας για δεύτερη συνεχόμενη θητεία στο αξίωμα του Πρύτανη ή του Αντιπρύτανη. Το προηγούμενο εδάφιο δεν ισχύει αν η εκλογή έλαβε χώρα κατά το τρίτο έτος της προκηρυχθείσας θητείας και αναδείχθηκε Πρύτανης πρόσωπο διαφορετικό από αυτό που κατείχε το αξίωμα. Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά.

Έως ότου αναλάβει καθήκοντα ο νέος Πρύτανης, καθώς και αν ο Πρύτανης παραιτηθεί ή εκλείπει για οποιονδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους της θητείας του, καθώς και αν απουσιάζει ή προσωρινά κωλύεται, καθήκοντα Πρύτανη ασκεί ο Αντιπρύτανης, σύμφωνα με τη σειρά αναπλήρωσης που ο Πρύτανης έχει ορίσει, σύμφωνα με όσα ορίζονται με την περίπτωση η' της παραγράφου 15. Αντιπρύτανης που αρνείται να αναπληρώσει τον Πρύτανη σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο εκπίπτει του αξιώματος του Αντιπρύτανη. Ο Αντιπρύτανης, που αναλαμβάνει καθήκοντα Πρύτανη, καθώς και όποιος εκπίπτει σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, αναπληρώνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 13. Αν για οποιονδήποτε λόγο καθίσταται ανέφικτη η αναπλήρωση Πρύτανη για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών, καθήκοντα Πρύτανη ασκεί μέχρι την αναπλήρωσή του το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας. Επί ίδιας ημερομηνίας πράξεων διορισμού στην οικεία βαθμίδα, διενεργείται κλήρωση ενώπιον της Συγκλήτου. Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

13. Αν Αντιπρύτανης παραιτηθεί ή εκλείπει για οποιονδήποτε λόγο, την κενωθείσα θέση καταλαμβάνει, με απόφαση της Συγκλήτου, ο επόμενος στη σειρά εκλογικής κατάταξης υποψήφιος Αντιπρύτανης, για τη χρονική περίοδο μέχρι τη λήξη της θητείας του παραιτηθέντος ή εκλιπόντος Αντιπρύτανη. Ελλείψει επόμενου στη σειρά εκλογικής κατάταξης υποψηφίου, καθώς και σε περίπτωση ακύρωσης της εκλογής Αντιπρύτανη: α) αν η ανάγκη ανακύψει κατά τα τρία (3) πρώτα έτη της θητείας των Πρυτανικών Αρχών, για τη χρονική περίοδο μέχρι τη λήξη της θητείας τους, διενεργούνται, εκλογές από τον Πρύτανη για την ανάδειξη Αντιπρύτανη, και, αν ο Πρύτανης αδρανή για χρονικό διάστημα δέκα (10) εργάσιμων ημερών, οι εκλογές διενεργούνται από τη Σύγκλητο και αν αυτή αδρανή για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών, η εν λόγω αρμοδιότητα περιέρχεται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, β) αν κανένας δεν εκδηλώσει ενδιαφέρον για το αξίωμα του Αντιπρύτανη ή αν η ανάγκη ανακύψει κατά το τελευταίο έτος της ανωτέρω θητείας, την κενωθείσα θέση καταλαμβάνει το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας και, ελλείψει μέλους Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας, το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του αναπληρωτή. Μέχρι τη

διενέργεια εκλογών ή ανάθεση καθηκόντων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, καθώς και αν απουσιάζει ή προσωρινά κωλύεται, τα καθήκοντα του παραιτηθέντος ή εκλιπόντος Αντιπρύτανη ασκεί ο Πρύτανης. Σε κάθε περίπτωση ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου, η θητεία στο αξίωμα του Αντιπρύτανη θεωρείται πλήρης και συνιστά κώλυμα εκλογιμότητας για δεύτερη συνεχόμενη θητεία στο αξίωμα αυτό. Το προηγούμενο εδάφιο δεν ισχύει αν συντρέχει η περίπτωση β' του δεύτερου εδαφίου της παρούσας παραγράφου ή αν η εκλογή έλαβε χώρα κατά το τρίτο έτος της προκηρυχθείσας θητείας και αναδείχθηκε Αντιπρύτανης πρόσωπο διαφορετικό από αυτό που κατείχε το αξίωμα. Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά.

14. Αν ο κάτοχος των παραπάνω αξιωμάτων παραιτηθεί ή εκλείπει, η δε ανάδειξη νέου οργάνου απαιτείται να γίνει με εκλογές, οι εκλογές διενεργούνται το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από την κένωση της θέσης.

15. Ο Πρύτανης έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και των λοιπών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας:

α) προϊστάται του Ιδρύματος, έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του, είναι διατάκτης των δαπανών του Ιδρύματος και μεριμνά για τη συνεργασία των οργάνων του Ιδρύματος, των διδασκόντων και των φοιτητών,

β) εκπροσωπεί το Ίδρυμα δικαστικώς και εξωδίκως,

γ) συγκαλεί την Σύγκλητο και το Πρυτανικό Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών τους και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών τους. Ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων που πρόκειται να συζητηθούν στα παραπάνω όργανα μέλος της Συγκλήτου ή τον αρμόδιο Αντιπρύτανη, αντίστοιχα, και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει ορίσει άλλον εισηγητή,

δ) μπορεί να μετέχει στις συνεδριάσεις όλων των συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος, χωρίς δικαίωμα ψήφου,

ε) συγκαλεί οποιοδήποτε συλλογικό όργανο του Ιδρύματος, όταν αυτό παραλείπει παρανόμως να λάβει αποφάσεις, και προεδρεύει των εργασιών του χωρίς δικαίωμα ψήφου,

στ) καταρτίζει και αναμορφώνει τον ετήσιο απολογισμό των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του Ιδρύματος, τον οποίο υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο,

ζ) προκηρύσσει, ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης Τμήματος και βάσει των εγκεκριμένων πιστώσεων, τις θέσεις μελών Δ.Ε.Π., διενεργώντας και το σχετικό έλεγχο νομιμότητας,

η) με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζει τη σειρά με την οποία τον αναπληρώνουν οι Αντιπρυτάνεις αν απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά να ασκήσει τα καθήκοντά του και ύστερα από έγκριση της Συγκλήτου, τον τομέα ευθύνης και τις επιμέρους αρμοδιότητες του κάθε Αντιπρύτανη,

θ) εκδίδει τις πράξεις διορισμού, υπηρεσιακών μεταβολών και αδειών του προσωπικού του Ιδρύματος, καθώς και τις διαπιστωτικές πράξεις άγονης εκλογής ή αρνητικής κρίσης,

ι) ορίζει τον υπεύθυνο του Ιδρύματος για το πληροφοριακό σύστημα που υποστηρίζει τις διαδικασίες κρίσης των μελών Δ.Ε.Π.,

ια) μπορεί να μεταβιβάζει το δικαίωμα υπογραφής εγγράφων στους προϊστάμενους των υπηρεσιών του Ιδρύματος,

ιβ) μπορεί να ζητά από οποιοδήποτε όργανο του Ιδρύματος, στοιχεία και έγγραφα για κάθε υπόθεση του Ιδρύματος,

ιγ) λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων, όταν τα αρμόδια όργανα διοίκησης του Ιδρύματος αδυνατούν να λειτουργήσουν και να λάβουν αποφάσεις,

ιδ) είναι υπεύθυνος για την προστασία και ασφάλεια του προσωπικού και της περιουσίας του Ιδρύματος.

Άρθρο 16

Όργανα της Σχολής

Τα όργανα της Σχολής είναι:

- α) η Γενική Συνέλευση,
- β) η Κοσμητεία,
- γ) ο Κοσμήτορας.

Άρθρο 17

Γενική Συνέλευση Σχολής

1. Η Γενική Συνέλευση της Σχολής απαρτίζεται από:

- α) Τον Κοσμήτορα της Σχολής.
- β) Τα μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής.

γ) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 10% του συνόλου των μελών της Γενικής Συνέλευσης Σχολής των περιπτώσεων α' και β'. Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ'ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος για την κατηγορία των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά για τις κατηγορίες των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν.

Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές, με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της οικείας κατηγορίας της Σχολής.

δ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για διετή θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού της Σχολής.

Η Γενική Συνέλευση της Σχολής συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν οριστεί ή εκλεγεί οι εκπρόσωποι των περιπτώσεων γ' και δ', αντίστοιχα.

2. Η Γενική Συνέλευση της Σχολής έχει όσες αρμοδιότητες της αναθέτει ο νόμος, ο Οργανισμός και ο Εσωτερικός

Κανονισμός, καθώς και εκείνες που δεν ανατίθενται σε άλλα όργανα της Σχολής.

Άρθρο 18

Κοσμητεία

1. Η Κοσμητεία αποτελείται από:

- α) Τον Κοσμήτορα της Σχολής.
- β) Τους Προέδρους των Τμημάτων.

γ) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 10% του συνόλου των μελών της Κοσμητείας των περιπτώσεων α' και β'. Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ'ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος για την κατηγορία των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά για τις κατηγορίες των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν.

Οι εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών με δικαίωμα συμμετοχής της οικείας κατηγορίας της Σχολής, για ετήσια θητεία.

δ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού της Σχολής, για διετή θητεία και δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία. Η Κοσμητεία της Σχολής συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί εκπρόσωποι των περιπτώσεων γ' και δ', αντίστοιχα.

Οι προπτυχιακοί φοιτητές δεν ψηφίζουν για τα θέματα της περίπτωσης στ' της παραγράφου 3, όταν αφορούν στις σπουδές δεύτερου και τρίτου κύκλου.

2. Αν η Σχολή έχει ένα μόνο Τμήμα, η Κοσμητεία αποτελείται από τον Κοσμήτορα, ο οποίος εκτελεί και χρέη Προέδρου Τμήματος, από τους Διευθυντές Τομέων, από πέντε (5) εκλεγμένα από τη Γενική Συνέλευση της Σχολής μέλη Δ.Ε.Π., από δύο (2) εκπροσώπους των φοιτητών, έναν (1) για την κατηγορία των προπτυχιακών και έναν (1) συνολικά για τις κατηγορίες των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν, καθώς και από τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της Σχολής. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών και των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. εκλέγονται, αντίστοιχα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 και η Κοσμητεία συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί οι εκπρόσωποι αυτοί. Τα θέματα που αφορούν στην εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθορίζονται με απόφαση του Πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Στην Κοσμητεία ανήκουν οι εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:

α) έχει τη γενική εποπτεία της λειτουργίας της Σχολής και των Τμημάτων της,

β) χαράσσει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική της Σχολής και την πορεία ανάπτυξής της, στο πλαίσιο της πολιτικής του Ιδρύματος, και προβαίνει σε τακτικό απολογισμό των σχετικών δραστηριοτήτων,

γ) επεξεργάζεται τις εισηγήσεις των Συνελεύσεων των Τμημάτων για τη δημιουργία νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π., καθώς και μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και υποβάλλει τις σχετικές προτάσεις στη Σύγκλητο,

δ) κατανέμει τα κονδύλια του τακτικού προϋπολογισμού στα Τμήματα, στα Εργαστήρια, στις Κλινικές και στα Μουσεία της Σχολής, όταν αυτά δεν ανήκουν σε Τμήματα, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου,

ε) εισηγείται τη διεξαγωγή και συντονίζει τα κοινά μαθήματα Τμημάτων της Σχολής με άλλα Τμήματα της ίδιας ή άλλης Σχολής,

στ) διατυπώνει γνώμη για τον προγραμματικό σχεδιασμό του Ιδρύματος, κατά το σκέλος που αφορά στη Σχολή,

ζ) οργανώνει και καθορίζει τον τρόπο λειτουργίας και τη στελέχωση των υπηρεσιών της Κοσμητείας,

η) προτείνει στη Σύγκλητο δημιουργία νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π. ύστερα από εισήγηση των Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων,

θ) λαμβάνει την πρωτοβουλία ανάπτυξης συνεργειών μεταξύ Τμημάτων της Σχολής ή με Τμήματα άλλων Σχολών, προκειμένου να ενισχυθεί η διεπιστημονικότητα των προγραμμάτων σπουδών.

Άρθρο 19 Κοσμήτορας

1. α) Κοσμήτορας εκλέγεται μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτής, πλήρους απασχόλησης, της οικείας Σχολής για θητεία τριών (3) ετών. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της θητείας ορίζεται στην προκήρυξη.

β) Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι μέλη Δ.Ε.Π. που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θέσης.

γ) Επιτρέπεται η εκλογή Κοσμήτορα για δεύτερη συνεχόμενη θητεία και έως δύο (2) θητείες συνολικά.

2. Το σώμα εκλεκτόρων για την εκλογή Κοσμήτορα απαρτίζεται: α) από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. της οικείας Σχολής (πρώτη ομάδα εκλεκτόρων) και β) από το σύνολο των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. της οικείας Σχολής (δεύτερη ομάδα εκλεκτόρων). Οι περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 ισχύουν και για την εκλογή Κοσμήτορα.

3. Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη Κοσμήτορα γίνεται από τον υπηρετούντα Κοσμήτορα τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία η αρμοδιότητα της προκήρυξης περιέρχεται στον Πρύτανη. Ο Κοσμήτορας ή ο Πρύτανης, κατά περίπτωση, μεριμνά για την ανάρτηση της προκήρυξης στο διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος και της οικείας Σχολής και λαμβάνει κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίηση της προκήρυξης.

4. Υποψηφιότητες για το αξίωμα του Κοσμήτορα υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους, εντός της προθε-

σμίας που ορίζεται στην προκήρυξη, στον Κοσμήτορα ή τον Πρύτανη, αν έχει περιέλθει σε αυτόν η αρμοδιότητα της προκήρυξης των εκλογών, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3.

5. Την ευθύνη διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας έχει πενταμελής Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, η οποία ορίζεται με απόφαση του Κοσμήτορα, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας και αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία η σχετική αρμοδιότητα περιέρχεται στον Πρύτανη. Πρόεδρος της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής είναι το ανώτερης βαθμίδας αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π.. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, αφού της παραδοθούν οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων, εξετάζει την εκλογιμότητα, ανακηρύσσει τους υποψήφιους Κοσμήτορες μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από την συγκρότησή της, επιβλέπει τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, εκδίδει το αποτέλεσμα και το υποβάλλει στον Πρύτανη, ο οποίος εκδίδει τη διαπιστωτική πράξη εκλογής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Η ψηφοφορία είναι άμεση και μυστική και διεξάγεται με κάλπη σε εργάσιμη ημέρα της εβδομάδος, τέτοια που να επιτρέπει τη διεξαγωγή επαναληπτικής ψηφοφορίας την ακριβώς επόμενη εργάσιμη ημέρα.

7. Κοσμήτορας εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 2. Αν κανείς από τους υποψήφιους Κοσμήτορες δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων ή σε περίπτωση ισοψηφίας, η εκλογή επαναλαμβάνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 8 του άρθρου 15.

Αν υπάρχει ένας μόνο υποψήφιος, αυτός εκλέγεται αν συγκεντρώσει τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των έγκυρων ψήφων της πρώτης ομάδας εκλεκτόρων.

8. Ο Κοσμήτορας δεν επιτρέπεται να κατέχει συγχρόνως το αξίωμα άλλου μονοπρόσωπου οργάνου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι., με εξαίρεση τις θέσεις Διευθυντή Π.Μ.Σ., Εργαστηρίου, Κλινικής και Μουσείου.

9. Ο Κοσμήτορας αν απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά να ασκήσει τα καθήκοντά του, αναπληρώνεται από τον αρχαιότερο Πρόεδρο Τμήματος της Σχολής, με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης της διαπιστωτικής πράξης εκλογής του στο αξίωμα αυτό. Επί Προέδρων ίδιας αρχαιότητας, τον Κοσμήτορα αναπληρώνει το αρχαιότερο από αυτούς μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας, και, ελλείψει μελών Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας, το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του αναπληρωτή. Επί ίδιας ημερομηνίας πράξεων διορισμού στην οικεία βαθμίδα, διενεργείται κλήρωση ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής.

10. Αν ο Κοσμήτορας παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή του κατά τα δύο (2) πρώτα έτη της θητείας του για τη μέχρι τη λήξη της θητείας του χρονική περίοδο, διενεργούνται από τον Πρύτανη εκλογές για την ανάδειξη Κοσμήτορα, το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες από την κένωση της θέσης. Η θητεία του νέου Κοσμήτορα θεωρείται πλήρης, εκτός αν η εκλογή έλαβε χώρα κατά το δεύτερο έτος της προκηρυχθείσας θητείας και αναδείχθηκε Κοσμή-

τορας πρόσωπο διαφορετικό από αυτό που κατείχε το αξίωμα. Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά.

Έως ότου αναλάβει καθήκοντα ο νέος Κοσμήτορας, καθώς και αν ο Κοσμήτορας παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή του κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους της θητείας του, καθήκοντα Κοσμήτορα ασκεί το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας της Σχολής. Επί περισσότερων μελών Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ίδια αρχαιότητα, διενεργείται κλήρωση ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής. Ο Πρύτανης εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

11. Ο Κοσμήτορας έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού:

α) συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση της Σχολής και την Κοσμητεία, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος της Γενικής Συνέλευσης ή της Κοσμητείας, αντίστοιχα, προεδρεύει των εργασιών τους και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος της Γενικής Συνέλευσης ή της Κοσμητείας. Επίσης, μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και της Κοσμητείας,

β) επιβλέπει την εφαρμογή των Κανονισμών Σπουδών των Τμημάτων και την τήρηση του παρόντος νόμου, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού,

γ) προϊστάται των υπηρεσιών της Κοσμητείας,

δ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές του,

ε) συμμετέχει στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 32.

12. Ο Κοσμήτορας συντάσσει ετήσια έκθεση απολογισμού του έργου του, την οποία υποβάλλει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση της Σχολής.

Άρθρο 20

Όργανα του Τμήματος

Όργανα του Τμήματος είναι:

- α) η Συνέλευση του Τμήματος,
- β) το Διοικητικό Συμβούλιο και
- γ) ο Πρόεδρος του Τμήματος.

Άρθρο 21

Συνέλευση Τμήματος

1. Η Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από:

α) Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ως εξής:

- αα. Από τους ανωτέρω, εφόσον ο αριθμός τους είναι μικρότερος ή ίσος του τριάντα (30). Αν στο Τμήμα υπάρχουν λιγότερα από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π., η Γενική Συνέλευση της Σχολής, στην οποία ανήκει το Τμήμα, συμπληρώνει τα μέλη της ως τον αριθμό πέντε (5) από τουλάχιστον ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. των συγγενέστερων ως προς το γνωστικό αντικείμενο Τμημάτων.

ββ. Αν τα μέλη Δ.Ε.Π. υπερβαίνουν τα τριάντα (30), στη Συνέλευση μετέχουν τριάντα (30) εκπρόσωποι, οι οποίοι κατανέμονται στους Τομείς ανάλογα με το συνο-

λικό αριθμό των μελών Δ.Ε.Π. κάθε Τομέα. Οι ανωτέρω εκπρόσωποι εκλέγονται για ετήσια θητεία, κατ' αναλογία του αριθμού των μελών του Τομέα σε κάθε βαθμίδα, με άμεση και μυστική ψηφοφορία όλων των μελών Δ.Ε.Π. του Τομέα. Στην τελευταία περίπτωση, τη διαδικασία για την ανάδειξη των εκπροσώπων του Τομέα στο Τμήμα κινεί ο Διευθυντής του Τομέα, τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των εκπροσώπων του προηγούμενου έτους.

β) τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος και, εφόσον υπάρχουν Τομείς, από τους Διευθυντές των Τομέων, οι οποίοι δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό των τριάντα (30) μελών της περίπτωσης α'.

γ) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 15% του συνόλου των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος των περιπτώσεων α' και β' και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερους των δέκα (10). Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ' ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος των προπτυχιακών και ένας (1) των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν.

Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές, με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της οικείας κατηγορίας του Τμήματος.

δ) Τρεις (3) εκπρόσωπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία όλων των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Τμήματος.

Η Συνέλευση του Τμήματος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν οι εκπρόσωποι των περιπτώσεων γ' και δ' δεν έχουν εκλεγεί.

Οι προπτυχιακοί φοιτητές δεν ψηφίζουν για θέματα που αφορούν στις σπουδές δεύτερου και τρίτου κύκλου.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:

α) χαράσσει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική του Τμήματος και την πορεία ανάπτυξής του, στο πλαίσιο της πολιτικής της Σχολής και του Ιδρύματος,

β) γνωμοδοτεί για τα θέματα της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 8 και συντάσσει τον Εσωτερικό Κανονισμό του Τμήματος, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων του Εσωτερικού Κανονισμού του Ιδρύματος,

γ) καθορίζει το ενιαίο γνωστικό αντικείμενο κάθε Τομέα και αποφασίζει την αλλαγή του γνωστικού αντικείμενου στο οποίο έχει διοριστεί μέλος Δ.Ε.Π., ύστερα από γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του οικείου Τομέα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 79 του ν. 4310/2014 (Α' 258),

δ) ορίζει Διευθυντή Τομέα όταν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες,

ε) εισηγείται στην Κοσμητεία της Σχολής την οργάνωση κοινών μαθημάτων του Τμήματος με άλλα Τμήματα της ίδιας ή άλλης Σχολής,

στ) συντάσσει τον οδηγό προγράμματος σπουδών του Τμήματος,

ζ) απονέμει τους τίτλους σπουδών των προγραμμάτων σπουδών που οργανώνει το Τμήμα,

η) κατανέμει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων,

θ) αναθέτει αυτοδύναμο διδακτικό έργο στα μέλη Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., σύμφωνα με όσα ορίζονται στις οικείες διατάξεις,

ι) εγκρίνει τα διανεμόμενα συγγράμματα για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών,

ια) συγκροτεί ομάδες για την εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος,

ιβ) εισηγείται στην Κοσμητεία της Σχολής τη δημιουργία νέων θέσεων μελών Δ.Ε.Π. και μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π.,

ιγ) καταρτίζει και επικαιροποιεί τα μητρώα εσωτερικών και εξωτερικών μελών, τα οποία τηρούνται για τις διαδικασίες εκλογής, εξέλιξης, μονιμοποίησης και ανανέωσης της θητείας μελών Δ.Ε.Π., τα οποία και υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο,

ιδ) εισηγείται στον Πρύτανη την προκήρυξη θέσεων μελών Δ.Ε.Π. και ασκεί τις προβλεπόμενες από το νόμο αρμοδιότητες κατά τη διαδικασία κρίσης μελών Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π.,

ιε) αποφασίζει για την ένταξη μελών Δ.Ε.Π. σε καθεστώς μερικής απασχόλησης,

ιστ) γνωμοδοτεί για τη μετακίνηση μελών Δ.Ε.Π. από και προς το Τμήμα,

ιζ) προκηρύσσει θέσεις έκτακτου διδακτικού προσωπικού, συγκροτεί εισηγητικές επιτροπές και λαμβάνει απόφαση περί της επιλογής,

ιη) προσκαλεί επισκέπτες καθηγητές και επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές και τους παρέχει κάθε δυνατή υποστήριξη για την εκτέλεση του ακαδημαϊκού έργου τους,

ιθ) εισηγείται στη Σύγκλητο την απονομή τίτλων Επίτιμου Διδάκτορα, Ομότιμου και Επίτιμου Καθηγητή,

κ) κατανέμει τα κονδύλια στις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητες του Τμήματος,

κα) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

Άρθρο 22

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργεί σε Τμήματα με δύο (2) ή περισσότερους Τομείς. Στα Τμήματα που δεν λειτουργεί Διοικητικό Συμβούλιο, τις αρμοδιότητες του παρόντος ασκεί η Συνέλευση του Τμήματος.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από:

α) τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος,

β) τους Διευθυντές των Τομέων,

γ) έναν (1) από τους τρεις (3) εκλεγμένους εκπροσώπους της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, που υποδεικνύεται από τους ίδιους. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχει υποδειχθεί ο εκπρόσωπος της παρούσας περίπτωσης.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος ζητήματα αρμοδιότητάς της και επεξεργάζεται ζητήματα που παραπέμπονται σε αυτό από την τελευταία. Στην αρμοδιότητά του ανήκει, επίσης, κάθε θέμα, πλην των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του άρθρου 21, για το οποίο η κείμενη νομοθεσία προβλέπει την παροχή γνώμης ή την υποβολή πρότασης ή εισήγησης σε επίπεδο Τμήματος.

Άρθρο 23

Πρόεδρος Τμήματος

1. α) Πρόεδρος ή Αναπληρωτής Πρόεδρος Τμήματος εκλέγεται πλήρους απασχόλησης μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή του οικείου Τμήματος για θητεία δύο (2) ετών. Αν δεν υπάρχουν μέλη Δ.Ε.Π. των δύο πρώτων βαθμίδων μπορεί να θέσει υποψηφιότητα και επίκουρος. Αν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες, ο Πρόεδρος του Τμήματος ορίζεται από τη Σύγκλητο μεταξύ των υπαρχόντων μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, με προτεραιότητα στις δύο πρώτες βαθμίδες και μέχρι τη βαθμίδα του Επίκουρου. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της θητείας ορίζεται στην προκήρυξη.

β) Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι μέλη Δ.Ε.Π. που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θητείας.

γ) Επιτρέπεται η εκλογή Προέδρου για δεύτερη συνεχόμενη θητεία. Στην περίπτωση αυτή, ο Πρόεδρος δεν μπορεί να επανεκλεγεί πριν παρέλθουν δύο (2) έτη από τη λήξη της δεύτερης θητείας του. Δεν επιτρέπεται η εκλογή του ίδιου προσώπου ως Προέδρου για περισσότερες από τέσσερις (4) θητείες συνολικά.

2. Η εκλογή του Προέδρου και του Αναπληρωτή Προέδρου γίνεται με δύο (2) ξεχωριστά ενιαία ψηφοδέλτια, που περιλαμβάνουν τα ονόματα όλων των υποψήφιων Προέδρων και Αναπληρωτών Προέδρων, αντίστοιχα. Οι εκλογείς σημειώνουν την προτίμησή τους για έναν μόνο από τους υποψήφιους Προέδρους και για έναν μόνο από τους υποψήφιους Αναπληρωτές Προέδρους δίπλα από το όνομά τους.

3. Το σώμα εκλεκτόρων για την εκλογή Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου απαρτίζεται: α) από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος (πρώτη ομάδα εκλεκτόρων) και β) από το σύνολο των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος (δεύτερη ομάδα εκλεκτόρων). Οι ρυθμίσεις των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 15 ισχύουν και για την εκλογή Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου.

4. Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος γίνεται από τον Κοσμήτορα τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των υπηρετούντων Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η αρ-

μοδιότητα της προκήρυξης περιέρχεται στον Πρύτανη. Ο Κοσμήτορας ή ο Πρύτανης, κατά περίπτωση, μεριμνά για την ανάρτηση της προκήρυξης στον διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος και της οικείας Σχολής και λαμβάνει κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίηση της προκήρυξης.

5. Υποψηφιότητες για το αξίωμα του Προέδρου και του Αναπληρωτή Προέδρου Τμήματος υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην προκήρυξη, στον Κοσμήτορα ή στον Πρύτανη, αν έχει περιέλθει σε αυτόν η αρμοδιότητα της προκήρυξης των εκλογών, σύμφωνα με το εδάφιο β' της παραγράφου 4.

6. Την ευθύνη διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας έχει τριμελής Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, με ισάριθμους αναπληρωτές, η οποία ορίζεται, με απόφαση του Κοσμήτορα, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας και αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η σχετική αρμοδιότητα περιέρχεται στον Πρύτανη. Πρόεδρος της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής είναι το ανώτερης βαθμίδας αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π.. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, αφού της παραδοθούν οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων, εξετάζει την εκλογιμότητα, ανακηρύσσει τους υποψήφιους Προέδρους και Αναπληρωτές Προέδρους μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από τη συγκρότησή της, επιβλέπει τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, εκδίδει το αποτέλεσμα και το υποβάλλει στον Πρύτανη, ο οποίος εκδίδει διαπιστωτική πράξη εκλογής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7. Η ψηφοφορία είναι άμεση και μυστική και διεξάγεται με κάλπη ταυτόχρονα για τους υποψήφιους Προέδρους και Αναπληρωτές Προέδρους, σε εργάσιμη ημέρα της εβδομάδος τέτοια που να επιτρέπει τη διεξαγωγή επαναληπτικής ψηφοφορίας την ακριβώς επόμενη εργάσιμη ημέρα.

8. Πρόεδρος εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 3. Αν κανείς από τους υποψήφιους Προέδρους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων ή σε περίπτωση ισοψηφίας, η εκλογή επαναλαμβάνεται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 8 του άρθρου 15.

Αν υπάρξει ένας μόνο υποψήφιος, αυτός εκλέγεται αν συγκεντρώσει τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των έγκυρων ψήφων της πρώτης ομάδας εκλεκτόρων.

9. Για την εκλογή Αναπληρωτή Προέδρου, εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 8.

10. Ο Πρόεδρος Τμήματος δεν επιτρέπεται να κατέχει συγχρόνως το αξίωμα άλλου μονοπρόσωπου οργάνου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι., με εξαίρεση τη θέση Διευθυντή Π.Μ.Σ., Εργαστηρίου, Κλινικής ή Μουσείου.

11. Ο Πρόεδρος του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:

α) προΐσταται των υπηρεσιών του Τμήματος και εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος και την

τήρηση των νόμων, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού,

β) συγκαλεί τη Συνέλευση του Τμήματος, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος της Συνέλευσης, προεδρεύει των εργασιών της, εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος της Συνέλευσης και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών της,

γ) συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών του και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών του,

δ) μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων,

ε) επιμελείται την τήρηση των μητρώων επιστημονικών δημοσιεύσεων του Τμήματος,

στ) εκδίδει πράξεις ένταξης μελών Δ.Ε.Π. σε καθεστώς μερικής απασχόλησης,

ζ) διαβιβάζει στα προβλεπόμενα από το νόμο όργανα γνώμες, προτάσεις ή εισηγήσεις της Συνέλευσης Τμήματος,

η) συγκροτεί επιτροπές για την μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του Τμήματος,

θ) συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Τμήματος και τη διαβιβάζει στην Κοσμητεία,

ι) εκπροσωπεί το Τμήμα στη Σύγκλητο και πρέπει να ενημερώνει τη Συνέλευση για τις συζητήσεις και τις αποφάσεις της Συγκλήτου.

12. Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας για οποιονδήποτε λόγο ή προσωρινού κωλύματος, καθώς και αν παραιτηθεί ή εκλείψει μέχρι τη συμπλήρωση του υπολοίπου της θητείας.

Άρθρο 24

Όργανα μη αυτοδύναμων Τμημάτων

1. Στα Τμήματα Α.Ε.Ι. που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις περί αυτοδυναμίας του άρθρου 11 λειτουργεί προσωρινή Συνέλευση Τμήματος, την οποία αποτελούν:

α) υποχρεωτικά όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος,

β) εκπρόσωποι των φοιτητών σε ποσοστό 15% του συνόλου των μελών της προσωρινής Συνέλευσης του Τμήματος της περίπτωσης α'. Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ'ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν. Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές, με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της οικείας κατηγορίας του Τμήματος,

γ) τρεις (3) εκπρόσωποι, ένας (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι

εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία όλων των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Τμήματος.

Η προσωρινή Συνέλευση του Τμήματος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί οι εκπρόσωποι των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και των φοιτητών.

2. Η προσωρινή Συνέλευση ορίζεται με πράξη του Πρύτανη ή του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής του Α.Ε.Ι., ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου ή της Διοικούσας Επιτροπής αντίστοιχα. Με την ίδια πράξη ορίζονται ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος, οι οποίοι πρέπει να είναι μέλη Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας, άλλως της βαθμίδας του αναπληρωτή του οικείου Τμήματος, και, ελλείψει τούτων, μέλη Δ.Ε.Π. των δύο πρώτων βαθμίδων άλλου Τμήματος του Ιδρύματος. Ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος ορίζονται για διετή θητεία, με δυνατότητα να οριστούν για μία ακόμη συνεχόμενη θητεία. Στην περίπτωση αυτή, ο Πρόεδρος δεν μπορεί να οριστεί εκ νέου πριν παρέλθουν δύο (2) έτη από τη λήξη της δεύτερης θητείας του. Δεν επιτρέπεται ο ορισμός του ίδιου προσώπου ως Προέδρου, στο ίδιο ή άλλο Τμήμα, για περισσότερες από τέσσερις (4) θητείες συνολικά.

3. Η Προσωρινή Συνέλευση ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις για τη Συνέλευση Τμήματος. Μέσα σε ένα (1) μήνα από την πλήρωση των προϋποθέσεων αυτοδυναμίας του Τμήματος, κινείται, με ευθύνη του Πρύτανη ή του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής, η διαδικασία εκλογής Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου του Τμήματος και συγκρότησης της Συνέλευσης Τμήματος.

4. Σε περίπτωση λειτουργίας προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος με λιγότερα από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. από το οικείο Τμήμα, η Σύγκλητος συμπληρώνει τα μέλη της προσωρινής Συνέλευσης μέχρι τον αριθμό πέντε (5) από τουλάχιστον ένα μέλος Δ.Ε.Π. των συγγενέστερων Τμημάτων ως προς το γνωστικό αντικείμενο του μη αυτοδύναμου Τμήματος.

Άρθρο 25 **Όργανα Τομέα**

Τα όργανα του Τομέα είναι:

- α) η Γενική Συνέλευση και
- β) ο Διευθυντής.

Άρθρο 26 **Γενική Συνέλευση Τομέα**

1. Η Γενική Συνέλευση απαρτίζεται από:

- α) Τον Διευθυντή του Τομέα.
- β) Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα.
- γ) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 15% του συνόλου των μελών της Γενικής Συνέλευσης Τομέα των περιπτώσεων α' και β' και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερους των δέκα (10). Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη

μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ' ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν.

Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές, με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της οικείας κατηγορίας του Τμήματος.

δ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τομέα, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία όλων των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Τομέα.

Η Γενική Συνέλευση του Τομέα συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα, έστω και αν οι εκπρόσωποι των περιπτώσεων γ' και δ' δεν έχουν εκλεγεί.

2. Η Γενική Συνέλευση του Τομέα έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:

- α) συντονίζει το έργο του Τομέα στο πλαίσιο των αποφάσεων της Συνέλευσης του Τμήματος,
- β) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών,
- γ) κατανέμει τα κονδύλια του Τομέα στις διάφορες διδακτικές και ερευνητικές του δραστηριότητες,
- δ) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου στους διδάσκοντες,
- ε) εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος τα διανεμητέα συγγράμματα για κάθε μάθημα του προγράμματος σπουδών.

Άρθρο 27 **Διευθυντής Τομέα**

1.α) Διευθυντής Τομέα εκλέγεται πλήρους απασχόλησης μέλος Δ.Ε.Π. μέχρι και τη βαθμίδα του επίκουρου του οικείου Τομέα για θητεία ενός (1) έτους. Αν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες, ο Διευθυντής του Τομέα ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. του Τομέα.

β) Επιτρέπεται η εκλογή Διευθυντή για δεύτερη συνεχόμενη θητεία.

γ) Διευθυντής δεν μπορεί να επανεκλεγεί πριν περάσουν δύο (2) έτη από τη λήξη της δεύτερης θητείας του. Δεν επιτρέπεται η εκλογή Διευθυντή για περισσότερες από τέσσερις (4) θητείες συνολικά.

δ) Ο Διευθυντής Τομέα δεν επιτρέπεται να κατέχει συγχρόνως το αξίωμα άλλου μονοπρόσωπου οργάνου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι., με εξαίρεση τη θέση Διευθυντή Π.Μ.Σ., Εργαστηρίου, Κλινικής και Μουσείου.

2. Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη Διευθυντή Τομέα γίνεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος Διευθυντή. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η αρμοδιότητα της προκήρυξης περιέρχεται

στον Κοσμήτορα της Σχολής. Ο Πρόεδρος ή ο Κοσμήτορας, κατά περίπτωση, μεριμνά για την ανάρτηση της προκήρυξης στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος ή της Σχολής και λαμβάνει κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίησή της.

3. Το σώμα εκλεκτόρων για την εκλογή Διευθυντή Τομέα απαρτίζεται από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. και των μελών Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Ι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του οικείου Τομέα. Η εκλογή γίνεται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, που περιλαμβάνει τα ονόματα όλων των υποψηφίων. Η ψηφοφορία είναι άμεση και μυστική και διεξάγεται με κάλλη. Οι εκλογείς σημειώνουν την προτίμησή τους για έναν μόνο από τους υποψήφιους Διευθυντές δίπλα από το όνομά του. Διευθυντής εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Αν κανένας υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την απαιτούμενη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται αμέσως, την ίδια ημέρα, μεταξύ των δύο (2) πρώτων σε ψήφους υποψηφίων, οπότε και εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τις περισσότερες έγκυρες ψήφους. Σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση από τον Πρόεδρο του Τμήματος ή τον Κοσμήτορα, κατά περίπτωση. Για την εκλογή ή την κλήρωση συντάσσεται σχετικό πρακτικό. Ο Πρύτανης εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Ο Διευθυντής Τομέα έχει τις εξής αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Οργανισμού, του Εσωτερικού Κανονισμού, καθώς και τις λοιπές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας:

α) συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση του Τομέα και καταρτίζει την ημερήσια διάταξή της,

β) προεδρεύει των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει ορίσει ως εισηγητή άλλο μέλος της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα,

γ) μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα,

δ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του Τομέα.

5. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο Διευθυντής Τομέα αναπληρώνεται από το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. του Τομέα. Επί ίδιας ημερομηνίας πράξεων διορισμού στην οικεία βαθμίδα, διενεργείται κλήρωση ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

Άρθρο 28

Σύσταση, οργάνωση και λοιπά θέματα

1. Τα Εργαστήρια ανήκουν σε Τομέα ή σε Τμήμα. Μπορεί να ανήκουν σε Σχολή αν υπάρχει: α) τεκμηριωμένο ενδιαφέρον συμμετοχής από μέλη Δ.Ε.Π. διαφορετικών Τμημάτων της ίδιας Σχολής και β) απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης των οικείων Τμημάτων. Τα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των Εργαστηρίων ρυθμίζονται στους Εσωτερικούς Κανονισμούς τους.

2. Εργαστήρια ιδρύονται με πράξη του Πρύτανη ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου, η οποία λαμβάνεται

ύστερα από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα ή της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Κοσμητείας της Σχολής, ανάλογα με το αν η υπό ίδρυση μονάδα πρόκειται να ενταχθεί σε Τομέα, Τμήμα ή Σχολή. Την εισήγηση πρέπει να συνοδεύει ο Εσωτερικός Κανονισμός της υπό ίδρυση μονάδας. Η πράξη του Πρύτανη, στην οποία περιλαμβάνεται και ο παραπάνω Εσωτερικός Κανονισμός, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Με τη διαδικασία της παραγράφου 2 είναι δυνατή η μετονομασία, συγχώνευση, κατάργηση ή όποια άλλη μεταβολή των Εργαστηρίων, καθώς και η τροποποίηση των Εσωτερικών Κανονισμών τους.

4. Τα μέλη Δ.Ε.Π. τοποθετούνται σε Εργαστήρια και μετακινούνται από αυτά με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής, όταν το Εργαστήριο ανήκει σε Σχολή, και με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση. Όταν το Εργαστήριο ανήκει σε Τομέα, η απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του οικείου Τομέα. Καθένας μπορεί να είναι μέλος μόνο ενός Εργαστηρίου, ανεξάρτητα από το αν προσφέρει τις υπηρεσίες του σε περισσότερα του ενός Εργαστήρια.

5. Η τοποθέτηση σε Εργαστήρια των μελών Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Ι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. γίνεται με πράξη του Πρύτανη, ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας της Σχολής, όταν το Εργαστήριο ανήκει σε Σχολή, και ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση.

6. Σε περίπτωση κατάργησης, κατάτμησης ή συγχώνευσης των Εργαστηρίων, η μετακίνηση των μελών Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Ι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., τα οποία υπηρετούσαν σε αυτά, γίνεται, με πράξη του Πρύτανη, ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας της Σχολής, αν το Εργαστήριο ανήκε σε Σχολή, και ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση.

7. Σε περίπτωση κατάργησης Εργαστηρίου τα όργανα και ο εξοπλισμός κατανέμονται, με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής, όταν το Εργαστήριο ανήκει σε Σχολή, και με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, σε κάθε άλλη περίπτωση, σε αντίστοιχες μονάδες που λειτουργούν στη Σχολή, στο Τμήμα ή στον Τομέα.

8. Τα Μουσεία και οι συναφείς μονάδες, όπως τα αρχεία και οι συλλογές, ανήκουν σε Τομέα, Τμήμα, Σχολή ή Α.Ε.Ι.. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 7 εφαρμόζονται αναλόγως και στα Μουσεία και στις συναφείς μονάδες.

9. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 7 εφαρμόζονται αναλόγως και για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.). Μέχρι την αυτοδύναμη λειτουργία του Ε.Α.Π., η αναφερόμενη στην παράγραφο 2 πράξη εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής έπειτα από αντίστοιχη απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του.

10. Οι προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα Εργαστήρια σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι..

Άρθρο 29

Διευθυντής Εργαστηρίου και Μουσείου

1.α) Κάθε Εργαστήριο διευθύνεται από μέλος Δ.Ε.Π., αντίστοιχου γνωστικού αντικείμενου, ο οποίος ανήκει

στην ακαδημαϊκή μονάδα (Τομέα, Τμήμα ή Σχολή), στην οποία ανήκει το Εργαστήριο. Η θητεία του Διευθυντή είναι τριών (3) ετών. Είναι δυνατή η εκλογή του ίδιου προσώπου ως Διευθυντή για περισσότερες από μία θητείες. Η ιδιότητα του Διευθυντή δεν είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα μονοπρόσωπου οργάνου ή μέλους συλλογικού οργάνου Α.Ε.Ι.. Δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι και να εκλεγούν εκείνοι που αποχωρούν λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θέσης.

β) Ο Διευθυντής αναπληρώνεται, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, από μέλη Δ.Ε.Π. αντίστοιχου γνωστικού αντικείμενου, του ίδιου Εργαστηρίου ή της ίδιας Κλινικής, και ειδικότερα από το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. ξεκινώντας από την πρώτη βαθμίδα και εξαντλώντας τις βαθμίδες μέχρι και τη βαθμίδα του επίκουρου.

2. Τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος Διευθυντή, με απόφαση του επικεφαλής της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει το Εργαστήριο, προκηρύσσεται υποχρεωτικά η θέση του Διευθυντή. Η απόφαση κοινοποιείται στα μέλη του εκλεκτορικού σώματος, το οποίο απαρτίζεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. που μετέχουν στη Γενική Συνέλευση του Τομέα ή στη Συνέλευση του Τμήματος ή στη Γενική Συνέλευση της Σχολής, ανάλογα με το αν το Εργαστήριο ανήκει σε Τομέα, Τμήμα ή Σχολή. Μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας της κοινοποίησης της προκήρυξης υποβάλλονται στη Γραμματεία της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας οι αιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη θέση του Διευθυντή. Μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου καλείται, από τον επικεφαλής της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας, το εκλεκτορικό σώμα, προκειμένου να προβεί στην εκλογή του Διευθυντή, με άμεση και μυστική ψηφοφορία. Διευθυντής εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Αν κανένας υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την απαιτούμενη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την ίδια ημέρα μεταξύ των δύο (2) πρώτων σε ψήφους υποψηφίων, οπότε και εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τις περισσότερες ψήφους. Σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση από τον επικεφαλής της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας παρουσία των ισοψηφισάντων. Για την εκλογή ή την κλήρωση συντάσσεται σχετικό πρακτικό και εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τον Πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μέχρι την εκλογή και την ανάληψη καθηκόντων του νέου Διευθυντή εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά του ο έως τότε Διευθυντής, ακόμη και αν έχει λήξει η θητεία του. Αν ο Διευθυντής εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο, ο επικεφαλής της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει το Εργαστήριο αναθέτει καθήκοντα προσωρινού Διευθυντή στον Αναπληρωτή Διευθυντή και προκηρύσσει αμέσως τη θέση του Διευθυντή.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται ανάλογα και για την εκλογή Διευθυντή Μουσείου και συναφών μονάδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 30

Γενικές διατάξεις

1. Ο δεύτερος κύκλος σπουδών της ανώτατης εκπαίδευσης συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), το οποίο ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.). Τα Π.Μ.Σ. εντάσσονται στο στρατηγικό σχεδιασμό των Α.Ε.Ι., διέπονται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπούν:

α) στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας,

β) στην υψηλού επιπέδου εξειδίκευση των πτυχιούχων σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικείμενων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων.

2. Τα Α.Ε.Ι. έχουν την ευθύνη για την ίδρυση, τη λειτουργία και την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ..

3. Π.Μ.Σ. οργανώνονται και λειτουργούν σε αυτοδύναμα Τμήματα που παρέχουν σπουδές πρώτου κύκλου. Μη αυτοδύναμα Τμήματα των Α.Ε.Ι. μπορεί να συμμετέχουν σε διατμηματικά ή διιδρυματικά Π.Μ.Σ. μόνο σε συνεργασία με αυτοδύναμα Τμήματα, σύμφωνα με το άρθρο 43. Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η διδασκαλία μαθημάτων με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε ποσοστό μεγαλύτερο του τριάντα πέντε τοις εκατό (35%), σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, που προβλέπεται στο άρθρο 45.

4. Ο τρίτος κύκλος σπουδών περιλαμβάνει την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και ολοκληρώνεται με την απονομή διδακτορικού τίτλου. Ο τρίτος κύκλος σπουδών οργανώνεται σε Τμήματα Πανεπιστημίων, αυτοδύναμα ή μη, και οι διδακτορικοί τίτλοι απονέμονται από το Πανεπιστήμιο στο οποίο ανήκει το Τμήμα. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την οργάνωση διδακτορικών σπουδών από Τμήματα των Τ.Ε.Ι., βάσει εισήγησης Επιτροπής, την οποία συστήνει και συγκροτεί ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, αποτελούμενη από καθηγητές Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι..

5. Το Πρυτανικό Συμβούλιο του οικείου Ιδρύματος έχει την ευθύνη της τήρησης του νόμου, σε ό,τι αφορά στην οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. και την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών, του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών, που προβλέπεται στο άρθρο 45.

Άρθρο 31

Όργανα διοίκησης των Π.Μ.Σ. και των Διδακτορικών Σπουδών

1. Αρμόδια όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. και την οργάνωση των διδακτορικών σπουδών είναι:

α) η Σύγκλητος του Ιδρύματος,

β) η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή σε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. και η Ειδική Διδρυματική Επιτροπή σε περίπτωση διδρυματικού Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 43,

γ) η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.,

δ) η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών,

ε) ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ..

2. Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ.. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

3. Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της παραγράφου 5 του άρθρου 32 για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32,

β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,

γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών ή διδασκόντων,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,

στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

4. Σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ., ή σε περίπτωση εκπόνησης διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη, τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης του Τμήματος ασκεί η Ειδική Διατμηματική ή Διδρυματική Επιτροπή, οι οποίες συγκροτούνται από μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων που εκλέγονται από τη Συνέλευση κάθε Τμήματος, ερευνητές που υποδεικνύονται από το συνεργαζόμενο ερευνητικό φορέα, κατ' αναλογία του αριθμού των διδασκόντων τους στο Π.Μ.Σ. για διετή θητεία, καθώς και δύο εκπροσώπους των φοιτητών του μεταπτυχιακού προγράμματος, που εκλέγονται από τους φοιτητές του οικείου μεταπτυχιακού προγράμματος, για ετήσια θητεία. Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή είναι επταμελής και η Ειδική Διδρυματική Επιτροπή είναι εννεαμελής. Ο Πρόεδρος της, όπως και ο Διευθυντής του Προγράμματος, προέρχονται από το Τμήμα που έχει τη διοικητική στήριξη του προγράμματος και σε περίπτωση συνεργασίας αυτοδύναμων και μη αυτοδύναμων Τμημάτων ή άλλων ερευνητικών φορέων, από το αυτοδύναμο Τμήμα. Σε ειδικές περιπτώσεις που επιβάλλεται για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ., ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής ή Διδρυματικής Επιτροπής, Πρόεδρος ή/και Διευθυντής αναλαμβάνει μέλος Δ.Ε.Π. από άλλο Τμήμα από αυτό που έχει τη διοικητική στήριξη του Π.Μ.Σ., ακόμη και από το μη αυτοδύναμο Τμήμα.

5. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Η θητεία του Προέδρου της Σ.Ε. μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος.

6. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών συστήνεται σε κάθε Ίδρυμα, αποτελείται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου και τους Κοσμήτορες του οικείου Ιδρύματος ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 32.

7. Τα μέλη των ανωτέρω Επιτροπών δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβής ή αποζημίωσης για τη συμμετοχή τους σε αυτές.

8. Ο Διευθυντής κάθε Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής.

Άρθρο 32

Ίδρυση Π.Μ.Σ.

1. Τα Π.Μ.Σ. ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση ίδρυσης καθορίζονται ο τίτλος του προγράμματος και του απονεμόμενου διπλώματος, οι ειδικεύσεις, το Τμήμα που το οργανώνει, το γνωστικό αντικείμενο, η γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος, η διάρκεια φοίτησης, οι πιστωτικές μονάδες, η διάρκεια της λειτουργίας του, καθώς και τα τυχόν τέλη φοίτησης.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος εισηγείται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της. Στην εισήγηση εκτίθενται αναλυτικά:

α) ο τίτλος, το γνωστικό αντικείμενο και ο σκοπός του προγράμματος,

β) οι κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί,

γ) η χρονική διάρκεια φοίτησης για τη χορήγηση του τίτλου,

δ) οι ειδικεύσεις που τυχόν έχει το πρόγραμμα, οι οποίες δεν μπορεί να είναι περισσότερες από τρεις,

ε) το ενδεικτικό πρόγραμμα, ανά ειδίκευση αν υπάρχουν περισσότερες ειδικεύσεις, των θεωρητικών, εργαστηριακών, καλλιτεχνικών ή κλινικών μαθημάτων, στο οποίο περιλαμβάνεται και η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, οι πρακτικές ασκήσεις και κάθε άλλου είδους ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, καθώς και οι αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες,

στ) η γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, η οποία μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής,

ζ) ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών,

η) οι δυνατότητες και οι ανάγκες του οικείου Τμήματος σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή για την απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος,

θ) τον αναλυτικό προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένου του αναλυτικού λειτουργικού κόστους του προγράμματος, τις πηγές χρηματοδότησης και τους εν γένει πόρους της λειτουργίας του,

ι) η ειδική αιτιολόγηση της τυχόν ανάγκης επιβολής τέλους φοίτησης, καθώς και του ύψους του τέλους αυτού σε αναλογία προς τις πάσης φύσεως παροχές προς τους φοιτητές,

ια) η χρονική διάρκεια λειτουργίας του προγράμματος. 3. Η εισήγηση συνοδεύεται από:

α) μελέτη σκοπιμότητας, στην οποία εκτίθενται αναλυτικά οι επιστημονικοί, επιστημολογικοί και κοινωνικοί λόγοι που καθιστούν αναγκαία και σημαντική τη λειτουργία του Π.Μ.Σ., η συνάφεια του Π.Μ.Σ. με το αντικείμενο του πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος, η επιστημονική επάρκεια των διδασκόντων ως προς το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, με ανάλογο ερευνητικό και δημοσιευμένο έργο, ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα, καθώς και οι στόχοι του Π.Μ.Σ. και τα κριτήρια βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί σύμφωνα με το άρθρο 44,

β) αναλυτικό προϋπολογισμό λειτουργίας κατ'έτος και για πέντε (5) συνεχή έτη, καθώς και έκθεση βιωσιμότητας του προγράμματος, ο ακριβής τρόπος κατάρτισης των οποίων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως,

γ) έκθεση του οικείου Τμήματος, από την οποία προκύπτει η ύπαρξη της βασικής υποδομής και του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία του προγράμματος, καθώς και ειδική αιτιολόγηση ως το προς το ποσοστό της τυχόν εξ αποστάσεως διδασκαλίας σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 30.

4. Αν το ένα τρίτο (1/3) των μελών Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος θεωρεί ότι το τέλος φοίτησης που ορίζεται στην εισήγηση είναι υψηλό, ζητά να καταχωριστούν οι ειδικά αιτιολογημένες αντιρρήσεις του στην εισήγηση προς τη Σύγκλητο, η οποία και αποφαίνεται αιτιολογώντας την απόφασή της.

5. Η εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος διαβιβάζεται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος. Αν η Επιτροπή κρίνει την εισήγηση ελλιπή, διαφωνεί ως προς το περιεχόμενο των στοιχείων των παραγράφων 2 και 3, καθώς και αν διαπιστώνει αλληλεπικάλυψη των γνωστικών αντικειμένων που τα Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος θεραπεύουν, αναπέμπει εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών την εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος με αιτιολογημένη απόφασή της. Το Τμήμα αφού λάβει υπόψη τις υποδείξεις της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, υποβάλλει εκ νέου σε αυτήν, την εισήγησή του. Αν, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών, για δεύτερη φορά η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν κάνει αποδεκτή την εισήγηση, το Τμήμα μπορεί να υποβάλει απευθείας την εισήγησή του στη Σύγκλητο.

6. Η απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ., προτού δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κοινοποιείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, μαζί με την εισήγηση της παραγράφου 2 και τα συνοδευτικά

αυτής έγγραφα της παραγράφου 3. Αν ο Υπουργός διαπιστώσει ότι: α) υπάρχει πρόδηλη δυσαναλογία μεταξύ των τελών φοίτησης και των παροχών προς τους φοιτητές, ή β) το ύψος των τελών φοίτησης είναι τέτοιο που καθιστά αδύνατη ή δυσχερή τη συμμετοχή σε Π.Μ.Σ. φοιτητών περιορισμένης εισοδηματικής ικανότητας παραβιάζοντας τη γενική ελευθερία πρόσβασης στην παιδεία ή γ) δεν είναι επαρκώς δικαιολογημένο το λειτουργικό κόστος του προγράμματος, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 37, αναπέμπει με ειδική αιτιολογία την απόφαση στη Σύγκλητο. Αν ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων δεν αναπέμψει μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επομένη της κοινοποίησης σε αυτόν, ο Πρύτανης δημοσιεύει την απόφαση της Συγκλήτου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ενημερώνει ταυτοχρόνως τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, προκειμένου η απόφαση ίδρυσης να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου. Σε περίπτωση αναπομπής η Σύγκλητος διαβιβάζει την απόφαση στη Συνέλευση του Τμήματος, προκειμένου να τροποποιήσει την εισήγηση, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

7. Προκειμένου ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων να κρίνει για την αναπομπή σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, ζητά τη σύμφωνη γνώμη εννεαμελούς επιτροπής που συγκροτείται με απόφασή του και αποτελείται από τα εξής μέλη:

α) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ως Πρόεδρο,

β) τρεις (3) Πρυτάνεις ή Αντιπρυτάνεις,

γ) τον Πρόεδρο του Εθνικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ.),

δ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

ε) τρεις (3) Εμπειρογνώμονες.

Τα μέλη των περιπτώσεων β' και ε' επιλέγονται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Τα μέλη της επιτροπής δεν λαμβάνουν για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή κανέναν είδους αμοιβή ή αποζημίωση.

8. Κάθε πέντε (5) έτη η έκθεση αξιολόγησης της παραγράφου 6 του άρθρου 44 κατατίθεται στη Σύγκλητο, η οποία συνεκτιμώντας την έκθεση αυτή, καθώς και τα σχετικά με το Π.Μ.Σ. αποτελέσματα των διαδικασιών εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, καθώς και διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας του ν. 4009/2011 αποφασίζει αν θα συνεχιστεί ή όχι η λειτουργία του Π.Μ.Σ.. Η σχετική απόφαση κοινοποιείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 33

Διάρκεια φοίτησης και πιστωτικές μονάδες

1. Η κανονική διάρκεια φοίτησης σε Π.Μ.Σ. είναι κατ'ελάχιστο δύο (2) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος που απαιτείται για την τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς κρίση διπλωματικής εργασίας. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 45, μπορεί να προβλεπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους φοιτητές, και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που ρητά ορίζονται στον οικείο Κανονισμό, και για μη εργαζόμενους φοιτητές, η διάρκεια της οποίας δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της κατά την παράγραφο 1 διάρκειας φοίτησης.

3. Στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να παρέχεται και η δυνατότητα προσωρινής αναστολής των σπουδών, που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

4. Το πρόγραμμα αρχίζει το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο.

5. Τα μαθήματα κάθε Π.Μ.Σ. αντιστοιχούν κατ'ελάχιστο σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες.

Άρθρο 34

Επιλογή, δικαιώματα και υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και τις προβλέψεις του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Προϋπόθεση για την επιλογή αποτελεί η επαρκής γνώση μίας τουλάχιστον γλώσσας πέραν της γλώσσας διεξαγωγής του Π.Μ.Σ.. Το επίπεδο γλωσσομάθειας που απαιτείται, τα ακαδημαϊκά κριτήρια που συνεκτιμώνται για την επιλογή ή η σχετική διαδικασία εξέτασης ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Στα ακαδημαϊκά κριτήρια περιλαμβάνονται ιδίως ο βαθμός του πτυχίου, η βαθμολογία στα μαθήματα που είναι σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., η επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών, καθώς και η σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα του υποψηφίου.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Τα Ιδρύματα υποχρεούνται να εξασφαλίζουν στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία.

4. Αν το Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, η Συντονιστική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περιλήψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων. Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής.

5. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

6. Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

7. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

8. Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ'έτος και ανά Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45, μόνο σε Π.Μ.Σ. που οργανώνεται σε Τμήμα του Ιδρύματος όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.

Άρθρο 35

Δωρεάν φοίτηση - υποτροφίες

1. Τα Α.Ε.Ι. διασφαλίζουν την πρόσβαση στο δεύτερο κύκλο σπουδών των φοιτητών που πληρούν τα ακαδημαϊκά κριτήρια εισαγωγής, ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση.

2. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, όπου αυτά προβλέπονται, οι φοιτητές Π.Μ.Σ., των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ.. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων. Με όμοια απόφαση διαπιστώνεται κατ'έτος το ποσό που αντιστοιχεί στο εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα (το ατομικό και το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του οικογενειακού), σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου λαμβάνονται υπόψη, από την Επιτροπή που συγκροτεί-

ται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31, τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

3. Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών των Π.Μ.Σ.. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.. Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγής.

4. Σε κάθε περίπτωση, τα Ιδρύματα χορηγούν υποτροφίες σε φοιτητές βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

5. Η παράβαση από τα αρμόδια για την επιλογή των φοιτητών όργανα των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 3 και των σχετικών προβλέψεων του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών συνιστά βαρύτατο πειθαρχικό παράπτωμα, που επισύρει την πειθαρχική ποινή της προσωρινής ή οριστικής απόλυσης, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο π.δ. 160/2008 (Α' 220).

Άρθρο 36 **Διδακτικό προσωπικό**

1. Οι διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. προέρχονται κατά εξήντα τοις εκατό (60%) τουλάχιστον από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011. Σε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ., τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) των διδασκόντων προέρχεται από μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ή διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. πρέπει να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, η Συνέλευση του Τμήματος αξιολογεί τις ανάγκες του Π.Μ.Σ. σε διδακτικό προσωπικό και, εφόσον τα υφιστάμενα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. και οι διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112) ή το άρθρο 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) ή την παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, δεν επαρκούν, με αιτιολογημένη απόφασή της αποφασίζει την ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι ή την πρόσκληση μελών Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή νέες προσλήψεις/συμβάσεις σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις.

3. Προϋπόθεση για την αμοιβή μέλους Δ.Ε.Π. για τη συμμετοχή του σε Π.Μ.Σ., με τη μορφή μαθήματος, σε-

μιναρίου ή εργαστηρίου, αποτελεί η διδασκαλία χωρίς αμοιβή, επιπλέον των νομίμων υποχρεώσεών του, ενός μαθήματος, σεμιναρίου ή εργαστηρίου, αντίστοιχα, σε τουλάχιστον ένα Π.Μ.Σ. του Τμήματός του ή άλλου Τμήματος του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., εφόσον στο Τμήμα του δεν λειτουργεί Π.Μ.Σ.. Η αμειβόμενη και η χωρίς αμοιβή διδασκαλία είναι ίσης διάρκειας και παρέχονται μέσα στο ίδιο ή άλλο ακαδημαϊκό εξάμηνο, σε κάθε, όμως, περίπτωση μέσα στο ίδιο ακαδημαϊκό έτος. Οι παραπάνω προϋποθέσεις δεν ισχύουν για όσα μέλη Δ.Ε.Π. έχουν νόμιμες υποχρεώσεις δέκα (10) τουλάχιστον ωρών εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης.

4. Η αμοιβή των μελών Δ.Ε.Π. για την με οποιονδήποτε τρόπο συμμετοχή τους σε ένα ή περισσότερα Π.Μ.Σ. δεν υπερβαίνει ανά μήνα το τριάντα τοις εκατό (30%) των μηνιαίων τακτικών αποδοχών τους, όπως αυτές έχουν καθοριστεί στην παρ. 10 του άρθρου 153 του ν. 4472/2017.

Η συμμετοχή σε Π.Μ.Σ. σε καμία περίπτωση δεν συνιστά επιχειρηματική δραστηριότητα ή άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 και του άρθρου 99 του ν. 4310/2014 (Α' 258).

5. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., καλούνται από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως επισκέπτες, καταξιωμένοι επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.. Η πρόσκληση επισκέπτη από την αλλοδαπή πραγματοποιείται μόνον εφόσον του ανατίθεται διδασκαλία, με τη διαδικασία και όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, κατά τα ισχύοντα για την ανάθεση διδασκαλίας στα μέλη Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος. Ο ανωτέρω περιορισμός δεν ισχύει εφόσον ο καλούμενος διδάσκει εθελοντικά, χωρίς αμοιβή, αποζημίωση ή άλλη οικονομική απολαβή πλην των οδοιπορικών του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαραγράφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

6. Ομότιμοι καθηγητές και αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. διδάσκουν στα Π.Μ.Σ., σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και υπάγονται στις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4.

Άρθρο 37 **Πόροι - χρηματοδότηση Π.Μ.Σ.**

1. Η χρηματοδότηση των Π.Μ.Σ. προέρχεται από:
α) τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων σύμφωνα με το άρθρο 43,

β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,

δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,

ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,

στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι.,

ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

2. Σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα λειτουργικά έξοδα ενός Π.Μ.Σ. δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τις ως ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, μέρος των λειτουργικών του εξόδων μπορεί να καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

3. Για τη χρηματοδότηση του Α.Ε.Ι., για τη λειτουργία Π.Μ.Σ., από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων προσμετράται θετικά το γεγονός της λειτουργίας Π.Μ.Σ. χωρίς τέλη φοίτησης.

4. Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. και κατανέμεται ως εξής:

α) Εβδομήντα τοις εκατό (70%) λειτουργικά έξοδα του προγράμματος τα οποία κατανέμονται σε δαπάνες διδασκαλίας, διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, μετακινήσεων, εξοπλισμού, λογισμικού, αναλώσιμων, χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και λοιπές δαπάνες. Οι δαπάνες αποζημίωσης του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά σε εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

β) Τριάντα τοις εκατό (30%) για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης.

5. Η κατανομή της παραγράφου 4 δεν ισχύει στην περίπτωση δωρεάς, κληροδοτήματος ή χορηγίας για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις.

6. Τα Α.Ε.Ι. δημοσιεύουν ετησίως, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους, απολογισμό εσόδων - εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία, και ιδίως του ύψους των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα Π.Μ.Σ. και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

Άρθρο 38

Διδακτορικές σπουδές, διαδικασία επιλογής υποψήφιων διδασκόντων

1. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής έχει ο κάτοχος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου της αλλοδαπής ή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου του άρθρου 46. Σε ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, γίνεται αιτιολογημένα δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας και μη κάτοχος Δ.Μ.Σ..

2. Ο υποψήφιος υποβάλλει κατά τη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους, και ειδικότερα στις ημερομηνίες που προβλέπονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, στο οποίο επιθυμεί να εκπονήσει τη διδακτορική διατριβή. Στην αίτηση αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος, η προτεινόμενη γλώσσα εκπόνησης, η οποία μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής, αν αυτό προβλέπεται στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών και ο προτεινόμενος

ως επιβλέπων της διδακτορικής διατριβής, ο οποίος ανήκει σε όσους έχουν δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικής διατριβής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 39. Η αίτηση συνοδεύεται από αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου, προσχέδιο διδακτορικής διατριβής και ό,τι άλλο ορίζεται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

3. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει υπόψη τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, τις κατηγοριοποιεί με βάση την συνάφεια του ερευνητικού αντικειμένου, και ορίζει μία τριμελή επιτροπή ανά κατηγορία αιτήσεων. Κάθε τριμελής επιτροπή, που αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, εξετάζει τις αντίστοιχες αιτήσεις και τα συνοποβαλλόμενα έγγραφα και καλεί τους υποψηφίους σε συνέντευξη. Κατόπιν υποβάλει στη Συνέλευση του Τμήματος αναλυτικό υπόμνημα, στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους κάθε υποψήφιος πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει δεκτός, καθώς και ο προτεινόμενος επιβλέπων, εφόσον αυτός δεν έχει προταθεί από τον υποψήφιο. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει τη γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος, τη συνεκτιμά με το υπόμνημα της επιτροπής και εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του υποψηφίου. Στην εγκριτική απόφαση ορίζεται και η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής.

Άρθρο 39

Επίβλεψη διδακτορικής διατριβής

1. Δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικών διατριβών έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή ερευνητές Α', Β' ή Γ' βαθμίδας από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει στον προτεινόμενο επιβλέποντα, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 38, την επίβλεψη της διδακτορικής διατριβής και ορίζει τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, με αρμοδιότητα να πλαισιώνει και να υποστηρίζει την εκπόνηση και συγγραφή της. Στην επιτροπή του προηγούμενου εδαφίου μετέχουν ως μέλη, ο επιβλέπων και δύο ακόμη μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρου από το οικείο ή άλλο Α.Ε.Ι. ή καθηγητές αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή από αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα της αλλοδαπής και έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με την υπό κρίση διδακτορική διατριβή. Στη συμβουλευτική επιτροπή μετέχει τουλάχιστον ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. από τις τρεις πρώτες βαθμίδες του οικείου Τμήματος.

3. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο επιβλέπων εκλείψει ή διαπιστωμένα αδυνατεί να τελέσει χρέη επιβλέποντος για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, η Συνέλευση

του Τμήματος, εκτιμώντας τις περιστάσεις, αναθέτει σε άλλον την επίβλεψη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους, ύστερα από αίτηση του υποψήφιου διδάκτορα και γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος, διαφορετικά σε ένα από τα άλλα δύο (2) μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, ακόμη και καθ' υπέρβαση του μέγιστου αριθμού υποψήφιων διδακτόρων που μπορεί να επιβλέπεται από κάθε επιβλέποντα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών. Αν ο αρχικός επιβλέπων μετακινηθεί σε άλλο Α.Ε.Ι. ή Τμήμα Α.Ε.Ι. ή συνταξιοδοτηθεί, συνεχίζει να τελεί χρέη επιβλέποντος των διδακτορικών διατριβών που έχει αναλάβει, και ο τίτλος απονέμεται από το Α.Ε.Ι., στο οποίο ανήκει το Τμήμα, όπου ξεκίνησε η εκπόνηση της διατριβής.

4. Τα ονόματα των υποψήφιων διδακτόρων, των επιβλεπόντων μελών Δ.Ε.Π. ή ερευνητών, οι τίτλοι των εκπονούμενων διδακτορικών διατριβών και σύντομη περιλήψη αυτών, καθώς και τα μέλη των συμβουλευτικών επιτροπών αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 40

Ελάχιστη διάρκεια, δικαιώματα και υποχρεώσεις υποψήφιων διδακτόρων

1. Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος είναι τουλάχιστον τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 39.

2. Ο υποψήφιος διδάκτορας, κάθε έτος, στην προθεσμία που ορίζεται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, παρουσιάζει προφορικά και υποβάλλει και εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα ενώπιον της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής σχετικά με την πρόοδο της διδακτορικής του διατριβής. Αντίγραφο του υπομνήματος, καθώς και σχόλια επ' αυτού από τον επιβλέποντα ή την τριμελή επιτροπή και εκθέσεις προόδου σύμφωνα με όσα ορίζονται στον οικείο Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, καταχωρίζονται στον ατομικό φάκελο του υποψηφίου.

3. Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν. Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν μέχρι πέντε (5) πλήρη ακαδημαϊκά έτη από την πρώτη εγγραφή τους, όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του δεύτερου κύκλου σπουδών, όπως ορίζονται στους οικείους Κανονισμούς. Μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής τους διατριβής, διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών.

Άρθρο 41

Συγγραφή, υποστήριξη και αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής

1. Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή δέχεται ή απορρίπτει αίτηση του υποψηφίου για τη δημόσια υποστήριξη και την αξιολόγησή της. Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών μπορεί να προβλέπονται

πρόσθετες προϋποθέσεις για τη δυνατότητα δημόσιας υποστήριξης της διατριβής. Αν η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή αποδεχθεί την αίτηση του υποψηφίου, συντάσσει αναλυτική εισηγητική έκθεση και την υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος ζητώντας τον ορισμό επταμελούς εξεταστικής επιτροπής για την κρίση της διδακτορικής διατριβής.

2. Στην επταμελή εξεταστική επιτροπή μετέχουν τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, εκτός από τα αφυπηρητήσαντα μέλη αυτής, τα οποία με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος αντικαθίστανται από ισάριθμα μέλη που πληρούν τα κριτήρια του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 39, καθώς και τέσσερα (4) επιπλέον μέλη, που πληρούν τα κριτήρια του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 39.

3. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα. Η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης προϋποθέτει τη φυσική παρουσία των τεσσάρων (4) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής, ενώ τα λοιπά μέλη μπορούν να συμμετέχουν και μέσω τηλεδιάσκεψης. Στη συνέχεια, η εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, κρίνει την εργασία ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση αυτά τα κριτήρια την εγκρίνει, με πλειοψηφία πέντε (5) τουλάχιστον από τα μέλη της. Τα αφυπηρητήσαντα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, που έχουν αντικατασταθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2, μπορεί να παρίστανται κατά τη συνεδρίαση χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 42

Προκήρυξη ή Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

1. Τα Πανεπιστήμια μπορούν να προκηρύσσουν θέσεις υποψήφιων διδακτόρων, υποτρόφων ή όχι, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών. Οι σχετικές προκηρύξεις αφορούν σε συγκεκριμένο Τμήμα, δημοσιοποιούνται δια του ημερήσιου τύπου και αναρτώνται στους οικείους διαδικτυακούς τόπους των Ιδρυμάτων.

2. Οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι προθεσμίες και οι διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής υποψήφιων διδακτόρων, καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις αυτών, ρήτρες, παραδοτέα και χρονικά όρια ολοκλήρωσης των διατριβών, μνημονεύονται ρητά στις σχετικές προκηρύξεις και προσκλήσεις.

3. Η ανάθεση επίβλεψης των διδακτορικών διατριβών του παρόντος άρθρου μπορεί, βάσει της προκήρυξης, να υπόκειται σε επιπλέον διαδικασίες και κριτήρια από εκείνα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και τους οικείους Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών.

Άρθρο 43

Διατμηματικά ή διδρυματικά Π.Μ.Σ. - Διδακτορικές διατριβές με συνεπίβλεψη

1. Π.Μ.Σ. οργανώνονται από περισσότερα Τμήματα του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. ή από Τμήματα Α.Ε.Ι. και τα ερευνη-

τικά κέντρα και ινστιτούτα που αναφέρονται στο άρθρο 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4386/2016 (Α' 83), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ένα τουλάχιστον από τα συνεργαζόμενα Τμήματα να είναι αυτοδύναμο. Μεταξύ των Τμημάτων ή μεταξύ Τμημάτων και Ερευνητικών Κέντρων ή Ινστιτούτων του προηγούμενου εδαφίου καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.), το οποίο εγκρίνεται από τις οικείες Συγκλήτους και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων. Στο Ε.Π.Σ. καθορίζονται ιδίως οι υποχρεώσεις κάθε Τμήματος ή ερευνητικού κέντρου ή ινστιτούτου, τα θέματα συγκρότησης και λειτουργίας της Ειδικής Διατμηματικής ή Διιδρυματικής Επιτροπής και της Σ.Ε. με τρόπο που να εξασφαλίζει την εκπροσώπηση όλων των συνεργαζόμενων φορέων, του ορισμού του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., ο οποίος είναι μέλος Δ.Ε.Π. αυτοδύναμου Τμήματος, της κατανομής του διδακτικού και ερευνητικού έργου μεταξύ του προσωπικού των συνεργαζόμενων φορέων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ.. Τα διατμηματικά ή διιδρυματικά Π.Μ.Σ. ιδρύονται με απόφαση των οικείων Συγκλήτων ή της οικείας Συγκλήτου και του συλλογικού οργάνου διοίκησης του Ερευνητικού Κέντρου, στην οποία προσαρτάται το Ε.Π.Σ., με τη διαδικασία ίδρυσης του άρθρου 32 και η σχετική εισήγηση καταρτίζεται από τις Συνελεύσεις όλων των συνεργαζόμενων Τμημάτων.

2. Αυτοδύναμα Τμήματα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής συνεργάζονται με Τμήματα αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής, για την οργάνωση και λειτουργία κοινών Π.Μ.Σ.. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζεται η διαδικασία ίδρυσης του κοινού Π.Μ.Σ., τα θέματα που ρυθμίζονται στο Ε.Π.Σ. και κάθε σχετικό θέμα.

3. Τα Τμήματα Α.Ε.Ι. συνεργάζονται με ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη. Στην περίπτωση αυτή, τη διοικητική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα, ορίζεται ένας επιβλέπων από κάθε συνεργαζόμενο Ιδρυμα/φορέα και η εκπόνηση της διατριβής διαρκεί τουλάχιστον τρία (3) έτη από τον ορισμό των επιβλεπόντων μελών Δ.Ε.Π./ερευνητών. Τα σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης της διατριβής, από την επιλογή του υποψήφιου διδάκτορα έως και την απονομή του διδακτορικού τίτλου, καθώς και η χορήγηση ενιαίου ή χωριστού τίτλου σε περίπτωση συνεργασίας μεταξύ Ιδρυμάτων, προβλέπονται στο οικείο Ε.Π.Σ., που καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Τμήματα/φορείς και εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως,

καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα σχετικά με την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη με αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής.

Άρθρο 44 **Αξιολόγηση**

1. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ..

3. Εκτός από τις διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, καθώς και διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας, οι οποίες προβλέπονται στο ν. 4009/2011 (Α' 189), εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. και των διδακτορικών σπουδών κάθε Σχολής, διενεργεί εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.). Τα πέντε (5) μέλη είναι μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρο άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ή επιστήμονες της αλλοδαπής ή της ημεδαπής, οι οποίοι έχουν τα προσόντα που προβλέπονται για τους επισκέπτες διδάσκοντες στην παράγραφο 5 του άρθρου 36, του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου, και με την προϋπόθεση ότι δεν υπηρετούν ως διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. της Σχολής. Το έκτο μέλος είναι μεταπτυχιακός φοιτητής της Σχολής. Η θητεία των μελών είναι πενταετής, με δυνατότητα ανανέωσης, εκτός από τον φοιτητή, του οποίου η θητεία είναι ετήσια. Η ιδιότητα του Προέδρου, ο τρόπος επιλογής του μεταπτυχιακού φοιτητή, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 έως 6, καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Με απόφαση της οικείας Κοσμητείας συγκροτείται μία Ε.Σ.Ε. για τα Π.Μ.Σ. και τις διδακτορικές σπουδές κάθε Τμήματος και τα μέλη της επιλέγονται από σχετικό μητρώο αξιολογητών που τηρείται σε κάθε Σχολή. Για την κατάρτιση του μητρώου κάθε Τμήμα προτείνει, με τεκμηριωμένη εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, τρία (3) μέλη από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή. Λοιπές λεπτομέρειες ως προς την κατάρτιση και επικαιροποίηση του μητρώου, ορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση συγκρότησης της Ε.Σ.Ε. εκδίδεται ύστερα από

διαβούλευση με τους Προέδρους των Τμημάτων, αφού προηγουμένως έχει διερευνηθεί η διαθεσιμότητα των υποψηφίων, και αφορά, κατά προτίμηση, σε υποψηφίους ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν τα υπό αξιολόγηση προγράμματα σπουδών και που έχουν διακριθεί για το ερευνητικό τους έργο.

5. Τα μέλη των Ε.Σ.Ε. στην αρχή της θητείας τους ενημερώνονται για κάθε θέμα που αφορά στα Π.Μ.Σ., καθώς και στις διδακτορικές σπουδές που εκπονούνται στα αντίστοιχα Τμήματα της Σχολής, όπως τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν, τον αριθμό των φοιτητών, τους κανόνες επιλογής, το λειτουργικό κόστος και τα τέλη φοίτησης. Ειδικότερα, ο απολογισμός της παραγράφου 2 με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της οικείας Ε.Σ.Ε..

6. Ανά πενταετία τα μέλη των Ε.Σ.Ε. επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις του οικείου Τμήματος για επαρκές χρονικό διάστημα, κατά το οποίο συναντώνται και συζητούν με εκπροσώπους των διδασκόντων και των φοιτητών, καθώς και με τους Διευθυντές και τα μέλη των συλλογικών οργάνων των Π.Μ.Σ., προκειμένου να διαμορφώσουν την τελική έκθεση αξιολόγησης. Η τελική έκθεση αξιολόγησης, η οποία περιέχει και προτάσεις για τη συνεχή βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών, υποβάλλεται στην Κοσμητεία, στο οικείο Τμήμα και στη Σύγκλητο, προκειμένου να τη συνεκτιμήσει για τη συνέχιση ή μη της λειτουργίας των Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 32.

7. Στα μέλη των Ε.Σ.Ε. καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

8. Ο απολογισμός και οι αξιολογήσεις του παρόντος άρθρου δημοσιοποιούνται στο διαδικτυακό τόπο των Ιδρυμάτων και κοινοποιούνται, με ευθύνη της Κοσμητείας, στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, λαμβάνονται δε υπόψη στις διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας του ν. 4009/2011.

Άρθρο 45

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Π.Μ.Σ., ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζονται:

α) η δομή και οι κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ.,

β) ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ανά διδάσκοντα, καθώς και ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα Π.Μ.Σ. του Τμήματος σε σχέση και με τον αριθμό των προπτυχιακών φοιτητών και των διδασκόντων, για τη διασφάλιση της ποιότητας όλων των κύκλων σπουδών,

γ) οι αρμοδιότητες του Διευθυντή και των Σ.Ε. των Π.Μ.Σ.,

δ) ο αριθμός και ο τρόπος επιλογής των εισακτέων στο Π.Μ.Σ., η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής, στα οποία

περιλαμβάνονται οι γλώσσες, των οποίων απαιτείται η γνώση, και τα επίπεδα της γλωσσομάθειας,

ε) η διάρκεια φοίτησης, καθώς και ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 33, η δυνατότητα, οι λόγοι ο τρόπος και η διαδικασία μερικής φοίτησης σε Π.Μ.Σ., καθώς και αναστολής της φοίτησης σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 33,

στ) το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, στο οποίο περιλαμβάνονται ιδίως ο χαρακτηρισμός των μαθημάτων, οι ειδικεύσεις, το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών μαθημάτων, η διδασκαλία με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και οι ελάχιστες διδακτικές ώρες ανά μάθημα και οι αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3374/2005,

ζ) οι κανόνες εξετάσεων και αξιολόγησης των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών, ο χρόνος διενέργειας και η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων του Π.Μ.Σ., ο τρόπος εξέτασης και βαθμολόγησης, οι προϋποθέσεις επιτυχούς ολοκλήρωσης των μαθημάτων, η εκπόνηση εργασιών ή η συμμετοχή σε άλλες ερευνητικές ή εκπαιδευτικές δραστηριότητες,

η) οι υποχρεώσεις για τη λήψη του Μ.Δ.Ε. και τα σχετικά με την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας,

θ) ο τρόπος αναπλήρωσης των μαθημάτων,

ι) οι λόγοι και η διαδικασία διαγραφής από το Π.Μ.Σ.,

ια) τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών,

ιβ) οι διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές,

ιγ) η διαδικασία ορισμού επιβλέποντα και εξεταστικής επιτροπής διπλωματικής εργασίας, που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 34, και τα ειδικότερα καθήκοντά τους,

ιδ) το ύψος των τυχόν προβλεπόμενων τελών φοίτησης και η δυνατότητα τμηματικής καταβολής τους,

ιε) το τελετουργικό αποφοίτησης και ο τύπος του απονεμόμενου διπλώματος (Δ.Μ.Σ.),

ιστ) ειδικότερα θέματα του παραρτήματος διπλώματος, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 3374/2005 (Α' 189),

ιζ) τα ειδικότερα ζητήματα διοικητικής, τεχνικής και οικονομικής υποστήριξης του Π.Μ.Σ.,

ιη) η διαδικασία ανάθεσης διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ.,

ιθ) οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία πρόσκλησης, καθώς και οι ειδικότεροι όροι απασχόλησης και κάθε θέμα σχετικό με τους επισκέπτες διδάσκοντες της παραγράφου 5 του άρθρου 36,

κ) οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής αφυηρητησάντων μελών Δ.Ε.Π. σε Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 36, και

κα) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία του δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος.

2. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, και στον οποίον καθορίζονται:

α) οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις οργάνωσης διδακτορικών σπουδών, καθώς και εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ακόμη και από μη κάτοχο Δ.Μ.Σ.,

β) ο χρόνος υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι γλώσσες υποβολής του προτεινόμενου τίτλου και προσχεδίου της διατριβής, η γλώσσα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής,

γ) η διαδικασία ανάθεσης επίβλεψης διδακτορικής διατριβής και ο μέγιστος αριθμός υποψήφιων διδασκάλων που μπορεί να επιβλέπεται από κάθε επιβλέποντα,

δ) ειδικότεροι λόγοι και προϋποθέσεις αντικατάστασης επιβλέποντος σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 39,

ε) η προθεσμία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την ετήσια προφορική παρουσίαση αναφορικά με την πρόοδο της διατριβής, την υποβολή του υπομνήματος της παραγράφου 2 του άρθρου 40,

στ) η υποχρέωση ανανέωσης εγγραφής των υποψήφιων διδασκάλων ανά ακαδημαϊκό έτος, μέγιστος χρόνος ολοκλήρωσης της διατριβής, η υποχρέωση παρακολούθησης ή συμμετοχής σε μαθήματα, εργαστήρια ή σεμινάρια σχετικά με τη διδακτορική διατριβή, πρόσθετες υποχρεώσεις των υποψήφιων διδασκάλων, όπως (ενδιάμεσα παραδοτέα) και των επιβλεπόντων αυτών, όπως (περιοδικές εκθέσεις προόδου), λόγοι και διαδικασία διαγραφής από τα μητρώα υποψήφιων διδασκάλων,

ζ) λεπτομέρειες σχετικά με την οριστικοποίηση του προσωρινού τίτλου, τη δημόσια υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, πρόσθετες προϋποθέσεις σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 41, τα σχετικά με την απονομή του διδακτορικού τίτλου, η μορφή και το περιεχόμενο του διδακτορικού τίτλου,

η) κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία του τρίτου κύκλου σπουδών του Τμήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 46

Ενιαίος και αδιάσπαστος τίτλος σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου και επαγγελματικά προσόντα αποφοίτων Τ.Ε.Ι.

1. Η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου σπουδών, που οργανώνεται σε Τμήματα Α.Ε.Ι. και διαρκεί κατ'ελάχιστον δέκα (10) ακαδημαϊκά εξάμηνα (υποχρεωτικά εξάμηνα για τη λήψη πτυχίου ή διπλώματος σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών), οδηγεί στην απονομή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master) στην ειδικότητα του Τμήματος, αν στο πρόγραμμα σπουδών:

α) περιλαμβάνονται μαθήματα ώστε να διασφαλίζεται:

- αα) η θεμελίωση στις βασικές επιστήμες και τέχνες,
- ββ) η ανάπτυξη των μαθημάτων κορμού της ειδικότητας σε όλο το εύρος του σχετικού γνωστικού αντικείμενου,
- γγ) η εμβάθυνση και η εμπέδωση σε υψηλό επίπεδο των γνώσεων στο εύρος του γνωστικού αντικείμενου της ειδικότητας,

β) προβλέπεται η εκπόνηση πτυχιακής ή διπλωματικής

εργασίας διάρκειας ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου κατ'ελάχιστον.

2. Για την υπαγωγή στην παρούσα διάταξη, η Σύγκλητος του οικείου Α.Ε.Ι., ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, απευθύνει αίτημα στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο οποίος, ύστερα από γνώμη του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ. και της Α.Δ.Ι.Π., και εφόσον πληρούνται τα κριτήρια της παραγράφου 1, εκδίδει σχετική διαπιστωτική απόφαση, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι γνώμες του προηγούμενου εδαφίου δίνονται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την περιέλευση του ερωτήματος από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης, ο ενιαίος και αδιάσπαστος τίτλος σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master) λογίζεται ότι έχει ληφθεί από την ημερομηνία απονομής του πτυχίου ή διπλώματος και καταλαμβάνει και τους αποφοιτήσαντες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Ο ενιαίος και αδιάσπαστος τίτλος σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου δεν επιφέρει μισθολογικές μεταβολές.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση πενταμελούς επιστημονικής επιτροπής, η οποία ορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα σχετικά με το πλαίσιο πρόσβασης σε επαγγελματικές δραστηριότητες, βάσει προσόντων που προσδίδουν οι τίτλοι σπουδών που αποκτούν οι πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι., στους οποίους δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμη έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου επαγγελματικά δικαιώματα. Για τη σύνθεση των επιστημονικών επιτροπών του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνεται υπόψη το γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει κάθε Τμήμα.

4. Για πτυχιούχους Τμημάτων Μηχανικών Τ.Ε. των Τ.Ε.Ι., οι ως ανωτέρω επιστημονικές επιτροπές είναι επταμελείς. Τρία από τα μέλη κάθε επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο οποίος προεδρεύει των επιτροπών, ένα μέλος Δ.Ε.Π. Πολυτεχνικής Σχολής και ένα μέλος Δ.Ε.Π. Τμήματος Μηχανικών των Τ.Ε.Ι., οι οποίοι ορίζονται με τους αναπληρωτές τους. Τα λοιπά μέλη με τους αναπληρωτές τους ορίζονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3.

5. Τα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4, ισχύουν και για τους αποφοίτους Τ.Ε.Ι. του οικείου Τμήματος, που αποφοίτησαν πριν τη δημοσίευσή τους, καθώς και για τους αποφοίτους των Τμημάτων Τ.Ε.Ι. που συγχωνεύθηκαν ή μετονομάστηκαν, σύμφωνα με τα προεδρικά διατάγματα 69/2013 (Α' 119), 82/2013 (Α' 123), 83/2013 (Α' 123), 84/2013 (Α' 124), 87/2013 (Α' 129), 90/2013 (Α' 130), 91/2013 (Α' 131), 94/2013 (Α' 132), 95/2013 (Α' 133), 100/2013 (Α' 135), 101/2013 (Α' 135), 102/2013 (Α' 136), 103/2013 (Α' 136), 104/2013 (Α' 137), 127/2013 (Α' 190).

Άρθρο 47

Επιτροπή Δεοντολογίας

1. Σε κάθε Α.Ε.Ι. συνιστάται Επιτροπή Δεοντολογίας, η οποία απαρτίζεται από τους Κοσμήτορες του οικείου

Α.Ε.Ι. και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, Φοιτητικής Μέριμνας και Δια Βίου Εκπαίδευσης. Ο Αντιπρύτανης προΐσταται της Επιτροπής και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος τον αναπληρώνει ο αρχαιότερος Κοσμήτορας, με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης της πράξης διορισμού του στη βαθμίδα του μέλους Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας. Τα μέλη της Επιτροπής Δεοντολογίας δεν λαμβάνουν αμοιβή ή άλλη αποζημίωση για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α) καταρτίζει «Κώδικα δεοντολογίας και καλής πρακτικής» για ακαδημαϊκά, διοικητικά και ερευνητικά θέματα (κανόνες βιοηθικής κ.λπ.), ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο και ενσωματώνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος,

β) διασφαλίζει την τήρηση και εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας εκ μέρους όλων των μελών του Ιδρύματος και διαπιστώνει παραβάσεις των κανόνων δεοντολογίας,

γ) συντάσσει γενική ετήσια έκθεση ως προς την τήρηση και εφαρμογή ή την ανάγκη αναθεώρησης των κανόνων δεοντολογίας, η οποία υποβάλλεται στον Πρύτανη και κοινοποιείται στη Σύγκλητο του οικείου Ιδρύματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους,

δ) εξετάζει αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από έγγραφη αναφορά - καταγγελία φοιτητών, μελών Δ.Ε.Π., μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ερευνητών, επισκεπτών διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού σε θέματα της αρμοδιότητάς της, προκειμένου να διαπιστώσει την παράβαση των κανόνων του κώδικα δεοντολογίας ή διερευνά σχετικά περιστατικά ύστερα από εντολή του Πρύτανη. Αν διαπιστωθεί παράβαση των κανόνων δεοντολογίας ή κατά τη διερεύνηση διαπιστωθεί τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος, αποστέλλει το σχετικό πόρισμα στον Πρύτανη, προκειμένου αυτός να αξιολογήσει το περιστατικό και να διενεργήσει τα νόμιμα.

3. Κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη συγκρότηση και λειτουργία της, ρυθμίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Άρθρο 48

Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης

1. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από πρόταση της Συγκλήτου, ιδρύεται σε κάθε Α.Ε.Ι. Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.). Η πρόταση της Συγκλήτου αναγράφει το ευρύτερο πλαίσιο στρατηγικής και δραστηριοτήτων εντός του οποίου διοργανώνονται τα εκπαιδευτικά ή επιμορφωτικά προγράμματα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ..

2. Το Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. αποτελεί μονάδα του Ιδρύματος που εξασφαλίζει το συντονισμό και τη διεπιστημονική συνεργασία στην ανάπτυξη προγραμμάτων επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης. Τα εκπαιδευτικά ή επιμορφωτικά προγράμματα μπορεί να υλοποιούνται και σε συνεργασία με Α.Ε.Ι. ή ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής, καθώς και αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα της αλλοδαπής, με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου, ύστερα από

εισήγηση του Συμβουλίου του Κέντρου. Αρμόδιος για το σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση κάθε έργου και προγράμματος επιμόρφωσης, κατάρτισης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και εν γένει δια βίου μάθησης είναι ο οικείος επιστημονικός υπεύθυνος κάθε έργου.

3. Τα υφιστάμενα Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης των Ιδρυμάτων και τα λειτουργούντα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ιδρυμάτων καταργούνται. Για την κατάργησή τους εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η παροχή κάθε προγράμματος επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης, δια ζώσης ή εξ αποστάσεως, ήτοι πέραν των σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 1, και εξαιρουμένων των προγραμμάτων που οργανώνονται δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4250/2014 (Α' 74) παρέχεται αποκλειστικά μέσω του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.. Την ευθύνη τήρησης της διάταξης των προηγούμενων εδαφίων φέρει η Σύγκλητος του Ιδρύματος.

4. Όργανα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. είναι:

α) ο Πρόεδρος του Κέντρου,

β) το Συμβούλιο του Κέντρου.

5. Πρόεδρος του Κέντρου είναι ο Αντιπρύτανης, στον οποίο έχει ανατεθεί η σχετική αρμοδιότητα, ύστερα από πρόταση του Πρύτανη και έγκριση της Συγκλήτου.

6. Ο Πρόεδρος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) συγκαλεί το Συμβούλιο του Κέντρου, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει ως εισηγητή των θεμάτων μέλος του Συμβουλίου, προεδρεύει των εργασιών του και εισηγείται τα θέματα για τα οποία δεν έχει οριστεί ως εισηγητής άλλο μέλος του Συμβουλίου,

β) επιβλέπει την εφαρμογή της πολιτικής του Κέντρου και την τήρηση του Κανονισμού του,

γ) μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου,

δ) προΐσταται των υπηρεσιών του Κέντρου και συνοπογράφει με τον πρόεδρο του Ε.Λ.Κ.Ε. του οικείου Ιδρύματος τις συμβάσεις προσωπικού, τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτει το Κέντρο για τις γενικές του ανάγκες,

ε) υπογράφει τις εντολές πληρωμής για τις γενικές δαπάνες του Κέντρου. Ειδικά για τις εντολές πληρωμής του εκπαιδευτικού προσωπικού, απαιτείται η προηγούμενη πιστοποίηση άρτιας διεξαγωγής του προγράμματος από τον επιστημονικά υπεύθυνο,

στ) ορίζει, όπου απαιτείται, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου του Κέντρου, τις επιτροπές επιλογής εκπαιδευομένων,

ζ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή τη διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές του,

η) εισηγείται στη Σύγκλητο, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, την επιλογή του Διευθυντή Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης,

θ) υπογράφει τα απονεμόμενα από το Κέντρο πιστοποιητικά μη τυπικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με την έννοια της περίπτωσης 4 του άρθρου 2 του ν. 3879/2010 (Α' 163),

ι) συντάσσει ετήσια έκθεση απολογισμού του έργου του Κέντρου, η οποία εγκρίνεται από τη Σύγκλητο και κοινοποιείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μετά την έγκρισή της.

7. Το Συμβούλιο του Κέντρου αποτελείται από:

α) τον Πρόεδρο του Κέντρου,

β) έναν εκπρόσωπο από κάθε Σχολή του Ιδρύματος, ο οποίος ορίζεται ύστερα από πρόταση της Κοσμητείας της οικείας Σχολής,

γ) τον Διευθυντή Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

8. Το Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και όσες άλλες προβλέπονται από τον Κανονισμό του Κέντρου:

α) διαμορφώνει στο πλαίσιο των αποφάσεων της Συγκλήτου την πολιτική του Κέντρου για την ανάπτυξη των έργων και των προγραμμάτων επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης,

β) εποπτεύει τη λειτουργία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης,

γ) εισηγείται προς το Πρυτανικό Συμβούλιο τα προς έγκριση έργα και εκπαιδευτικά προγράμματα του Κέντρου, τα οποία μετά την έγκρισή τους κοινοποιούνται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

δ) αναθέτει την υλοποίηση των έργων και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Κέντρου στους επιστημονικά υπευθύνους,

ε) συνεργάζεται με τις Κοσμητείες των Σχολών για την υποστήριξη της υλοποίησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Κέντρου,

στ) καθορίζει τον τύπο των πιστοποιητικών που απονέμει το Κέντρο,

ζ) διατυπώνει γνώμη προς τη Σύγκλητο για τον τετραετή αναπτυξιακό προγραμματισμό του Κέντρου,

η) διατυπώνει γνώμη προς τη Σύγκλητο για τον Κανονισμό και την οργανωτική δομή των υπηρεσιών του Κέντρου,

θ) ορίζει ομάδες για την εσωτερική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Κέντρου,

ι) ορίζει το ύψος των τελών για κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Κέντρου και το ποσοστό παρακράτησης από τα τέλη αυτά ως πόρο κάλυψης των γενικών εξόδων του Κέντρου, τα οποία υποβάλλει προς έγκριση στο Πρυτανικό Συμβούλιο, προκειμένου να αποφασίσει σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 10,

ια) εισηγείται στην Επιτροπή Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. για τη σύναψη συμβάσεων προσωπικού, προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτει το Κέντρο για τις εκπαιδευτικές και λοιπές λειτουργικές του ανάγκες,

ιβ) διατυπώνει γνώμη προς τη Σύγκλητο για την επιλογή του Διευθυντή του Κέντρου.

9. Ο Διευθυντής Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης παρακολουθεί την εφαρμογή του αναπτυξιακού προγράμματος του Κέντρου, συντονίζει την υλοποίηση των έργων και των προγραμμάτων επιμόρφωσης, κατάρτισης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και εν γένει δια βίου μάθησης και επιμελείται την ποιοτική αναβάθμισή

τους. Παρακολουθεί και υποστηρίζει την υλοποίηση των αποφάσεων του Συμβουλίου και είναι υπεύθυνος του μητρώου εκπαιδευτών.

10. Οι επιστημονικά υπεύθυνοι των προγραμμάτων του Κέντρου ορίζονται με απόφαση του Συμβουλίου του. Υποβάλλουν προς έγκριση στο Συμβούλιο του Κέντρου τα σχέδια σπουδών, τις οργανωτικές λεπτομέρειες, τον προϋπολογισμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και το ύψος των τελών και πιστοποιούν την άρτια διεξαγωγή του προγράμματος. Η απόφαση του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης αποστέλλεται προς έγκριση στο Πρυτανικό Συμβούλιο. Η απόφαση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί μετά την άπρακτη πάροδο δέκα (10) εργάσιμων ημερών.

11. Πόροι του Κέντρου είναι οι ακόλουθοι:

α) χρηματοδοτήσεις από επιχειρησιακά ή άλλα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση,

β) χρηματοδοτήσεις από φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους διεθνείς οργανισμούς, καθώς και δωρεές και χορηγίες προς το Κέντρο,

γ) έσοδα από εκπαιδευόμενους, σε περίπτωση που το πρόγραμμα δεν χρηματοδοτείται σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β',

δ) έσοδα από την ανάπτυξη, παραγωγή και αξιοποίηση εκπαιδευτικού και άλλου υλικού, από την εκπόνηση μελετών, από την παροχή υπηρεσιών και από την εκτέλεση επιμορφωτικών έργων που αφορούν στη δια βίου μάθηση,

ε) ύστερα από απόφαση της Συγκλήτου, μπορεί να διατίθενται πόροι του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και οι πρόσοδοι από περιουσιακά στοιχεία του Ιδρύματος για την ανάπτυξη του Κέντρου.

Η Επιτροπή Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. του Ιδρύματος διαχειρίζεται τους πόρους του Κέντρου. Για το σκοπό αυτόν, παρακρατεί έως είκοσι τοις εκατό (20%) επί των εσόδων των έργων του Κέντρου, ενώ ένα ποσοστό έως είκοσι τοις εκατό (20%) επί των χρηματοδοτήσεων των έργων και των εσόδων των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Κέντρου κατατίθενται σε ειδικό κωδικό για την κάλυψη των γενικών εξόδων λειτουργίας του. Το ακριβές ποσοστό παρακράτησης του Ε.Λ.Κ.Ε. για κάθε τύπου έργο καθορίζεται από τη Σύγκλητο. Οι δραστηριότητες του Κέντρου πραγματοποιούνται με τη μορφή ερευνητικών έργων του Ε.Λ.Κ.Ε..

12. Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους το Συμβούλιο συντάσσει απολογισμό δραστηριοτήτων του Κ.Ε.Δι.Βι.Μ., τον οποίο κοινοποιεί αμελλητί στη Σύγκλητο, στη ΜΟ.Δι.Π. και στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Το Κ.Ε.Δι.Βι.Μ. υπόκειται ανά διετία, σε διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης διασφάλισης της ποιότητας που καθορίζονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4009/2011. Η εξωτερική αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ποιότητας των εκπαιδευτικών ή επιμορφωτικών προγραμμάτων του Κ.Ε.Δι.Βι.Μ., πραγματοποιείται από την Α.Δι.Π. σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 66 του ν. 4009/ 2011.

13. Με απόφαση της Συγκλήτου, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου του Κέντρου, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο Κανονισμός του Κέντρου, όπου ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στην οργάνωση, στη λειτουργία και στη διοίκησή του και δεν προβλέπεται από τον παρόντα νόμο.

14. Τα Κέντρα Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης μπορεί να οργανώνουν τα προγράμματα δια βίου μάθησης και με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και εξασφαλίζοντας την ηλεκτρονική προσβασιμότητα των προγραμμάτων και στα άτομα αυτά.

Άρθρο 49

Ακαδημαϊκά Συμβούλια

Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας

1. Σε κάθε διοικητική Περιφέρεια της Χώρας συνιστάται Ακαδημαϊκό Συμβούλιο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (Α.Σ.Α.Ε.Ε.). Είναι δυνατόν να συνιστάται ένα Α.Σ.Α.Ε.Ε. ανά δύο ή περισσότερες Περιφέρειες ή δύο ή περισσότερα Α.Σ.Α.Ε.Ε. σε μία Περιφέρεια. Η σύσταση των Α.Σ.Α.Ε.Ε. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) χαράσσει προτάσεις στρατηγικής για την ανάπτυξη των Α.Ε.Ι. και των Ερευνητικών Κέντρων - Ινστιτούτων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (εφεξής Ε.Κ.) σε περιφερειακό επίπεδο, με στόχο την προαγωγή της ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. λαμβάνει υπόψη ιδίως τις αναπτυξιακές προοπτικές και τους στόχους που έχει θέσει κάθε Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. της οικείας Περιφέρειας, τη δυνατότητα εκπαιδευτικών και ερευνητικών συνεργειών μεταξύ τους και τη διαμόρφωση κρίσιμων κοινών υποδομών. Λαμβάνει, επίσης, υπόψη την αναπτυξιακή πολιτική της Περιφέρειας και τις σχετικές εισηγήσεις ή μελέτες του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας (Π.Σ.Ε.Κ.), σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4310/2014, καθώς και τις κοινωνικές ανάγκες αυτής,

β) προωθεί τη συνεργασία και την ανάπτυξη δράσεων αλληλεπίδρασης μεταξύ των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και οικονομικούς φορείς της οικείας Περιφέρειας,

γ) εισηγείται στα Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. που εδρεύουν στην οικεία Περιφέρεια σχετικά με τις διαδικασίες, τα μέσα και τις πηγές εύρεσης πόρων για την ανάπτυξή τους, τη χρηματοδότηση ερευνητών και αποφοίτων,

δ) υποβάλλει προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων έκθεση ως προς το βαθμό υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου και του προϋπολογισμού των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. της οικείας Περιφέρειας, προς υποβοήθηση του εποπτικού ρόλου της Πολιτείας.

3. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της παραγράφου 2, το Α.Σ.Α.Ε.Ε. συντάσσει διετές σχέδιο στρατηγικής, στο οποίο αποτυπώνονται προτεινόμενες δράσεις που εξασφαλίζουν ιδίως:

α) τη συνεργασία των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. της Περιφέρειας σε εκπαιδευτικό και ερευνητικό επίπεδο,

β) τη βέλτιστη αξιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών στην κατεύθυνση της συμπληρωματικότητας και της εξοικονόμησης πόρων,

γ) τη σύνδεση με την τοπική κοινωνία,

δ) τη συμβολή των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. στην οικονομική ανάπτυξη της Περιφέρειας, μέσω της ανάπτυξης του εμπορίου, της βιομηχανίας, της βιοτεχνίας και των επαγγελμάτων,

ε) τη συμβολή των Α.Ε.Ι. και Ε.Κ. στην ανάδειξη επιστημονικών πεδίων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε περιφερειακό επίπεδο, που είναι ενδεδειγμένο να αποτελέσουν αντικείμενα προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών των Α.Ε.Ι. της οικείας Περιφέρειας.

Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. για να συντάξει το σχέδιο στρατηγικής, ως προς τις περιπτώσεις γ', δ' και ε', ζητά τη γνώμη των Επιμελητηρίων που εδρεύουν στην οικεία Περιφέρεια. Τα Επιμελητήρια καλούνται να εκφράσουν γνώμη αλλά και να συμμετέχουν στην συζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων, τα οποία άπτονται των αντικειμένων της δραστηριότητάς τους.

4. Το διετές σχέδιο στρατηγικής της παραγράφου 3 εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι.. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. συντονίζει τις διαδικασίες εκπλήρωσης και έχει την ευθύνη της εφαρμογής του εγκεκριμένου σχεδίου στρατηγικής.

5. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. κάθε δύο (2) έτη συντάσσει απολογισμό πεπραγμένων, ο οποίος δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο, καθώς και τις εκθέσεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2. Τα Α.Ε.Ι. και τα Ε.Κ. που συμμετέχουν στο Α.Σ.Α.Ε.Ε. πρέπει να διαβιβάζουν σε αυτό κάθε αναγκαίο στοιχείο για την επιτέλεση του έργου του.

Ο απολογισμός λαμβάνεται υπόψη στην κατάρτιση του στρατηγικού σχεδίου της επόμενης διετίας και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

6. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων των παραγράφων 2 και 3, μπορεί να συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη και τη σύνταξη σχετικών προτάσεων, τα μέλη των οποίων δεν δικαιούνται αμοιβή ή άλλη αποζημίωση.

7. Το Α.Σ.Α.Ε.Ε. αποτελείται από δεκαεννέα (19) μέλη:

α) δεκαέξι (16) μέλη είναι μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. της ίδιας ή άλλης Περιφέρειας ή της αλλοδαπής και ερευνητές Ε.Κ. της οικείας Περιφέρειας. Τα μέλη Δ.Ε.Π. ή καθηγητές της αλλοδαπής ορίζονται από τη Σύγκλητο του κάθε Α.Ε.Ι., ενώ οι ερευνητές εκλέγονται με άμεση, μυστική, καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των ερευνητών του Ε.Κ. ύστερα από σχετική πρόσκληση που απευθύνει η Σύγκλητος του αρμόδιου Α.Ε.Ι., σύμφωνα με την παράγραφο 10,

β) ένα (1) μέλος υποδεικνύεται από το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (Ε.Σ.Ε.Κ.),

γ) ένα (1) μέλος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης,

δ) ένα (1) μέλος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

8. Τα μέλη έχουν τριετή θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής ή επανορισμού για μία (1) ακόμη θητεία στο ίδιο Α.Σ.Α.Ε.Ε..

9. Τα μέλη της περίπτωσης α' της παραγράφου 7 πρέπει να είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, μέλη Δ.Ε.Π. τουλάχιστον της βαθμίδας του αναπληρωτή ή καθηγητές ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής ή ερευνητές Ε.Κ. τουλάχιστον β' βαθμίδας. Ο Πρόεδρος του Α.Σ.Α.Ε.Ε. προέρχεται από διαφορετικό Α.Ε.Ι. ανά θητεία.

Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι για ορισμό ή εκλογή μέλη Δ.Ε.Π. ή ερευνητές, οι οποίοι συνταξιοδοτούνται, λόγω ορίου ηλικίας, πριν από τη λήξη της τριετούς θητείας τους.

Κωλύονται να είναι μέλη πρόσωπα, τα οποία είχαν τα ίδια ή ο/η σύζυγός τους ή συγγενής τους έως και β' βαθμού οποιαδήποτε οικονομική συναλλαγή με τα Α.Ε.Ι. ή τα Ε.Κ. της οικείας Περιφέρειας την τελευταία πενταετία με σκοπό το κέρδος, καθώς και τα αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. ή ερευνητές Ε.Κ. της οικείας ή άλλης Περιφέρειας.

10. α) Την ευθύνη της οργάνωσης της διαδικασίας ανάδειξης των μελών του Α.Σ.Α.Ε.Ε. σε κάθε Περιφέρεια έχει η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι. από το οποίο προέρχεται ο Πρόεδρος του απερχόμενου Α.Σ.Α.Ε.Ε. (εφεξής αρμόδια Σύγκλητος).

β) Με απόφαση των μελών του Α.Σ.Α.Ε.Ε., κατά την πρώτη συνεδρίασή του, ορίζονται:

αα. ο Πρόεδρος και ο αναπληρωτής Πρόεδρος, ο οποίος προέρχεται από τους εκπροσώπους των Α.Ε.Ι. και αναπληρώνει τον Πρόεδρο, όταν αυτός ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται,

ββ. η έδρα του Α.Σ.Α.Ε.Ε., μεταξύ των εδρών των Ιδρυμάτων που εκπροσωπούνται. Το Ίδρυμα στην έδρα του οποίου πραγματοποιούνται οι συνεδριάσεις, αναλαμβάνει και τη διοικητική υποστήριξη του Α.Σ.Α.Ε.Ε..

γ) Τρεις μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των μελών του Α.Σ.Α.Ε.Ε., η αρμόδια Σύγκλητος:

αα. Ορίζει τους εκπροσώπους των Α.Ε.Ι.,

ββ. αποστέλλει αίτημα στα Ε.Κ., προκειμένου να πραγματοποιήσουν εκλογές για την ανάδειξη του εκπροσώπου τους,

γγ. αποστέλλει αίτημα ορισμού μελών στα αρμόδια όργανα, για τον ορισμό των λοιπών μελών της παραγράφου 7.

δ) Την ευθύνη διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας για την ανάδειξη εκπροσώπων των Ε.Κ. έχει Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, η συγκρότηση της οποίας γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του κάθε Ε.Κ..

ε) Η απόφαση της Συγκλήτου της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης γ' και το αποτέλεσμα της εκλογής για την ανάδειξη εκπροσώπων των Ε.Κ. αποστέλλονται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ο οποίος με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτεί το Α.Σ.Α.Ε.Ε.. Η απόφαση συγκρότησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

στ) Τα απερχόμενα μέλη του Α.Σ.Α.Ε.Ε. συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη λήξη της θητείας τους, έως την ανάληψη των καθηκόντων από τα νέα μέλη. Σε κάθε περίπτωση η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

ζ) Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθορίζεται η αναλογία εκπροσώπησης των Α.Ε.Ι. και των Ε.Κ. της οικείας Περιφέρειας στο Α.Σ.Α.Ε.Ε. από τα μέλη της περίπτωσης α' της παραγράφου 7, τα σχετικά με την παύση, αντικατάσταση και αναπλήρωση των μελών, αν αυτά εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας έχουν εκλεγεί ή οριστεί μέλη, τα σχετικά με την οργάνωση, και τη λειτουργία του Α.Σ.Α.Ε.Ε., ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διοικητική υποστήριξη της λειτουργίας του, καθώς και η αρμόδια Σύγκλητος σε κάθε Περιφέρεια κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος άρθρου και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

η) Η ορισθείσα σύμφωνα με τα ανωτέρω ως αρμόδια Σύγκλητος οφείλει να εκκινήσει τις σχετικές διαδικασίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου μέσα σε ένα (1) μήνα από την έκδοση της απόφασης της περίπτωσης ζ'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ, ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Άρθρο 50

Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού - Σκοπός

1. Συνιστάται και λειτουργεί σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), για τη διαχείριση και αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, καθώς και παροχής συναφών υπηρεσιών, προς επίτευξη του σκοπού του.

2. Σκοπός του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η διαχείριση και διάθεση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή, καθώς και από ίδιους πόρους του και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες εκτέλεσης έργων ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών, καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης, σεμιναρίων και συνεδρίων, παροχής επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, εκπόνησης ειδικών και κλινικών μελετών, εκτέλεσης δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, παροχής γνωμοδοτήσεων, σύνταξης προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, σχεδιασμού και υλοποίησης επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων ως και άλλων συναφών υπηρεσιών, προς όφελος του Α.Ε.Ι..

3. Τα έργα/προγράμματα που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. εκτελούνται από Ομάδες Έργου με Επιστημονικό Υπεύθυνο (ΕΥ), ο οποίος μπορεί να είναι μέλος Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι., μέλος Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Α.Ε.Ι., καθώς και μέλος του ερευνητικού προσωπικού των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων. Επιστημονικός υπεύθυνος μπορεί να είναι, επίσης, και εξωτερικός συνεργάτης κάτοχος διδακτορικού διπλώματος. Ειδικά στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς, μπορεί επίσης να είναι επιστημονικός υπεύθυνος μέλος του λοιπού προσωπικού (μόνιμου ή με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου) των εν λόγω φορέων, εφόσον κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα. Η δυνα-

τότητα να είναι ορισμένες ή όλες οι ανωτέρω κατηγορίες προσώπων ΕΥ, καθώς και οι ειδικότερες προϋποθέσεις ορίζονται στον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του οικείου Ε.Λ.Κ.Ε..

Άρθρο 51

Πόροι - Πηγές Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε.

1. Οι πόροι του Ε.Λ.Κ.Ε. προέρχονται από:

α. Κονδύλια από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) που διατίθενται είτε μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ανάπτυξης της εκπαίδευσης ή της έρευνας και της τεχνολογίας - καινοτομίας είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο,

β. χρηματοδοτήσεις, χορηγίες, δωρεές, κληροδοτήματα και κάθε είδους εισφορές από φυσικά πρόσωπα, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από διεθνείς Οργανισμούς,

γ. παροχή υπηρεσιών προς τρίτους που σχετίζονται με την ερευνητική και λοιπή δραστηριότητα του Ε.Λ.Κ.Ε.,

δ. εμπορική εκμετάλλευση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, προϊόντων μεταφοράς τεχνολογίας-τεχνολογίας, που προκύπτουν από την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων έργων και την εν γένει ερευνητική δραστηριότητα των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας,

ε. εκδόσεις,

στ. τέλη εγγραφής/δίδακτρα, οικονομική συμμετοχή τρίτων σε συνέδρια, σεμινάρια και εκτελούμενα προγράμματα τυπικής, μη τυπικής και διά Βίου Μάθησης,

ζ. πρόσοδοι από την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε. (κινητών και ακινήτων),

η. έσοδα από τις κρατήσεις επί των αμοιβών και την απόδοση ποσοστού επί του εισοδήματος των καθηγητών και των λεκτόρων, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011,

θ. έσοδα από κρατήσεις που επιβάλλονται για λογαριασμό του Ε.Λ.Κ.Ε./Α.Ε.Ι., σύμφωνα με την εκάστοτε απόφαση ή σύμβαση χρηματοδότησης, σε εκτελούμενα έργα/προγράμματα των περιπτώσεων α', β', γ' και στ' της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής κράτησης της παραγράφου 5 του άρθρου 59 (overhead),

2. Τα πρόσωπα και οι φορείς που εισφέρουν, επιχορηγούν και χρηματοδοτούν τον Ε.Λ.Κ.Ε. μπορούν να προσδιορίσουν το είδος των δαπανών που θα καλυφθούν με τους πόρους που διαθέτουν και το χρόνο στον οποίον αυτοί θα αναλωθούν. Σε περίπτωση έργων που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους, τα ανωτέρω καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε..

Άρθρο 52

Διοίκηση και Διαχείριση του Ε.Λ.Κ.Ε.

1. Όργανα διοίκησης και διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι:

α. Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. (εφεξής, η Επιτροπή).

β. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε..

2. α. Η Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. (εφεξής, η Μονάδα) είναι η αρμόδια

υπηρεσία για τη διοικητική υποστήριξη και οικονομική διαχείριση του Ε.Λ.Κ.Ε..

β. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΠΜΟΔΥ) προϊστάται των υπηρεσιών της Μονάδας και ασκεί καθήκοντα Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ) για τον Ε.Λ.Κ.Ε..

3. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος (ΕΥ) κάθε προγράμματος/έργου ευθύνεται για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του.

4. Η Σύγκλητος του οικείου Α.Ε.Ι.:

α. Εγκρίνει τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.,

β. παρακολουθεί και ελέγχει την επιστημονική στρατηγική και τον οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του και

γ. αποφασίζει, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής έως το τέλος του τρίτου μήνα της επόμενης χρήσης για την κατανομή των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ', η' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51 μεταξύ του Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι., του τακτικού προϋπολογισμού του Α.Ε.Ι. και της Εταιρείας Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Α.Ε.Ι., για την αντιμετώπιση των αναγκών τους.

Άρθρο 53

Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.

1. Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι το αποφασιστικό όργανο του Ε.Λ.Κ.Ε. και είναι διακριτό από τα όργανα διοίκησης του οικείου Α.Ε.Ι.. Η Επιτροπή συγκροτείται σε κάθε Α.Ε.Ι. με απόφαση του Πρύτανη και αποτελείται από εκπροσώπους όλων των Τμημάτων και τον Αντιπρύτανη Έρευνας, ως Πρόεδρο. Κάθε εκπρόσωπος Τμήματος υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) του Τμήματος όπου ανήκει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των μελών της Επιτροπής.

2. Ως εκπρόσωποι Τμήματος υποδεικνύονται Καθηγητές οι οποίοι κατά προτεραιότητα ανήκουν στις βαθμίδες του Καθηγητή και του Αναπληρωτή Καθηγητή και διαθέτουν εκτεταμένη εκπαιδευτική και ερευνητική πείρα, που τεκμηριώνεται από δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά κύρους, βιβλία, μονογραφίες και από ευρεσιτεχνίες, καθώς και πείρα σε ζητήματα σχεδιασμού, διοίκησης και διαχείρισης έργων.

3. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι τριετής.

4. Τα μέλη της Επιτροπής συνέρχονται σε πρώτη συνεδρίαση ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της. Στη συνεδρίαση αυτή εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία μεταξύ των μελών της ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών, ο οποίος αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος.

5. Αν τα μέλη της Επιτροπής είναι περισσότερα από εννέα (9), με απόφασή της μπορεί να συγκροτείται ειδικό επταμελές όργανο, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής και από πέντε μέλη που εκλέγονται από την Επιτροπή μεταξύ των μελών της. Στο ειδικό αυτό επταμελές όργανο, μπορεί να μεταβιβάζονται αρμοδιότητες του άρθρου 54.

6. Οι αναπληρωτές των μελών της Επιτροπής μπορούν να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου.

7. Η Επιτροπή συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της οποτεδήποτε κρίνεται αναγκαίο, καθώς και αν ζητηθεί αυτό είτε από το ένα τρίτο (1/3) των μελών της, είτε από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι.. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορεί να πραγματοποιούνται μέσω τηλεδιάσκεψης.

8. Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τα μισά τουλάχιστον μέλη της. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

9. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος της Μονάδας του Ε.Λ.Κ.Ε., τον οποίο ορίζει η Επιτροπή. Ο ΠΜΟΔΥ μπορεί να παρίσταται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 54

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. επεξεργάζεται προτάσεις προς τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. για την ερευνητική και επιστημονική στρατηγική του Ιδρύματος,

β. επικουρεί την Πρυτανεία και τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. στο συντονισμό των ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών και λοιπών έργων του Α.Ε.Ι. που χρηματοδοτούνται και εκτελούνται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. και εισηγείται σχετικά με τη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση πόρων του,

γ. καταρτίζει τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του,

δ. εγκρίνει τις προτάσεις για τη χρηματοδότηση της εκτέλεσης ερευνητικών και λοιπών έργων, σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ε. εγκρίνει την ένταξη του προϋπολογισμού κάθε έργου στον προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε., καθώς και την τροποποίηση του προϋπολογισμού των εντεταγμένων έργων,

στ. εισηγείται στη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. τον ετήσιο οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε., εγκρίνει τις αναμορφώσεις του προϋπολογισμού και τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και εισηγείται στη Σύγκλητο για την κατανομή των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ', η' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 52,

ζ. παρέχει κάθε αναγκαία ενημέρωση για τις δραστηριότητες του Ε.Λ.Κ.Ε. προς τον Πρύτανη και τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. και προς τους φορείς του δημοσίου,

η. για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Ε.Λ.Κ.Ε. αναθέτει στο προσωπικό του Α.Ε.Ι. ή σε τρίτους ερευνητικές μελέτες και υπηρεσίες ύστερα από τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης,

θ. αποδέχεται τις κάθε είδους επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις, δωρεές και εισφορές τρίτων στον Ε.Λ.Κ.Ε. και καθορίζει τους ειδικότερους όρους αποδοχής και

διάθεσής τους, όταν αυτοί δεν καθορίζονται από συμβατικές υποχρεώσεις,

ι. αναζητεί πηγές χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε. και ενεργεί κάθε πράξη που είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση πόρων,

ια. χορηγεί υποτροφίες, σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιβ. προσλαμβάνει και απασχολεί προσωπικό για την υποστήριξη των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιγ. χορηγεί ταμειακές διαχειριστικές διευκολύνσεις σε προγράμματα και έργα, σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιδ. διενεργεί κάθε αναγκαία πράξη για την εύρυθμη λειτουργία του Ε.Λ.Κ.Ε. και των έργων που αυτός υλοποιεί.

Άρθρο 55

Αρμοδιότητες Προέδρου Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε.

1. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε., έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως τον Ε.Λ.Κ.Ε.,

β. υπογράφει όλα τα αναγκαία έγγραφα για την υποβολή προτάσεων, προσφορών και αιτημάτων χρηματοδότησης για ερευνητικά και λοιπά έργα,

γ. υπογράφει τις συμβάσεις με τους φορείς χρηματοδότησης και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε.,

δ. υπογράφει τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής,

ε. ασκεί τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Πρύτανης του Α.Ε.Ι. για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Ε.Λ.Κ.Ε.,

στ. αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. και υπογράφει τις αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης.

2. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών μπορεί, με πράξη του, να εξουσιοδοτεί άλλο μέλος της Επιτροπής, για την υπογραφή των εγγράφων της παραγράφου 1.

Άρθρο 56

Επιστημονικός Υπεύθυνος

1. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος (ΕΥ) ορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης, ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου και τη σκοπιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενο του.

2. Για την έκδοση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης σε βάρος των πιστώσεων του συνολικού ετήσιου προϋπολογισμού έργου ή προγράμματος απαιτείται έγγραφο τεκμηριωμένο αίτημα του Επιστημονικού Υπεύθυνου προς τον ΠΜΟΔΥ, σύμφωνα με το άρθρο 62.

3. Για την πραγματοποίηση και την πληρωμή κάθε δαπάνης του έργου, για την οποία υπάρχει απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, απαιτείται αιτιολογημένη εντολή πληρωμής από τον επιστημονικό υπεύθυνο, ο οποίος αποστέλλει τα δικαιολογητικά των δαπανών στη Μονάδα του Ε.Λ.Κ.Ε. για τον έλεγχό τους, την εκκαθάριση των σχετικών δαπανών και την πληρωμή τους.

4. Αν η δαπάνη δεν προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έργου, απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού και απόφαση της Επιτροπής Ερευνών ύστερα από τεκμηριωμένο αίτημα του ΕΥ.

Άρθρο 57

Προϊστάμενος Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΠΜΟΔΥ) - Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ)

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΠΜΟΔΥ) προϊστάται και εποπτεύει την ομαλή λειτουργία της Μονάδας.

2. Ο ΠΜΟΔΥ έχει τις αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των άρθρων 25, 26 και 69Γ του ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως αυτές εξειδικεύονται στον παρόντα νόμο.

3. Τα καθήκοντα του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ) του Ε.Λ.Κ.Ε. δεν δύναται να ανατίθενται στον ΠΟΥ του οικείου Α.Ε.Ι..

4. Ο ορισμός και η αναπλήρωση του ΠΜΟΔΥ διέπονται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, του ν. 4009/2011 και του Οργανισμού του οικείου Α.Ε.Ι..

Άρθρο 58

Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε.

1. Η Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. (Μονάδα) αποτελεί οργανική μονάδα του Α.Ε.Ι.. Με τον Οργανισμό του οικείου Α.Ε.Ι. καθορίζεται η δομή, το επίπεδο λειτουργίας της και η οργανωτική της διάρθρωση. Στη Μονάδα αυτήν ανήκουν όλες οι αρμοδιότητες οικονομικού αντικείμενου που αφορούν τον Ε.Λ.Κ.Ε., συμπεριλαμβανομένης και της αρμοδιότητας που αφορά τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και έργων του Ε.Λ.Κ.Ε..

2. Αρμοδιότητα της Μονάδας είναι:

α. η κατάρτιση και παρακολούθηση του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. και των τροποποιήσεών του, καθώς και η παρακολούθηση των οικονομικών μεγεθών από όλες τις πηγές χρηματοδότησης,

β. η διενέργεια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων και η τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 13 του άρθρου 60,

γ. ο έλεγχος, εκκαθάριση και έκδοση ενταλμάτων πληρωμής των δαπανών του Ε.Λ.Κ.Ε., μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία από το ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο, η καταχώριση των στοιχείων των δικαιούχων και η τήρηση του Μητρώου αυτών,

δ. η εκκαθάριση των αποδοχών και των κάθε είδους αποζημιώσεων για το κάθε φύσης προσωπικό που απασχολείται στον Ε.Λ.Κ.Ε., τη χορήγηση φορολογικών βεβαιώσεων και βεβαιώσεων αποδοχών,

ε. η παρακολούθηση της λογιστικής και διαχειριστικής κίνησης των έργων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε.,

στ. η τήρηση των λογιστικών βιβλίων και η σύνταξη των προβλεπόμενων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, του απολογισμού και των δημοσιονομικών αναφορών,

ζ. η διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε., η εφαρμογή των κατάλληλων ελέγχων και δικλίδων ασφαλείας σχετικά με τα έσοδα, τις δαπάνες, τις προμήθειες και τα περιουσιακά στοιχεία του Ε.Λ.Κ.Ε.,

η. η διεκπεραίωση της πληρωμής (εξόφλησης) των δαπανών, μέσω τραπεζικών επιταγών ή ηλεκτρονικών εντολών μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού των δικαιούχων, και η απόδοση των υπέρ τρίτων κρατήσεων, η διενέργεια συμψηφισμών και η απόδοση στο Δημόσιο και στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία των οφειλών των δικαιούχων που αναγράφονται στις σχετικές βεβαιώσεις φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών, η ενημέρωση των δικαιούχων και των φορέων για την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων στο όνομά τους και την εξόφλησή τους, καθώς και η τήρηση Μητρώων Κατασχέσεων και Εκχωρήσεων,

θ. η παρακολούθηση της εξέλιξης των οικονομικών μεγεθών του Ε.Λ.Κ.Ε. και η τήρηση των οδηγιών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σχετικά με την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού του,

ι. η είσπραξη των εσόδων του Ε.Λ.Κ.Ε. και ο κατ' είδος προσδιορισμός του ετήσιου ύψους τους, καθώς και η γνωστοποίηση του ύψους αυτού στην Επιτροπή έως το τέλος του δεύτερου μήνα του επόμενου οικονομικού έτους από την είσπραξη των εσόδων αυτών,

ια. η σύνταξη έκθεσης επί διαφωνιών με την Επιτροπή Ερευνών, η υποβολή της στη Διεύθυνση Συντονισμού και Ελέγχου Δημοσιολογιστικών Διατάξεων και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων και η κοινοποίησή της στη Σύγκλητο και τον Πρύτανη του Α.Ε.Ι.,

ιβ. η τήρηση Μητρώου των φυσικών προσώπων που αμείβονται, με οποιαδήποτε συμβατική σχέση, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιγ. η εκτέλεση και παρακολούθηση των προμηθειών του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιδ. η υποστήριξη της Επιτροπής και του Ε.Υ. για όλα τα θέματα που αφορούν τις διατυπώσεις δημοσιότητας, καθώς και η σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων, προμηθειών, υπηρεσιών και έργων,

ιε. η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής και η εισήγηση για θέματα της αρμοδιότητάς της,

ιστ. η εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής και η παρακολούθηση της τήρησης των διαδικασιών που προβλέπονται στον Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης και στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιζ. η τήρηση του αρχείου των έργων και προγραμμάτων που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιη. η χορήγηση βεβαιώσεων καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου έγγραφου, σύμφωνα με το τηρούμενο αρχείο της.

3. Η Μονάδα του Ε.Λ.Κ.Ε. στελεχώνεται ανάλογα με τις ανάγκες της:

α. από προσωπικό του οικείου Α.Ε.Ι., το οποίο ασκεί αρμοδιότητες οικονομικού αντικείμενου,

β. από προσωπικό που προσλαμβάνεται, ύστερα από απόφαση της Επιτροπής, με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή συμβάσεις ανάθεσης έργου και αμείβεται από τις πιστώσεις των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε..

4.α. Οι αρμοδιότητες οικονομικού περιεχομένου της Μονάδας ασκούνται καταρχήν από το προσωπικό του οικείου Α.Ε.Ι.. Κατ' εξαίρεση και εφόσον τούτο δεν επαρκεί, ασκούνται από προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή συμβάσεις ανάθεσης έργου.

β. Τα καθήκοντα του προσωπικού της Μονάδας που ασκούν αρμοδιότητες οικονομικού περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένου του Προϊσταμένου της, είναι ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του διατάκτη και των μελών συλλογικών οργάνων για την αξιολόγηση, τον έλεγχο της καταλληλότητας των προσφερόντων και των προσφορών τους, τη διενέργεια διαγωνισμών, την αξιολόγηση ενστάσεων και την παραλαβή προμηθειών, υπηρεσιών και έργων.

γ. Τα καθήκοντα δέσμευσης πιστώσεων στον οικείο προϋπολογισμό, ελέγχου των δικαιολογητικών, εκκαθάρισης και έκδοσης εντολής πληρωμής δαπανών είναι ασυμβίβαστα με αυτά της εξόφλησής τους.

Άρθρο 59

Οικονομική διαχείριση

1. Στον Ε.Λ.Κ.Ε. αποδίδεται διαφορετικός, από το οικείο Α.Ε.Ι., αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ).

2. Ο Ε.Λ.Κ.Ε. λειτουργεί εσωτερικά συστήματα, διαδικασίες και μηχανισμούς παρακολούθησης της εκτέλεσης των προϋπολογισμών των έργων που υλοποιεί, βάσει των αρχών της διαφάνειας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

3. Η τήρηση των λογιστικών βιβλίων και η σύνταξη των προβλεπόμενων χρηματο-οικονομικών καταστάσεων γίνεται σύμφωνα με το ν. 4308/2014.

4 α. Οι Ε.Λ.Κ.Ε. διατηρούν λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ομάδα λογαριασμών 260, με τίτλο Ε.Λ.Κ.Ε./ονομασία Α.Ε.Ι. και σε πιστωτικά ιδρύματα με τίτλο «Ε.Λ.Κ.Ε./ονομασία Α.Ε.Ι.». Οι πόροι των Ε.Λ.Κ.Ε. κατατίθενται σε αυτούσια και διατίθενται με εντολές του Προέδρου ή άλλου εξουσιοδοτημένου μέλους της Επιτροπής Ερευνών, ύστερα από απόφαση της Επιτροπής Ερευνών.

β. Με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών μεταφέρονται τα πλεονάζοντα διαθέσιμα από τα πιστωτικά ιδρύματα στην Τράπεζα της Ελλάδος, σε λογαριασμούς ταμειακής διαχείρισης υπό την ομάδα λογαριασμών 260, και η διαχείρισή τους ενεργείται από την ΤτΕ και τον ΟΔΔΗΧ, σύμφωνα με τον α.ν. 1611/1950, όπως ισχύει, την παρ. 11 του άρθρου 15 του ν. 2469/1997 (Α' 38), όπως ισχύει και την από 20.4.2015 ΠΝΠ, όπως κυρώθηκε με το ν. 4323/2015 (Α' 43). Η απόφαση της Επιτροπής Ερευνών αιτιολογείται σύμφωνα με τις ανάγκες των έργων/προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο οικείος Ε.Λ.Κ.Ε. και τον Οδηγό εφαρμογής των έργων/προγραμμάτων.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται η διαδικασία και οι σχετικές λεπτομέρειες για την ανά μήνα μεταφορά χρηματικών διαθεσίμων από την Τράπεζα της Ελλάδος σε πιστωτικά ιδρύματα, βάσει αντίστοιχου μηνιαίου προγραμματισμού πληρωμών του Ε.Λ.Κ.Ε. για τη διενέργεια αυτών με ηλεκτρονικό τρόπο. Έως την έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης, η Επιτροπή Ερευνών

αποφασίζει για τη διαδικασία μεταφοράς των ταμειακών διαθεσίμων του Ε.Λ.Κ.Ε. και το ποσοστό μεταφοράς στην ΤτΕ, βάσει του χρηματοδοτικού προγραμματισμού, των αναγκών των έργων/προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο Ε.Λ.Κ.Ε. και των Οδηγών Εφαρμογής αυτών.

5. Ποσοστό μέχρι είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού προϋπολογισμού των έργων που χρηματοδοτούνται και υλοποιούνται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. και από οποιονδήποτε πόρο του, όπως το ποσοστό αυτό καθορίζεται από την Επιτροπή, την απόφαση ή τη σύμβαση χρηματοδότησης του έργου και στο πλαίσιο που θέτουν οι φορείς χρηματοδότησης και ο Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης, κρατείται για έξοδα λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. και το λειτουργικό κόστος του Α.Ε.Ι. και αποτελεί έσοδο του Ε.Λ.Κ.Ε..

6.α. Το ποσοστό των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ', η' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51 που μεταβιβάζεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. στον τακτικό προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι., ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών και απόφαση της Συγκλήτου, δεν μπορεί να υπολείπεται του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου των εσόδων αυτών.

β. Το υπολειπόμενο ποσοστό των ετήσιων εσόδων του Ε.Λ.Κ.Ε., μετά την αφαίρεση του ποσού της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, κατανέμεται με απόφαση της Συγκλήτου ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών, στον Ε.Λ.Κ.Ε. και την Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Α.Ε.Ι., για να αναληφθούν δαπάνες σε βάρος προϋπολογισμού σε έργο ή έργα που δύναται να εκτείνονται και πέραν του έτους, για την επίτευξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών στόχων του Α.Ε.Ι., για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του Ε.Λ.Κ.Ε. και του Α.Ε.Ι. (φύλαξη, καθαριότητα, συντήρηση εξοπλισμού κ.λπ.), για τις ανάγκες της ίδιας περιουσίας ή υποστήριξης περιουσιακών στοιχείων του Α.Ε.Ι..

7.α. Σε περίπτωση μη απορρόφησης του ποσού που διατίθεται για τις υποχρεώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Α.Ε.Ι., το μη απορροφηθέν ποσό μπορεί να αναλαμβάνεται στον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. του αμέσως επόμενου οικονομικού έτους για εξόφληση δαπανών σε βάρος ταμειακών διαθεσίμων.

β. Υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων των έργων/προγραμμάτων που εκτείνονται πέραν του έτους και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί στο τέλος του οικονομικού έτους, καλύπτονται στο επόμενο οικονομικό έτος δαπάνες που αναλαμβάνονται σε βάρος έργων-προγραμμάτων, με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε., η οποία κοινοποιείται στον Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

8. Τα περιουσιακά ταμειακά διαθέσιμα του Ε.Λ.Κ.Ε., ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής και απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., μπορούν να χρησιμοποιούνται για να αναλαμβάνονται υποχρεώσεις σε βάρος του προϋπολογισμού έργων /προγραμμάτων του Ε.Λ.Κ.Ε. για δαπάνες για κτηριακές υποδομές του Α.Ε.Ι., για αγορά και συντήρηση ερευνητικού και εκπαιδευτικού εξοπλισμού, για ταμειακές διευκολύνσεις των εκτελούμενων έργων/προγραμμάτων, για αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εται-

ρειών που ανήκουν κατά πλειοψηφία στο οικείο Α.Ε.Ι., για κάλυψη δημοσιονομικών διορθώσεων, νόμιμων και μη επιλέξιμων δαπανών και για εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και δικαστικών δαπανών. Ποσοστό έως 5% των περιουσιακών ταμειακών διαθεσίμων, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής και απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., μπορούν να χρησιμοποιούνται για να αναλαμβάνονται δαπάνες σε βάρος του προϋπολογισμού έργων/προγραμμάτων του Ε.Λ.Κ.Ε. για δαπάνες υποτροφιών και ερευνητικών/εκπαιδευτικών προγραμμάτων νέων επιστημόνων.

Άρθρο 60

Προϋπολογισμός - απολογισμός

1. Με τον προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε. κάθε οικονομικό έτος προσδιορίζονται τα έσοδα και καθορίζονται τα όρια των δαπανών κάθε Ε.Λ.Κ.Ε.. Στον προϋπολογισμό περιλαμβάνονται τα προβλεπόμενα για το επόμενο οικονομικό έτος έσοδα και έξοδα, χαρακτηριζόμενα από συναλλαγές μη χρηματοοικονομικής και χρηματοοικονομικής φύσεως.

2. Οικονομικό έτος είναι η χρονική περίοδος, που περιλαμβάνει τις διοικητικές και οικονομικές πράξεις, οι οποίες σχετίζονται με την ταμειακή διαχείριση και την κίνηση της περιουσίας κάθε Ε.Λ.Κ.Ε.. Το οικονομικό έτος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.

3. Ως έσοδα του προϋπολογισμού των Ε.Λ.Κ.Ε., ορίζονται οι απαιτήσεις, οι οποίες, ανεξαρτήτως της χρονικής περιόδου κατά την οποία δημιουργήθηκαν, προβλέπεται να εισπραχθούν κατά το οικονομικό έτος, στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός.

4. Στα έσοδα αναγνωρίζονται οι απαιτήσεις που καθίστανται απαιτητές κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός. Οι απαιτήσεις καθίστανται απαιτητές κατά την ημερομηνία λογιστικοποίησής τους, βάσει παραστατικών και στοιχείων της κατάστασης οικονομικής θέσης των Ε.Λ.Κ.Ε.. Οι πωλήσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων λογίζονται ως έσοδα για τις ανάγκες του προϋπολογισμού και των δημοσιονομικών αναφορών.

5. Ως έξοδα του προϋπολογισμού των Ε.Λ.Κ.Ε. ορίζονται οι υποχρεώσεις, οι οποίες, ανεξαρτήτως της χρονικής περιόδου κατά την οποία δημιουργήθηκαν, προβλέπεται να εξοφληθούν μέσα στο οικονομικό έτος, στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός.

6. Στα έξοδα αναγνωρίζονται οι υποχρεώσεις, οι οποίες, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός, λογιστικοποιούνται, βάσει σχετικού παραστατικού, τιμολογίου ή ισότιμου τίτλου, σε βάρος του αναλυτικού ορίου δαπανών του προϋπολογισμού των Ε.Λ.Κ.Ε.. Οι αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων και οι αγορές αναλώσιμων υλικών λογίζονται ως έξοδα για τις ανάγκες του προϋπολογισμού και των δημοσιονομικών αναφορών.

7. Τα έσοδα και τα έξοδα εγγράφονται και εμφανίζονται σε έναν ενιαίο προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε.. Τα έσοδα και οι δαπάνες δεν μπορεί να πραγματοποιηθούν παρά μόνο

αν αντιστοιχούν στον προϋπολογισμό, υπό τη σχετική ταξινόμηση των λογαριασμών (αρχή ενότητας). Καμία δαπάνη δεν μπορεί να αναληφθεί ή να πραγματοποιηθεί, αν υπερβαίνει τα εγκεκριμένα, κατά κατηγορία δαπανών όρια του προϋπολογισμού (αρχή της καθολικότητας).

8. Ο προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. καταρτίζεται σε συνοπτικό και αναλυτικό επίπεδο. Ο συνοπτικός προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. περιλαμβάνει διακριτά τα προβλεπόμενα μη χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα, καθώς και τα χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα σε κύριες κατηγορίες. Η προκύπτουσα διαφορά μεταξύ των προβλεπόμενων μη χρηματοοικονομικών εσόδων και εξόδων διαμορφώνει το προβλεπόμενο δημοσιονομικό αποτέλεσμα.

9. Αναλυτικός προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η αναλυτική πρόβλεψη, μέχρι τέταρτο βαθμό ανάλυσης, των εσόδων και εξόδων για το επόμενο οικονομικό έτος. Στον αναλυτικό προϋπολογισμό περιλαμβάνονται τα μη χρηματοοικονομικής και χρηματοοικονομικής φύσεως έσοδα και τα μη χρηματοοικονομικής και χρηματοοικονομικής φύσεως έξοδα.

10. Η ταξινόμηση της κατηγορίας των εσόδων και εξόδων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, περιλαμβάνει την υποχρεωτική ανάπτυξη των λογαριασμών από τον πρώτο έως τη δυνατότητα ανάπτυξης τετάρτου βαθμού. Η ταξινόμηση επιτρέπει τη συμβατότητα με τους λογαριασμούς ΕΣΟΛ 2010 και τη σύγκριση των μεγεθών και του αποτελέσματος των προϋπολογισμών σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης.

11. Τα έσοδα και τα έξοδα του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε., όπως ορίζονται στις παραγράφους 4, 5, 6 και 7 λογίζονται, εισπράττονται, εξοφλούνται και διαγράφονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπουν τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Οι εκπτώσεις στα έσοδα και τα έξοδα λογίζονται, επίσης, σύμφωνα με τα ΕΛΠ.

12. Η πραγματοποίηση της πληρωμής των υποχρεώσεων του Ε.Λ.Κ.Ε. λαμβάνει χώρα στο ίδιο ή σε επόμενο οικονομικό έτος από αυτό του προϋπολογισμού. Αν οι πληρωμές πραγματοποιηθούν σε επόμενο οικονομικό έτος από αυτό του προϋπολογισμού, δεν λογίζονται στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

13. Για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και του ορίου δαπανών, της ανάληψης υποχρεώσεων, της δέσμευσης των κονδυλίων του προϋπολογισμού, των υποχρεώσεων και της εξόφλησής τους τηρείται μηχανογραφικά συνοπτικό Μητρώο Δεσμεύσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Στο Μητρώο Δεσμεύσεων τηρούνται κατ'ελάχιστον σε ιδιαίτερες στήλες ο εγκεκριμένος αναλυτικός προϋπολογισμός, η αναμόρφωση του εγκεκριμένου αναλυτικού προϋπολογισμού, η διαμόρφωσή του, η ανειλημμένη δέσμευση, η υπολειπόμενη προς διάθεση δαπάνη, το ποσό της υποχρέωσης βάσει τιμολογίου ή ισοδύναμου εγγράφου, το ποσό της πληρωμής κάθε υποχρέωσης, οι απλήρωτες υποχρεώσεις και οι εκκρεμείς δεσμεύσεις.

14. Κάθε μήνα οι Ε.Λ.Κ.Ε. υποβάλλουν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τις δημοσιονομι-

κές αναφορές με απολογιστικά στοιχεία των δαπανών και των εσόδων σε δεδουλευμένη βάση, όπως ορίζονται στις παραγράφους 3, 4, 5 και 6 και το δημοσιονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει.

15. Ο απολογισμός της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. καταρτίζεται σε συνοπτικό και αναλυτικό επίπεδο. Η κατάσταση του απολογισμού εξόδων περιλαμβάνει τον προϋπολογισμό, την τελική διαμόρφωσή του, τις ετήσιες συνολικές δεσμεύσεις, τα έξοδα που έχουν λογισθεί στο έτος, τα έξοδα που έχουν εξοφληθεί καθώς και τα απλήρωτα έξοδα. Στον απολογισμό των εσόδων περιλαμβάνεται ο προϋπολογισμός, η τελική διαμόρφωση, τα έσοδα που έχουν λογισθεί, τα έσοδα που έχουν εισπραχθεί και τα ανείσπρακτα έσοδα.

16. Μετά το κλείσιμο κάθε οικονομικής χρήσης και έως τις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, ο Ε.Λ.Κ.Ε., με ευθύνη του ΠΜΟΔΥ, αποστέλλει στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τον εγκεκριμένο απολογισμό της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, καθώς και τις προβλεπόμενες, σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες, χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης.

17. Μέρος του συνολικού προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. αποτελεί ο προϋπολογισμός κάθε έργου και προγράμματος που υλοποιεί ο Ε.Λ.Κ.Ε.. Για έργα-προγράμματα που δεν έχουν καθορισμένο χρονικό σημείο λήξης, ο προϋπολογισμός αυτών συντάσσεται σε ετήσια βάση.

Ο προϋπολογισμός κάθε έργου και προγράμματος είναι αυτοτελής και διακριτός έναντι των προϋπολογισμών των λοιπών έργων και αφορά όλη τη διάρκεια του έργου, που μπορεί να εκτείνεται και πέραν του έτους. Συντάσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 9 και είναι δημοσιονομικά ουδέτερος.

18. Για κάθε έργο η αναλαμβανόμενη οικονομική υποχρέωση, ανεξαρτήτως ποσού, εκτελείται εντός των ορίων του εγκεκριμένου προϋπολογισμού ανά κατηγορία δαπάνης. Κάθε πληρωμή ελέγχεται και παρακολουθείται με βάση τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό κάθε έργου. Απαγορεύεται οποιαδήποτε πληρωμή καθ' υπέρβαση του συνολικού προϋπολογισμού του κάθε έργου. Πληρωμή που πραγματοποιείται καθ' υπέρβαση του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του κάθε έργου είναι αυτοδίκαια και απόλυτα άκυρη και ο διατάκτης, ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών του Ε.Λ.Κ.Ε. και κάθε άλλο συμπράττον όργανο ευθύνονται ατομικά, αλληλέγγυα και εις ολόκληρον έναντι του Ε.Λ.Κ.Ε..

19. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός κάθε έργου δύναται να αναμορφώνεται με αιτιολογημένο αίτημα του Επιστημονικού Υπευθύνου και απόφαση της Επιτροπής Ερευνών κατόπιν σύμφωνης γνώμης του ΠΟΥ και έγγραφης συμφωνίας του φορέα χρηματοδότησης, όπου αυτή απαιτείται.

Άρθρο 61

Κατάρτιση και έγκριση Προϋπολογισμού

1. Η Επιτροπή Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. καταρτίζει και υποβάλλει στη Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μέχρι την 31η Ιουλίου σχέδιο του συνοπτικού προϋπολογισμού του για το επόμενο έτος.

2. Αν το σχέδιο του συνοπτικού προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε., που υποβάλλεται δεν είναι συμβατό με το δε-

σμευτικό στόχο και το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα που περιλαμβάνονται στις εγκυκλίους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ή του εποπτεύοντος Υπουργείου, η Γ.Δ.Ο.Υ. του εποπτεύοντος Υπουργείου παρέχει οδηγίες για τη διόρθωση του σχεδίου του συνοπτικού προϋπολογισμού και το επιστρέφει μαζί με τις οδηγίες. Ακολούθως, η Επιτροπή Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε. διορθώνει, σύμφωνα με τις οδηγίες και υποβάλλει αναθεωρημένο σχέδιο στη Γ.Δ.Ο.Υ. του εποπτεύοντος Υπουργείου μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στις οδηγίες.

3. Ο αναλυτικός προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. καταρτίζεται από την Επιτροπή Ερευνών, εγκρίνεται από τη Σύγκλητο και υποβάλλεται προς έγκριση στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, έως τις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου από το έτος στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός. Ο αναλυτικός προϋπολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. εγκρίνεται από τον Υπουργό, ύστερα από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ως προς τη συμφωνία του με το σχέδιο του συνοπτικού προϋπολογισμού, όπως διαμορφώθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 2.

4. Ο αρχικός συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός κάθε Ε.Λ.Κ.Ε. δύναται να αναμορφώνεται, κατά τη διάρκεια του έτους, με απόφαση της Επιτροπής, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Π.Ο.Υ. του οικείου Ε.Λ.Κ.Ε. και με την προϋπόθεση τήρησης και διασφάλισης της δημοσιονομικής ουδετερότητας του προϋπολογισμού κάθε έργου. Ο Ε.Λ.Κ.Ε. ενημερώνει τον Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για κάθε αναμόρφωση του συνολικού προϋπολογισμού.

5. Τυχόν απόκλιση του εγκεκριμένου αποτελέσματος του προϋπολογισμού από την αντίστοιχη αναμόρφωση, υπό την προϋπόθεση τήρησης δημοσιονομικής ουδετερότητας, δεν αποτελεί λόγο επιβολής κυρώσεων. Η δημοσιονομική ουδετερότητα επιτυγχάνεται με ισοποίηση αναμόρφωση των εσόδων του προϋπολογισμού των έργων εντός του ίδιου έτους που εκτελείται ο προϋπολογισμός ή στο αμέσως επόμενο, της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, οικονομικό έτος, σε περιπτώσεις αναμόρφωσης των δαπανών των έργων του Ε.Λ.Κ.Ε..

Άρθρο 62

Ανάληψη υποχρέωσης

1. Για τις αναλήψεις υποχρεώσεων σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Λ.Κ.Ε. ισχύουν, αναλόγως εφαρμοζόμενες, οι διατάξεις του άρθρου 66 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και του π.δ. 80/2016 (Α' 145).

2. Στο άρθρο 4 του π.δ. 80/2016 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Ειδικά, για την έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης σε βάρος των πιστώσεων προϋπολογισμού έργου από τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), το τεκμηριωμένο αίτημα υποβάλλεται από τον επιστημονικό υπεύθυνο. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης:

α. εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάληψης εκτέλεσης του έργου από τον Ε.Λ.Κ.Ε., δηλαδή

μετά: αα) την έκδοση απόφασης αποδοχής της διαχείρισης της Επιτροπής, ββ) την ένταξη του προϋπολογισμού του έργου στον προϋπολογισμό του Ε.Λ.Κ.Ε. ή και την τροποποίηση αυτού,

β. αφορά το σύνολο των πιστώσεων του έργου ανά έτος και συνοδεύεται από αναλυτική κατάσταση κατανομής τους ανά κατηγορία δαπάνης και λογαριασμό.

Αν υπάρχει διαθέσιμη πίστωση, αλλά δεν συντρέχουν οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις παροχής της βεβαίωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του παρόντος, η διαφωνία αυτή γνωστοποιείται εγγράφως στην Επιτροπή Ερευνών. Αν προκύψει διάσταση απόψεων μεταξύ της Επιτροπής Ερευνών και του ΠΟΥ, εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 4. Στην περίπτωση αυτή ο ΠΟΥ του Ε.Λ.Κ.Ε. κοινοποιεί τη διαφωνία του στην Σύγκλητο του Α.Ε.Ι..

γ. Με την έναρξη κάθε οικονομικού έτους μπορεί να δεσμεύονται στον προϋπολογισμό του οικείου Ε.Λ.Κ.Ε., πλην των περιπτώσεων της παραγράφου 3, στο πλαίσιο εγκεκριμένου έργου του Ε.Λ.Κ.Ε., πιστώσεις που αφορούν σε δεσμευμένες πιστώσεις του προηγούμενου οικονομικού έτους χωρίς να απαιτείται να εκκρεμεί σχετική υποχρέωση.».

Άρθρο 63

Έλεγχος, εκκαθάριση και πληρωμή δαπανών

1. Ο έλεγχος των δαπανών του Ε.Λ.Κ.Ε. που ασκείται από τη Μονάδα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης του οικείου Α.Ε.Ι. συνίσταται στην εξέταση των νομίμων δικαιολογητικών και αποβλέπει στη διακρίβωση του κατά πόσον η δαπάνη:

α. προβλέπεται από διάταξη νόμου ή εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες του Ε.Λ.Κ.Ε. ή συντελεί στην εκπλήρωση των σκοπών του και υπάρχει για αυτή διαθέσιμη πίστωση (έλεγχος νομιμότητας),

β. έχει νόμιμα αναληφθεί, η σχετική απαίτηση δεν έχει παραγραφεί και επισυνάπτονται τα νόμιμα δικαιολογητικά (έλεγχος κανονικότητας). Κατά τον ασκούμενο έλεγχο εξετάζονται και τα παρεμπιπτόντως αναφερόμενα ζητήματα, με την επιφύλαξη των διατάξεων για το δεδικασμένο και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (παρεμπιπτόντων ελέγχος).

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος ελέγχου, εκκαθάρισης και ενταλματοποίησης των δαπανών των Ε.Λ.Κ.Ε. και η διαδικασία και ο τρόπος εξόφλησής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 64

Απασχόληση επιστημονικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού - Αποδοχές

Στα έργα/προγράμματα, ο Ε.Λ.Κ.Ε. απασχολεί τις εξής κατηγορίες προσωπικού:

1. Μέλη του προσωπικού του Α.Ε.Ι. με πρόσθετη αμοιβή για πρόσθετο έργο, η εκτέλεση του οποίου εγκρίνεται από την Επιτροπή Ερευνών, εφόσον η σχετική πρόβλεψη περιλαμβάνεται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου και εντός του ανώτατου ορίου αμοιβής.

2.α. Πρόσθετο επιστημονικό, διοικητικό, τεχνικό και λοιπό προσωπικό, που απαιτείται για την εκτέλεση κάθε έργου και δεν είναι μέλος του προσωπικού του Α.Ε.Ι..

Το εν λόγω προσωπικό απασχολείται με σύμβαση ανάθεσης έργου ή εργασίας ορισμένου χρόνου. Οι εν λόγω συμβάσεις συνάπτονται και παρατείνονται με αποφάσεις της Επιτροπής του Ε.Λ.Κ.Ε. χωρίς περιορισμό, μέχρι τη λήξη των έργων για την εκτέλεση των οποίων εγκρίθηκαν και εντός των εγκεκριμένων ορίων του προϋπολογισμού του κάθε έργου ή προγράμματος, ενώ παράλληλα οι εν λόγω συμβάσεις συνδέονται με το παραγόμενο αποτέλεσμα του έργου για το οποίο συνάπτονται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 2190/1994 και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 23 του άρθρου 2 του ν. 2621/1998 και του άρθρου 4 της ΠΥΣ 33/2006, εφόσον η σχετική δαπάνη τους καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα για τις ανάγκες των οποίων έχουν συναφθεί. Αποκλείεται σε κάθε περίπτωση η αναγνώρισή τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου.

β. Φοιτητές και λοιπό επιστημονικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό δύναται να απασχολείται ευκαιριακά στο πλαίσιο ερευνητικών ή άλλων έργων του Ε.Λ.Κ.Ε..

3. Η επιλογή του προσωπικού της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 πραγματοποιείται ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και τήρηση της αρχής της διαφάνειας και της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Ειδικότερα:

α. η πρόσκληση δημοσιεύεται κατ' ελάχιστο στην ιστοσελίδα του οικείου Α.Ε.Ι. και όπου απαιτεί η Επιτροπή Ερευνών και ο φορέας χρηματοδότησης του έργου, στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιείται η συγκεκριμένη πρόσκληση και αναρτάται στη Διαύγεια,

β. η ελάχιστη προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους είναι δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες από τη δημοσίευση της πρόσκλησης,

γ. η διατύπωση των προσκλήσεων γίνεται με τρόπο ώστε να αποκλείεται η στόχευση σε εξατομικευμένες περιπτώσεις. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων αντιστοιχούν σε κριτήρια ακαδημαϊκής, επαγγελματικής και επιστημονικής αξιολόγησης, τα οποία εξασφαλίζουν την άρτια εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης εργασίας ή έργου. Η συνέντευξη ως κριτήριο επιλογής προβλέπεται μόνο όπου είναι αυτό απολύτως αναγκαίο και προσδιορίζονται με τρόπο αντικειμενικό τα στοιχεία εκείνα που θα αξιολογηθούν με αυτήν,

δ. οι υποψηφιότητες αξιολογούνται από Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία εισηγείται στην Επιτροπή Ερευνών. Η Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελείται από 3 τακτικά και 3 αναπληρωματικά μέλη, προερχόμενα από το προσωπικό του Πανεπιστημίου, όπως Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικό προσωπικό και συγκροτείται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών. Το ένα τακτικό μέλος είναι υποχρεωτικά ο επιστημονικός υπεύθυνος του έργου. Η Επιτροπή παραμένει ίδια καθ' όλη τη διάρκεια κάθε έργου. Δεν επιτρέπεται τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης να έχουν σχέσεις συγγένειας έως γ' βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας με οποιονδήποτε υποψήφιο,

ε. κάθε υποψήφιος έχει δικαίωμα να υποβάλει ένσταση, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ανάρτηση της σχετικής απόφασης της Επιτροπής Ερευνών στην ιστοσελίδα του Ε.Λ.Κ.Ε.. Αρμόδια να εξετάσει τις ενστάσεις είναι η Επιτροπή Ενστάσεων, η οποία συγκροτείται κάθε έτος με απόφαση της Επιτρο-

πής Ερευνών και μπορεί να είναι ενιαία για όλα τα έργα. Η Επιτροπή Ενστάσεων αποτελείται από 3 τακτικά και 3 αναπληρωματικά μέλη, προερχόμενα από το προσωπικό του Πανεπιστημίου, όπως Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικό και συγκροτείται κάθε έτος με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών. Το ένα τακτικό μέλος είναι υποχρεωτικά μέλος Δ.Ε.Π.. Δεν επιτρέπεται τα μέλη της Επιτροπής Ενστάσεων να έχουν σχέσεις συγγένειας έως γ' βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας με οποιονδήποτε υποψήφιο,

στ. το προσωπικό που ασκεί ακαδημαϊκό και ερευνητικό έργο, του οποίου η συμμετοχή του στο έργο είναι ουσιώδης για την εκτέλεσή του και το οποίο αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για τη χρηματοδότηση του έργου, συμμετέχει στο έργο χωρίς άλλη διαδικασία επιλογής. Εφόσον ο φορέας χρηματοδότησης δεν προβλέπει διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού που ασκεί ακαδημαϊκό και ερευνητικό έργο, η επιλογή του εν λόγω προσωπικού πραγματοποιείται από την Επιτροπή Ερευνών είτε ύστερα από εισήγηση του Επιστημονικού Υπευθύνου είτε ύστερα από πρόσκληση και αξιολόγηση κατά την ανωτέρω διαδικασία.

4. Στις περιπτώσεις απασχόλησης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή έργου καταβάλλονται σε βάρος του προϋπολογισμού του έργου και οι κάθε φύσης εργοδοτικές εισφορές που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

5. Οι πάσης φύσεως αποδοχές των αμειβόμενων από τον Ε.Λ.Κ.Ε. καταβάλλονται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής.

Άρθρο 65

Μετακινήσεις προσωπικού στο εσωτερικό και εξωτερικό

1. Οι μετακινήσεις των μελών της ομάδας εκτέλεσης του έργου στο εσωτερικό και το εξωτερικό, ανεξάρτητα από τη συμβατική σχέση απασχόλησης, που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση κάθε έργου, πραγματοποιούνται μέσα στα όρια του προϋπολογισμού που έχει εγκρίνει ο Ε.Λ.Κ.Ε., κατόπιν άδειας του αρμόδιου οργάνου ή προϊσταμένου, στην περίπτωση που δεν είναι ο ίδιος και επιστημονικός υπεύθυνος του συγκεκριμένου έργου. Στους μετακινούμενους καταβάλλονται σε βάρος του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου οι δαπάνες μετακίνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94).

2. Οι μετακινήσεις εκτός έδρας του πάσης φύσεως προσωπικού που απασχολείται για τις ανάγκες προγραμμάτων ή έργων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ε.Ε. ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή ίδιους πόρους δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4336/2015. Οι εν λόγω μετακινήσεις (δαπάνες ταξιδιού, δαπάνες διαμονής, ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση) καθορίζονται στον Οδηγό Διαχείρισης και Χρηματοδότησης του Ε.Λ.Κ.Ε.. Οι ημέρες εκτός έδρας των μετακινούμενων για τις ανάγκες εγκεκριμένου έργου δεν υπολογίζονται για τη συμπλήρωση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου ημερών μετακίνησης εκτός έδρας που τυχόν ισχύει για το προσωπικό των Α.Ε.Ι..

Άρθρο 66

Προμήθειες, υπηρεσίες, μισθώσεις

1. Η σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, αυτοτελώς ανά έργο και ανά κατηγορία δαπάνης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 ως προς τη μέθοδο υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.

2. Οι απαιτούμενες πράξεις αναρτώνται στο δικτυακό τόπο του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 4412/2016. Συγκεκριμένα:

α. Πρωτογενές αίτημα συνιστά το αίτημα αποδοχής διαχείρισης προγράμματος/έργου ανά κατηγορία δαπάνης προϋπολογισμού.

β. Τα εγκεκριμένα αιτήματα εκτέλεσης δαπανών καταχωρούνται αμέσως μετά την έγκριση - αποδοχή διαχείρισης από την Επιτροπή Ερευνών και τη σχετική ανάληψη (ανά κατηγορία) των δαπανών του προϋπολογισμού.

γ. Αποφάσεις απευθείας ανάθεσης καταχωρούνται στο ΚΗΜΔΗΣ για αξία μεγαλύτερη ή ίση του ποσού των χιλίων (1.000,00) ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., ανά δαπάνη και ανεξαρτήτως του προϋπολογισμού της οικείας κατηγορίας. Για δαπάνη κατώτερη του ως άνω ποσού απαιτείται απόφαση (εντολή πληρωμής) από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο.

3. Οι μισθώσεις ακινήτων, μεταφορικών μέσων και εργαστηριακού ή συμβατικού εξοπλισμού που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των χρηματοδοτούμενων έργων, πραγματοποιούνται με τον ακόλουθο τρόπο:

α. Μισθώσεις που για καθεμία το συνολικό ετήσιο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τα είκοσι χιλιάδες (20.000,00) ευρώ γίνονται απευθείας χωρίς διαγωνισμό ή λήψη προσφορών, ύστερα από εκτίμηση των τιμών που προσφέρει η αγορά.

β. Μισθώσεις που για καθεμία το συνολικό ετήσιο μίσθωμα υπερβαίνει τα είκοσι χιλιάδες (20.000,00) ευρώ γίνονται με μειοδοτικό διαγωνισμό, σύμφωνα με το π.δ. 715/1979.

Άρθρο 67

Τακτικός, έκτακτος και κατασταλτικός οικονομικός έλεγχος

1. Ο τακτικός έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε., καθώς και ο έλεγχος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα ΕΛΠ, πραγματοποιούνται με απόφαση της Συγκλήτου κάθε χρόνο από ορκωτό ελεγκτή. Οι δαπάνες του ελέγχου βαρύνουν τον Ε.Λ.Κ.Ε..

2. Ο έλεγχος ενεργείται με βάση τα προβλεπόμενα από τα ΕΛΠ παραστατικά, καθώς και τυχόν σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου και της Επιτροπής του Ε.Λ.Κ.Ε., τα οποία τηρούνται για κάθε πραγματοποιούμενη δαπάνη και χωριστά για κάθε εκτελούμενο έργο.

3. Το διαχειριστικό έτος του Ε.Λ.Κ.Ε. συμπίπτει με το οικονομικό έτος.

4. Οι ορκωτοί ελεγκτές που ασκούν τον τακτικό έλεγχο οικονομικής διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. συντάσσουν έκθεση για τη διαχείριση και τον απολογισμό του διαχειριστι-

κού έτους που έληξε σύμφωνα με τα ΕΛΠ. Οι εκθέσεις υποβάλλονται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, τον Υπουργό Οικονομικών, στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, το Ελεγκτικό Συνέδριο, τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι. και την Επιτροπή Ερευνών του οικείου Ε.Λ.Κ.Ε..

5. Είναι δυνατή η διενέργεια έκτακτων ελέγχων από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 68

Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης

1. Με απόφαση της Συγκλήτου ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών του Ε.Λ.Κ.Ε., εγκρίνεται ο Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης των Ε.Λ.Κ.Ε. του οικείου Α.Ε.Ι..

2. Στον Οδηγό εξειδικεύονται, στο πλαίσιο κείμενων διατάξεων:

α. τα όργανα και οι διαδικασίες για την αξιολόγηση, επιλογή, χρηματοδότηση και διαχείριση των δραστηριοτήτων του Ε.Λ.Κ.Ε.,

β. ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου του Ε.Λ.Κ.Ε. από τη Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι.,

γ. οι ειδικότερες διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης των έργων,

δ. οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις των Επιστημονικών Υπευθύνων και λοιπού προσωπικού,

ε. οι διαδικασίες και κάθε ειδικό ζήτημα σχετικά με την απασχόληση, τις αμοιβές και τις μετακινήσεις των απασχολούμενων στα έργα του Ε.Λ.Κ.Ε.,

στ. οι όροι και η διαδικασία χορήγησης ταμειακών διαχειριστικών διευκολύνσεων των έργων,

ζ. ο Κανονισμός χορήγησης υποτροφιών,

η. οι τρόποι διάχυσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων των ερευνών και των άλλων δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε.,

θ. η διαχείριση και προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής (πνευματικής και βιομηχανικής) ιδιοκτησίας,

ι. η συμμετοχή του Α.Ε.Ι. σε εταιρείες έντασης γνώσης (spin off),

ια. θέματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας,

ιβ. οι λεπτομέρειες διάθεσης και χρήσης των παγίων των έργων/προγραμμάτων του Ε.Λ.Κ.Ε.,

ιγ. κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εύρυθμη λειτουργία των Ε.Λ.Κ.Ε. και των ερευνητικών και λοιπών έργων και προγραμμάτων που αυτοί υλοποιούν.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69

Ρυθμίσεις για την έρευνα

1. Μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης και πριν τη συμπλήρωση τριετούς πραγματικής άσκησης καθηκόντων στη βαθμίδα του πρώτου διορισμού τους, εφόσον, κατά τη διάρκεια ισχύος του άρθρου 83 του ν. 4310/2014 είχαν θέσει υποψηφιότητα για θέση Διευθυντή σε ερευνητικό

φορέα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 και έχουν εκλεγεί στη συγκεκριμένη θέση μετά τις 11.5.2016.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 22Α του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Συγχρόνως με την υποβολή της φορολογικής της δήλωσης η επιχείρηση υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τις δαπάνες έρευνας και τεχνολογίας που πραγματοποιήσε. Ο έλεγχος και η πιστοποίηση των δαπανών αυτών διενεργούνται μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα (10) μηνών. Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ενημερώνει σχετικά το Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στην κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 1.».

3. Η παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 4429/2016 (Α' 199) αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η διαδικασία αξιολόγησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται αμέσως στους υποψηφίους, με εξατομικευμένη αναφορά και τεκμηρίωση της απόφασης αξιολόγησης.».

4. Η περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4429/ 2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Έως το διορισμό του Διευθυντή του Ιδρύματος και το αργότερο έως τις 31.8.2017, ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων διενεργεί όλες τις απαραίτητες πράξεις για τη στέγαση του Ιδρύματος, για την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού, την έκδοση των απαραίτητων προκηρύξεων και τη σύναψη συμβάσεων και ασκεί προσωρινώς τις λοιπές αρμοδιότητες των οργάνων αυτού που είναι απολύτως αναγκαίες για την οργάνωση και έναρξη λειτουργίας του Ιδρύματος. Από το διορισμό του Διευθυντή, μεταφέρονται αυτοδικαίως σε αυτόν οι προβλεπόμενες με τον παρόντα αρμοδιότητες, τις οποίες παύει να ασκεί ο εποπτεύων Υπουργός.».

5. Η παρ. 11 του άρθρου 8 του ν. 4429/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«11.α. Με απόφαση του Υπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτείται Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία είναι ανεξάρτητη από τα λοιπά όργανα του Ιδρύματος. Η διάρκεια της θητείας των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι τετραετής.

β. Η Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζεται από έντεκα (11) μέλη τα οποία είναι διακεκριμένοι επιστήμονες διεθνούς κύρους ή προέρχονται από επιχειρηματικούς ή/και παραγωγικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

γ. Το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΣΕΚ), τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, καταρτίζει και υποβάλλει στον Υπουργό και στο Επιστημονικό Συμβούλιο κατάλογο είκοσι δύο (22) προτεινόμενων μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, από τα οποία έξι (6) είναι συγχρόνως και μέλη του ΕΣΕΚ. Από τον εν λόγω κατάλογο ο Υπουργός επιλέγει έξι (6) μέλη ενώ πέντε (5) μέλη επιλέγονται από το Επιστημονικό Συμβούλιο. Έως τρία

(3) από τα έντεκα (11) μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής μπορεί να είναι συγχρόνως και μέλη του ΕΣΣΕΚ.

δ. Η Συμβουλευτική Επιτροπή έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα και είναι αρμόδια να αξιολογεί τη δράση του Ιδρύματος και να διατυπώνει γνωμοδοτήσεις και εισηγήσεις με σκοπό τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας του. Η Συμβουλευτική Επιτροπή εξετάζει θέματα ιδιαίτερης βαρύτητας ή θέματα που παρουσιάζουν ειδικότερο ενδιαφέρον σχετικά με τη λειτουργία του Ιδρύματος και τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας. Η εξέταση των θεμάτων γίνεται είτε ύστερα από αίτημα του Υπουργού ή του Επιστημονικού Συμβουλίου είτε με πρόταση μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής.

ε. Στις συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ιδρύματος δικαιούνται να παρίστανται έως τρία (3) μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Τα μέλη αυτά ορίζονται στην απόφαση συγκρότησης της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Στις συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου δικαιούται, επίσης, να παρίσταται εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, ο οποίος ορίζεται από τον εποπτεύοντα Υπουργό.

στ. Με απόφαση του Επιστημονικού Συμβουλίου ή και της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι δυνατόν να προσκαλούνται στις συνεδριάσεις της τελευταίας διακεκριμένοι επιστήμονες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.»

6. Στην παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4310/2014 (Α' 258) προστίθεται περίπτωση ζ', ως εξής:

«ζ) Ειδικά, για τα Ερευνητικά Κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών, οι επιτροπές κρίσης είναι επταμελείς (7μελείς) και αποτελούνται από τον Διευθυντή και έναν ερευνητή του οικείου Κέντρου και από τρία (3) εξωτερικά μέλη. Ο ερευνητής της Ακαδημίας Αθηνών και τα εξωτερικά μέλη, τα οποία προέρχονται από τον εθνικό κατάλογο κριτών, επιλέγονται με κλήρωση και κατέχουν βαθμίδα ανώτερη ή ίση με τη βαθμίδα της υπό πλήρωση θέσης. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο. Της επταμελούς επιτροπής κρίσης προεδρεύει το αρχαιότερο από τα δύο (2) τακτικά μέλη της Ακαδημίας Αθηνών που συμμετέχουν στην επιτροπή. Επίσης, στις επιτροπές κρίσης συμμετέχουν και δύο τακτικά μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος με συναφές γνωστικό αντικείμενο, τα οποία επιλέγει και ορίζει η Σύγκλητος της Ακαδημίας Αθηνών. Αν δεν υπάρχουν μέλη της Ακαδημίας Αθηνών με συναφές γνωστικό αντικείμενο, η επιτροπή κρίσης συμπληρώνεται από ερευνητές που υπηρετούν στο οικείο Κέντρο και τα οποία επιλέγονται ύστερα από κλήρωση. Αν οι ερευνητές που υπηρετούν στο Κέντρο δεν αρκούν για τη συμπλήρωση του αναγκαίου αριθμού, η επιτροπή κρίσης συμπληρώνεται από εξωτερικούς κριτές, που επιλέγονται σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία. Τα καθήκοντα του Δ.Σ. της παραγράφου 4 του άρθρου 29 των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 12 του άρθρου 18, της παραγράφου 18 του άρθρου 18 και των παραγράφων 2 και 5 του άρθρου 28 του ν. 4310/2014 ασκεί η Σύγκλητος της Ακαδημίας Αθηνών.»

7. Η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4429/2016 (Α' 199) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με τις προκηρύξεις ή με τους οδηγούς εφαρμογής αυτών, ορίζονται, ιδίως, η φύση και οι στόχοι του

έργου, της μελέτης ή του προγράμματος, οι δυνητικοί δικαιούχοι (κύριοι και συνδικαιούχοι), η διαδικασία και τα κριτήρια υποβολής των προτάσεων χρηματοδότησης, του προελέγχου και της αξιολόγησής τους, οι οικονομικές δραστηριότητες που ενισχύονται, οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται, ο τρόπος τελικής επιλογής των προς χρηματοδότηση έργων, ο συνολικός προϋπολογισμός, η διαδικασία υλοποίησης έργου, της μελέτης ή του προγράμματος, η διαδικασία εξέτασης των προτάσεων, οι προϋποθέσεις καταβολής της χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων της απόφασης χρηματοδότησης. Επίσης, παρέχονται οδηγίες για την υποβολή και τη διαδικασία εξέτασης ενστάσεων, καθώς και διευκρινίσεις για κάθε άλλο σχετικό θέμα.

8. Η παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 4429/2016 (Α' 199) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η αξιολόγηση των προτάσεων των υποψηφίων δικαιούχων γίνεται από έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ή από επιτροπή (ή επιτροπές) εμπειρογνώμωνων ή από ανεξάρτητο/τους εμπειρογνώμονα/νες και επιτροπή/ες εμπειρογνώμωνων, ανάλογα με το είδος και το πλήθος των επιστημονικών πεδίων που καλύπτει μία δράση ή ένα πρόγραμμα. Οι εν λόγω εμπειρογνώμονες, ανεξάρτητοι ή μέλη επιτροπών προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014 (Α' 258) και διαθέτουν τα προσόντα που σχετίζονται με το αντικείμενο του προς αξιολόγηση έργου. Τους εμπειρογνώμονες και την επιτροπή ορίζει το Επιστημονικό Συμβούλιο. Εάν για ορισμένη αξιολόγηση δεν υπάρχουν οι απαιτούμενοι για τη συγκεκριμένη περίπτωση ειδικοί επιστήμονες ή οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις ανάγκες της συγκεκριμένης αξιολόγησης, επιτρέπεται, με απόφαση του Επιστημονικού Συμβουλίου, να ορίζονται ως μέλη ειδικοί επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής που δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Για την αμοιβή των εμπειρογνώμωνων και των μελών των επιτροπών της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 5 του ν. 4429/2015. Για τις δαπάνες των μετακινήσεών τους, εκτός έδρας, ισχύουν τα οριζόμενα στην υποπαραγράφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015. Οι πράξεις που αφορούν την επιλογή, τον ορισμό, τις μετακινήσεις εκτός έδρας και τις αμοιβές των εμπειρογνώμωνων και των μελών των επιτροπών δημοσιεύονται και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια αμέσως μετά τη διεξαγωγή και ολοκλήρωση των αξιολογήσεων. Η ισχύς της παραγράφου αρχίζει από 1.1.2017.»

9. Η παρ. 8 του άρθρου 24 του ν. 4310/2014 (Α' 258), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η αξιολόγηση των προτάσεων των υποψηφίων για χρηματοδότηση φορέων γίνεται από έναν ή περισσότερους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ή από επιτροπή (ή επιτροπές) εμπειρογνώμωνων ή από ανεξάρτητο/τους εμπειρογνώμονα/νες και επιτροπή/ες εμπειρογνώμωνων, ανάλογα με την πολυπλοκότητα και το πλήθος των επιστημονικών πεδίων, που καλύπτει μία δράση ή ένα πρόγραμμα. Οι εν λόγω εμπειρογνώμονες, ανεξάρτητοι ή

μέλη επιτροπών, προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του προς αξιολόγηση έργου. Ο ορισμός των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και των μελών της κάθε επιτροπής γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Εάν για ορισμένη αξιολόγηση δεν υπάρχουν οι απαιτούμενοι για τη συγκεκριμένη περίπτωση ειδικοί επιστήμονες ή οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις ανάγκες της συγκεκριμένης αξιολόγησης επιτρέπεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, να ορίζονται ως μέλη ειδικοί επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής που δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Η αμοιβή των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και των μελών της επιτροπής καθορίζεται με βάση τις κείμενες διατάξεις. Στην επιτροπή μπορεί να συμμετέχει και εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών ή της Ένωσης Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων, χωρίς ψήφο. Για την αντιμετώπιση εξειδικευμένων θεμάτων η επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί εμπειρογνώμονες, οι οποίοι συντάσσουν σχετική ειδική έκθεση αξιολόγησης και καλούνται από την επιτροπή μπορούν να συμμετέχουν σε αυτή χωρίς ψήφο. Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες και τα μέλη επιτροπών εμπειρογνομόνων και ενστάσεων των παραγράφων 8 και 9 του παρόντος άρθρου που ορίζονται με την ως άνω απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, καθώς και όσοι εμπειρογνώμονες από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014 συμμετέχουν σε αξιολογήσεις προτάσεων έργων ΕΤΑΚ στο πλαίσιο προκηρύξεων που εκδίδονται δυνάμει του ν. 4314/2014 από αρμόδιο φορέα διαχείρισης, καλύπτονται από απόρρητο και τα στοιχεία τους δεν δημοσιεύονται με κανένα τρόπο πριν την ολοκλήρωση της αξιολόγησης κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, ανεξάρτητα αν προβλέπεται σε αυτούς η καταβολή αμοιβής ή όχι για την καθ' οιονδήποτε τρόπο συμμετοχή τους στις διαδικασίες αξιολόγησης και ενστάσεων.

Οι πράξεις που αφορούν την επιλογή, τον ορισμό και τις αμοιβές των εμπειρογνομόνων και των μελών των επιτροπών εμπειρογνομόνων και των επιτροπών ενστάσεων των παραγράφων 8 και 9 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 4354/2015, καθώς και οι αντίστοιχες που εκδίδονται στο πλαίσιο προκηρύξεων έργων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας δυνάμει του ν. 4314/2014 από αρμόδιο φορέα διαχείρισης, αναρτώνται στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ μετά τη διεξαγωγή και ολοκλήρωση των αξιολογήσεων. Η ισχύς της παραγράφου αρχίζει από 1.1.2017.»

10. Το «Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογίας Θεσσαλίας (ΙΕΤΕΘ)», που εντάχθηκε στο Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης με το άρθρο 7 του ν. 4109/2013 και προβλέπεται στην περίπτωση ε' της παρ. 4 της περίπτωσης Α' του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 μετονομάζεται σε «Ινστιτούτο Βιο-οικονομίας και Αγρο-Τεχνολογίας (ΙΒΟ)».

11. Η παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 4310/2014 (Α' 258) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Το ανωτέρω ερευνητικό προσωπικό, εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι παρουσίας του εκτός του ερευνητικού κέντρου στο πλαίσιο ερευνητικής δραστηριότητας, οφείλει να παρέχει τις πάσης φύσεως υπηρεσίες του (ερευνητικές, επιστημονικές, τεχνικές, διοικητικές) για την υποστήριξη του ερευνητικού έργου του ερευνητικού κέντρου ή του ινστιτούτου και να συνεργάζεται γι' αυτό το σκοπό με το υπόλοιπο προσωπικό, παρευρισκόμενο στους χώρους του ερευνητικού κέντρου κατ' ελάχιστον είκοσι (20) ώρες εβδομαδιαίως, οι οποίες καταλαμβάνονται σε τουλάχιστον τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες.»

12. Η παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4386/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η προθεσμία των έξι (6) μηνών της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4310/2014 παρατείνεται έως τις 31.12.2017.»

13.α. Στην παρ. 3 του άρθρου 123 του ν. 4472/2017 (Α' 74) υπάγονται και οι Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.). Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης Δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 135 του ίδιου νόμου υπάγεται και ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Α.Ε..

β. Η ισχύς των διατάξεων της παρούσας παραγράφου αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος που ορίζεται στο άρθρο 162 του ν. 4472/2017.

14. Στο τέλος της περίπτωσης 3 του άρθρου 123 του ν. 4472/2017 (Α' 74) προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και οι Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.)». Η εν λόγω διάταξη ισχύει από 1.1.2017.

15. Οι αρμοδιότητες των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014, όσον αφορά την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.), ασκούνται από τον προϊστάμενο της οικείας οικονομικής υπηρεσίας. Έως την έναρξη λειτουργίας της οικονομικής υπηρεσίας σύμφωνα με τον Οργανισμό της Ε.Ε.Α.Ε., οι εν λόγω αρμοδιότητες, όσον αφορά τα οικονομικά θέματα του Κρατικού Προϋπολογισμού, ασκούνται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

16. Η παρ. 3 του άρθρου 135 του ν. 4472/2017 (Α' 74) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και εφεξής, πέραν των παροχών και αποζημιώσεων του άρθρου αυτού δεν δικαιολογείται η χορήγηση άλλων μισθολογικών παροχών, με οποιαδήποτε ονομασία, πλην της αμοιβής από συγγραφικά δικαιώματα, από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και από παροχή εκπαιδευτικού έργου, από συμμετοχή σε επιτροπές ή επιστημονικά ή διοικητικά συμβούλια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ή σε Διοικούσες Επιτροπές Α.Ε.Ι. και από τη συμμετοχή με οποιαδήποτε ιδιότητα σε εταιρείες τεχνολογικής βάσης - έντασης γνώσης και πλην της πρόσθετης αμοιβής για εκτέλεση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών και λοιπών προγραμμάτων.»

17. Η παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4429/2016 (Α' 199) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο Ίδρυμα μπορεί να απασχοληθεί προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου ή εργασίας ιδιωτικού δικαίου

ορισμένου χρόνου ή έμμισθης εντολής έως τριετούς διάρκειας, με δυνατότητα ανανέωσης. Το προσωπικό του Ιδρύματος προσλαμβάνεται με απόφαση του Διευθυντή και έγκριση του Επιστημονικού Συμβουλίου, μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος και αξιολόγηση των προσόντων από τριμελή επιτροπή που ορίζεται από τον Διευθυντή, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 2190/1994 και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 23 του άρθρου 2 του ν. 2621/1998.»

18.α. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που αντιστοιχεί στα ποσά που καταβάλλει το ελληνικό δημόσιο από τον κρατικό προϋπολογισμό προς τους, εποπτευόμενους τεχνολογικούς φορείς του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που έχουν τη μορφή της Α.Ε., για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έργων και προγραμμάτων, δεν αναζητείται εφόσον αυτοί δεν έχουν εκπέσει τον αναλογούντα Φ.Π.Α. των αντιστοίχων εισροών τους. Τυχόν καταβληθείς φόρος δεν επιστρέφεται.

β. Ο Φ.Π.Α. που επιβαρύνει τις εισροές, κατά το μέρος που αυτές αφορούν στα λαμβανόμενα και μη υποκείμενα στο φόρο με δικαίωμα έκπτωσης ποσά επιδοτήσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχει συνυπολογισθεί στις επιλέξιμες δαπάνες, αναγνωρίζεται ως εκπιπτόμενη δαπάνη για τον υπολογισμό των φορολογητέων αποτελεσμάτων, εφόσον: α) δεν έχει συμψηφισθεί με το φόρο εκροών και αντιστοιχεί σε εκπιπτόμενες φορολογικές δαπάνες ή β) δεν έχει επιστραφεί στους ανωτέρω επιδοτούμενους φορείς υλοποίησης των έργων.

γ. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται σε πράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι 31.12.2016 και αφορούν στις υποθέσεις που δεν έχουν περαιωθεί και εκκρεμούν σε οποιοδήποτε διοικητικό ή δικαστικό στάδιο, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

19.α. Είναι δυνατή, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ερευνητικού Κέντρου, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ε.Σ.Ι. η σύσταση και λειτουργία σε Ερευνητικό Κέντρο του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, προσωποπαγούς θέσης ερευνητή Γ' σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο.

β. Για τη σύσταση της προσωποπαγούς θέσης απαιτείται να έχει εγκριθεί προηγουμένως χρηματοδότηση από το European Research Council (ERC) με επιστημονικό υπεύθυνο ερευνητικού προγράμματος τον ερευνητή που θα καταλάβει τη θέση αυτή. Το εν λόγω ερευνητικό πρόγραμμα θα υλοποιηθεί στο συγκεκριμένο ερευνητικό κέντρο. Η εν λόγω χρηματοδότηση από το ERC θα καλύψει τις κάθε είδους αποδοχές και δαπάνες ερευνητικής δραστηριότητας του εν λόγω ερευνητή, καθώς και τις κάθε είδους δαπάνες εκ της σύστασης της προσωποπαγούς θέσης. Οι αποδοχές του ερευνητή θα ορίζονται με τη σύμβαση που θα υπογραφεί με το ERC.

γ. Η θητεία του ερευνητή είναι αντίστοιχη του χρόνου χρηματοδότησης του ερευνητικού προγράμματος από το ERC. Κατά τη λήξη της ισχύος του ερευνητικού προγράμματος, η προσωποπαγής θέση παύει αυτοδικαίως να υφίσταται και το ΔΣ του Ερευνητικού Κέντρου δύνα-

ται, κατόπιν αίτησης του ερευνητή να προκηρύξει την πλήρωση θέσης στη βαθμίδα ερευνητή Γ', σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

δ. Κατά το χρόνο παραμονής του ερευνητή στην προσωποπαγή θέση, ο τελευταίος έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις με τους ερευνητές Γ' του ερευνητικού κέντρου.

ε. Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για τη σύσταση, τη λειτουργία και την πλήρωση της ως άνω θέσης καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ερευνητικού Κέντρου.

20. Η παρ. 11 του άρθρου 8 του ν. 4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Η συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνείς Οργανισμούς σε θέματα ΕΤΑΚ και η εκπροσώπηση της χώρας σε αυτούς.»

21. Οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 (Α' 83) ισχύουν από 1.1.2017.

Άρθρο 70

Θέματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

1. Στην περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3966/2011 (Α' 118) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Στο τέλος της υποπερίπτωσης εε' ο σύνδεσμος «και» αντικαθίσταται από κόμμα («,»).

β) Στο τέλος της υποπερίπτωσης στστ' η τελεία («.») αντικαθίσταται από το σύνδεσμο «και».

γ) Ύστερα από την περίπτωση στστ' προστίθεται περίπτωση ζζ' ως εξής:

«ζζ) τη χορήγηση άδειας για τη διεξαγωγή έρευνας σε σχολικές μονάδες. Για έρευνα που διεξάγεται από μέλος του προσωπικού ή φοιτητή Α.Ε.Ι. δεν απαιτείται η εισήγηση ή γνώμη του Ι.Ε.Π. εφόσον το σχετικό αίτημα συνοδεύεται από εισήγηση της Επιτροπής Δεοντολογίας του οικείου Α.Ε.Ι. ή του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος, εφόσον πρόκειται για Παιδαγωγικό Τμήμα κατά την έννοια της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010 (Α' 71)».

2. α) Οι μουσουλμάνοι μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης επιτρέπεται να απουσιάζουν από τα μαθήματα κατά τις εξής κινητές μουσουλμανικές γιορτές: α) Εϊντ αλ-Φιτρ (Σεκέρ Μπαϊράμ), β) Εϊντ Αλ-Αντχά (Κουρμπάν Μπαϊράμ), καθώς και την επόμενη ημέρα αυτών.

β) Η υποπερίπτωση γ' της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 21 του π.δ. 104/1979 (Α' 23) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) του μουσουλμανικού θρησκευάτος κατά τις ημέρες των εορτών Εϊντ αλ-Φιτρ (Σεκέρ Μπαϊράμ) και Εϊντ Αλ-Αντχά (Κουρμπάν Μπαϊράμ), καθώς και την επόμενη ημέρα αυτών».

γ) Η παρ. 6 του άρθρου 2 του π.δ. 294/1979 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι μαθητές της μουσουλμανικής θρησκείας επιτρέπεται να απουσιάζουν από τα μαθήματα και κατά τις εξής μουσουλμανικές εορτές: α) Εϊντ αλ-Φιτρ (Σεκέρ Μπαϊράμ), β) Εϊντ Αλ-Αντχά (Κουρμπάν Μπαϊράμ), καθώς και την επόμενη ημέρα αυτών.»

3. Στην περίπτωση 1^η της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 3848/2010 (Α' 71) καταργούνται τα τέσσερα τελευταία εδάφια, τα οποία προστέθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 198 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

4. Μετά την επιλογή τους σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 23 του ν. 3848/2010 (Α' 71), οι υπεύθυνοι τομέων Εργαστηριακών Κέντρων (Ε.Κ.) μπορούν να συμπληρώνουν έως το 25% του υποχρεωτικού διδακτικού τους ωραρίου στη διδασκαλία του θεωρητικού μέρους των μικτών μαθημάτων, τα οποία έχουν θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος, στο ΕΠΑ.Λ., εφόσον: α) το Ε.Κ. και το ΕΠΑ.Λ. λειτουργούν στο ίδιο σχολικό συγκρότημα, β) καλύπτονται οι διδακτικές ανάγκες στο Ε.Κ. και γ) η διδασκαλία του μαθήματος πραγματοποιείται μέσα στο ωράριο που έχει ο υπεύθυνος τομέα στο Ε.Κ.. Η ανωτέρω ανάθεση του θεωρητικού μέρους των μικτών μαθημάτων γίνεται από το Π.Υ.Σ.Δ.Ε. ύστερα από γνώμη των συλλόγων διδασκόντων του ΕΠΑ.Λ. και του Ε.Κ..

5. Χορηγείται αναρρωτική άδεια στους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που πάσχουν από δυσίατα νοσήματα, διάρκειας δεκαπέντε (15) ημερών επιπλέον της προβλεπόμενης από τις ισχύουσες διατάξεις, η οποία είναι αμειβόμενη και λαμβάνεται υπόψη ως χρόνος πραγματικής διδακτικής υπηρεσίας για όλα τα δικαιώματα. Για την εφαρμογή της παρούσας, ως δυσίατα νοσήματα νοούνται αυτά της Υ1/Γ.Π./οικ. 16884/12.10.2001 απόφασης του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας (Β' 1386).

6. Ύστερα από την παρ. 1.α. του άρθρου 17 του ν. 3699/2008 (Α' 199), όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με την περίπτωση α' της παρ. 5 του άρθρου 56 του ν. 3966/2011 (Α' 118), προστίθεται παράγραφος 1.β. ως εξής:

«1.β. Μέλη Ε.Ε.Π. που ανήκουν στους κλάδους ΠΕ23 Ψυχολόγων και ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργιών μπορεί να ασκούν καθήκοντα σε συγκεκριμένες σχολικές μονάδες γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, εφόσον συντρέχουν ιδιαίτερες ανάγκες στήριξης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων ή κρίνεται απαραίτητη η υλοποίηση προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής και συναισθηματικής στήριξης μαθητών. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα καθήκοντα των ανωτέρω μελών Ε.Ε.Π. στις σχολικές μονάδες γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Με όμοια απόφαση καθορίζονται κατά περίπτωση οι σχολικές μονάδες και η χρονική διάρκεια της στήριξης, καθώς και ο αριθμός και οι κλάδοι (ΠΕ 23 ή ΠΕ 30) των απαιτούμενων μελών Ε.Ε.Π. ανά σχολική μονάδα. Η άσκηση καθηκόντων των μελών Ε.Ε.Π. σύμφωνα με τα ανωτέρω υλοποιείται: α) με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης περί επέκτασης της άσκησης καθηκόντων τους σύμφωνα με την παράγραφο 1, β) με απόσπαση μόνιμων μελών Ε.Ε.Π. ή γ) με πρόσληψη αναπληρωτών μελών Ε.Ε.Π.. Οι ανωτέρω παρεμβάσεις στήριξης μπορεί να υλοποιούνται στο πλαίσιο προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται, εν

όλω ή εν μέρει, από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς.».

7.α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 26 του ν. 4368/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Τα τμήματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν στο πλαίσιο των εγκεκριμένων Οργανισμών Θεραπείας του άρθρου 51 του ν. 4139/2013 (Α' 74) μπορεί να στελεχώνονται κατά την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας: α) από μόνιμους εκπαιδευτικούς με τριετή απόσπαση, β) από μόνιμους εκπαιδευτικούς ή αναπληρωτές εκπαιδευτικούς πλήρους ωραρίου που δεν συμπληρώνουν το υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας και μέχρι τη συμπλήρωση του ωραρίου αυτού, γ) από μόνιμους εκπαιδευτικούς που παρέχουν υπερωριακή απασχόληση και δ) από αναπληρωτές και ωρομισθίους εκπαιδευτικούς.».

β) Στο τέλος του τρίτου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 26 του ν. 4368/2016 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Εν συνεχεία, ο οικείος Περιφερειακός Διευθυντής Π.Δ.Ε. κυρώνει το σχετικό αξιολογικό πίνακα των υποψηφίων.».

Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόσπαση μπορεί να παύει οποτεδήποτε πριν από τη λήξη των τριών (3) ετών για λόγους αναγόμενους στην υπηρεσία ή με αίτηση του εκπαιδευτικού.».

8. Με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης επιτρέπεται η διετής απόσπαση για τα σχολικά έτη 2017-2018 και 2018-2019 μόνιμων εκπαιδευτικών που επιλέχθηκαν σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 26 του ν. 4368/2016 (Α' 21) κατά το σχολικό έτος 2016-2017, για τη στελέχωση των τμημάτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν στο πλαίσιο των εγκεκριμένων Οργανισμών Θεραπείας του άρθρου 51 του ν. 4139/2013 (Α' 74), σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες, ύστερα από αίτησή τους. Η αίτηση υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 71

Θέματα ιδιωτικών σχολείων

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 682/1977 (Α' 244) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Τα ιδιωτικά σχολεία επιτρέπεται, ύστερα από σχετική γνωστοποίηση στον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης, να αργούν έως δύο επιπλέον ημέρες ανά έτος, σε ημερομηνίες που σχετίζονται με την ιστορία και τη σχολική τους παράδοση ή, στην περίπτωση των ξένων σχολείων, που αποτελούν επίσημη εθνική ή θρησκευτική εορτή στη χώρα προέλευσής τους.».

2. α) Στο άρθρο 16 του ν. 682/1977 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Στα ιδιωτικά σχολεία μπορούν να εγγράφονται και να φοιτούν μαθητές με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, με τους ίδιους όρους, προϋποθέσεις και προσαρμογές που ισχύουν για τα δημόσια σχολεία της γενικής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Απαγορεύεται η άρνηση εγγραφής μαθητών

εξαιτίας της αναπηρίας ή των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών τους.».

β) Στην παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 682/1977 προστίθεται περίπτωση κγ' ως εξής:

«κγ. Παράβαση των διατάξεων της παράγραφο 7 του άρθρου 16 του παρόντος.».

3. Η ακυρότητα που θεσπίζεται με τις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 30 του ν. 682/1977 (Α' 244), όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4415/2016 (Α' 159), είναι απόλυτη. Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει από τις 6.9.2016.

Άρθρο 72

Θέματα ιδιωτικών

επαγγελματικών εκπαιδευτηρίων

1.α) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 3577/2007 (Α' 130), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 34 του ν. 4415/2016 (Α' 159), η φράση «των μαθητών» διαγράφεται.

β) Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 3577/2007 (Α' 130), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 34 του ν. 4415/2016 (Α' 159), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση μη επιτυχούς ή μη συμμετοχής το κατεχόμενο πτυχίο καθίσταται εξ' υπαρχής ανίσχυρο».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 3577/2007 (Α' 130) αντικαθίσταται ως εξής:

«2.α) Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα θέματα που έχουν σχέση με τον τρόπο, τον τόπο και το χρόνο διεξαγωγής, καθώς και με τη διαδικασία των ειδικών πτυχιικών εξετάσεων, τα Ιδιωτικά Τεχνικά - Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια της παραγράφου 1, η εξεταστέα ύλη για την οποία εκφέρει γνώμη το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ο τρόπος αξιολόγησης, ο τύπος και το περιεχόμενο του χορηγούμενου τίτλου σπουδών Α' και Β' κύκλου των Ιδιωτικών Τ.Ε.Ε., η καταβολή παραβόλου και η συγκρότηση των αναγκαίων ατομικών και συλλογικών οργάνων που αποδεδειγμένα συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο στις διαδικασίες οργάνωσης, διεξαγωγής, υποστήριξης, βαθμολόγησης και έκδοσης των αποτελεσμάτων των ειδικών πτυχιικών εξετάσεων. Τα θέματα των ειδικών πτυχιικών εξετάσεων προκύπτουν αποκλειστικώς από κεντρική επιτροπή εξετάσεων που έχει τη συνολική ευθύνη των εξετάσεων.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων συστήνονται τα αναγκαία ατομικά και συλλογικά όργανα της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου και καθορίζονται οι αρμοδιότητες και η αποζημίωση αυτών.

γ) Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις καταβάλλεται υπέρ του Δημοσίου παράβολο, το ύψος του οποίου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.».

Άρθρο 73

Θέματα ελληνόγλωσσης

εκπαίδευσης στο εξωτερικό

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 της περίπτωσης Α' του άρθρου 4 του ν. 4415/2016 (Α' 159) αντικαθίσταται ως εξής:

«Παρεκκλίσεις από τα ωρολόγια προγράμματα, καθώς και ως προς τα θέματα του προηγούμενου εδαφίου, ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στις χώρες υποδοχής, επιτρέπονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του οικείου φορέα και γνώμη του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.).».

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4415/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων μπορεί να ορίζονται αναπληρωτές συντονιστές εκπαίδευσης και κατά παρέκκλιση του προηγούμενου εδαφίου.».

3. Στην περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4415/2016, ύστερα από το τρίτο εδάφιο προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση, αν η απόσπαση λήγει κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους στη χώρα υποδοχής, όπως αυτή ρυθμίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 της περίπτωσης Α' του άρθρου 4, η απόσπαση παρατείνεται αυτοδικαίως και διαρκεί μέχρι τη λήξη του ανωτέρω σχολικού έτους.».

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4415/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αποσπώνται στα ευρωπαϊκά σχολεία και στα σχολεία διεθνών οργανισμών, ύστερα από αίτησή τους, δημόσιοι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, στα οποία περιλαμβάνεται τουλάχιστον η άριστη γνώση μίας ξένης γλώσσας, σύμφωνα με τους Κανονισμούς που διέπουν τα σχολεία αυτά.».

5. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 10 του άρθρου 16 του ν. 4415/2016, ύστερα από τη φράση «ή είναι διαπιστευμένοι σε αρχή της εξωτερικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών» προστίθεται η φράση «είτε στρατιωτικοί ή μέλη των σωμάτων ασφαλείας, που υπηρετούν σε διαπιστευμένη ή μη αρχή του εξωτερικού».

6. Η περίπτωση γ' της παρ. 10 του άρθρου 16 του ν. 4415/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Οι αποσπάσεις εκπαιδευτικών της περίπτωσης α' διαρκούν για όσο διάστημα εξυπηρετείται η ανάγκη της συνυπηρέτησης και δεν ενεργούνται εάν ο εκπαιδευτικός δεν έχει συμπληρώσει δύο έτη πραγματικής υπηρεσίας στην εκπαίδευση.».

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 6 εφαρμόζονται και για τις αποσπάσεις που βρίσκονται σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 74

Θέματα εισαγωγής

στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

1. Στο άρθρο 4 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4327/2015 (Α' 50), επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής: «Τα Τμήματα των Ιδρυμάτων της παραγράφου 1 κατατάσσονται σε τέσσερα Επιστημονικά Πεδία, που ορίζονται ως εξής:

1ο Επιστημονικό Πεδίο: Ανθρωπιστικές, Νομικές και Κοινωνικές Επιστήμες

2ο Επιστημονικό Πεδίο: Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες

3ο Επιστημονικό Πεδίο: Επιστήμες Υγείας και Ζωής

4ο Επιστημονικό Πεδίο: Επιστήμες Οικονομίας και Πληροφορική.».

β) Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν έναν ή δύο από τους εξής εναλλακτικούς συνδυασμούς μαθημάτων ανά Ομάδα Προσανατολισμού, λαμβάνοντας υπόψη και τα μαθήματα στα οποία υπάρχουν αυξημένοι συντελεστές βαρύτητας. Για την εισαγωγή στα τμήματα κάθε Επιστημονικού Πεδίου θα υπολογίζονται τα μαθήματα και οι συντελεστές βαρύτητας τα οποία προβλέπονται στην Ομάδα Προσανατολισμού όπου ανήκει ο υποψήφιος για το συγκεκριμένο Επιστημονικό Πεδίο.

Ομάδα Προσανατολισμού ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

αα) Τα κοινά μαθήματα στα οποία εξετάζονται υποχρεωτικά οι μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών, σε όποιο Επιστημονικό Πεδίο κι αν κατευθύνονται, είναι τα εξής τρία (3): τα Αρχαία Ελληνικά Ομάδας Προσανατολισμού, η Ιστορία Ομάδας Προσανατολισμού και η Νεοελληνική Γλώσσα (Γενικής Παιδείας).

Αν οι υποψήφιοι εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα επιλέξουν να εξεταστούν και στα Λατινικά της Ομάδας Προσανατολισμού, έχουν πρόσβαση στο 1ο Επιστημονικό Πεδίο.

Αν οι υποψήφιοι εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα επιλέξουν να εξεταστούν και στη Βιολογία Γενικής Παιδείας, έχουν πρόσβαση στο 3ο Επιστημονικό Πεδίο.

ββ) Οι εναλλακτικοί συνδυασμοί πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ομάδα Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών	
1ο Ε.Π.: Ανθρωπιστικές, Νομικές και Κοινωνικές Επιστήμες	3ο Ε.Π.: Επιστήμες Υγείας και Ζωής
Αρχαία Ελληνικά Προσανατολισμού	Αρχαία Ελληνικά Προσανατολισμού
Ιστορία Προσανατολισμού	Ιστορία Προσανατολισμού
Νεοελληνική Γλώσσα	Νεοελληνική Γλώσσα
Λατινικά Προσανατολισμού	Βιολογία Γενικής Παιδείας

Ομάδα Προσανατολισμού ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

αα) Τα κοινά μαθήματα, στα οποία εξετάζονται υποχρεωτικά οι μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών, σε όποιο Επιστημονικό Πεδίο κι αν κατευθύνονται, είναι τα εξής τρία (3): η Φυσική Ομάδας Προσανατολισμού, η Χημεία Ομάδας Προσανατολισμού και η Νεοελληνική Γλώσσα (Γενικής Παιδείας).

Αν οι υποψήφιοι, εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα, επιλέξουν να εξεταστούν στα Μαθηματικά Ομάδας Προσανατολισμού, έχουν πρόσβαση στα Τμήματα του 2ου Επιστημονικού Πεδίου.

Αν οι υποψήφιοι εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα, επιλέξουν να εξεταστούν στη Βιολογία Ομάδας Προσανατολισμού, έχουν πρόσβαση στο 3ο Επιστημονικό Πεδίο.

ββ) Οι εναλλακτικοί συνδυασμοί πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ομάδα Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών	
2ο Ε.Π.: Θετικές και Τεχνολογικές Επιστήμες	3ο Ε.Π.: Επιστήμες Υγείας και Ζωής
Φυσική Προσανατολισμού	Φυσική Προσανατολισμού
Χημεία Προσανατολισμού	Χημεία Προσανατολισμού
Νεοελληνική Γλώσσα	Νεοελληνική Γλώσσα
Μαθηματικά Προσανατολισμού Ομάδα Προσανατολισμού	Βιολογία Προσανατολισμού

ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ και ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

αα) Τα κοινά μαθήματα, στα οποία εξετάζονται υποχρεωτικά οι μαθητές της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής, σε όποιο Επιστημονικό Πεδίο κι αν κατευθύνονται, είναι τα εξής τρία (3): τα Μαθηματικά Ομάδας Προσανατολισμού, η Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον (ΑΕΠΠ) και η Νεοελληνική Γλώσσα (Γενικής Παιδείας).

Αν οι υποψήφιοι, εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα επιλέξουν να εξεταστούν και στη Βιολογία Γενικής Παιδείας, έχουν πρόσβαση στο 3ο Επιστημονικό Πεδίο.

Αν οι υποψήφιοι εκτός από τα ανωτέρω τρία κοινά μαθήματα επιλέξουν να εξεταστούν και στις Αρχές Οικονομικής Θεωρίας (ΑΟΘ), έχουν πρόσβαση στο 4ο Επιστημονικό Πεδίο.

ββ) Οι εναλλακτικοί συνδυασμοί πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ομάδα Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας και Πληροφορικής	
3ο Ε.Π.: Επιστήμες Υγείας και Ζωής	4ο Ε.Π.: Επιστήμες Οικονομίας και Πληροφορική
Μαθηματικά Προσανατολισμού	Μαθηματικά Προσανατολισμού
Α.Ε.Π.Π. Προσανατολισμού	Α.Ε.Π.Π. Προσανατολισμού
Νεοελληνική Γλώσσα	Νεοελληνική Γλώσσα
Βιολογία Γενικής Παιδείας	Α.Ο.Θ. Προσανατολισμού

2. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από το διδακτικό έτος 2017-2018.

3. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3404/2005 (Α' 260), όπως αντικαταστάθηκαν με τις περιπτώσεις γ' και δ' του άρθρου 57 του ν. 4186/2013 (Α' 193), αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Υπέρβαση του ποσοστού των κατατάξεων δεν επιτρέπεται. Η επιλογή των υποψηφίων για κατάταξη πτυχιούχων γίνεται αποκλειστικά με κατατακτήριες εξετάσεις με θέματα ανάπτυξης σε τρία μαθήματα, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του οικείου Α.Ε.Ι.. Στην επιλογή των υποψηφίων με εξετάσεις πρέπει να διασφαλίζεται η διαφάνεια και το αδιάβλητο της διαδικασίας. Δεν επιτρέπεται επιλογή υποψηφίων που ισοβαθούν με τον τελευταίο κατατασσόμενο στο Τμήμα υποδοχής ως υπεράριθμων.

5. Το εξάμηνο κατάταξης πτυχιούχων σε Τμήμα ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του οικείου Α.Ε.Ι. και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 7ου εξαμήνου για Τμήματα Σχολών εξαετούς φοίτησης ή του 5ου εξαμήνου για πενταετή ή τετραετή φοίτηση. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος υποδοχής οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση μαθημάτων ή ασκήσεων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος αυτού που διδάχθηκαν πλήρως στο Τμήμα ή τη Σχολή προέλευσης. Με την ίδια απόφαση, οι κατατασσόμενοι υποχρεώνονται να εξεταστούν σε μαθήματα ή ασκήσεις, τα οποία σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών κρίνεται ότι δεν διδάχθηκαν πλήρως στο Τμήμα ή τη Σχολή προέλευσης. Σε κάθε περίπτωση οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, εφόσον τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής.

5α. Θέσεις εισακτέων που έμειναν κενές κατά τις κατατακτήριες εξετάσεις 2016-2017, καλύπτονται μέχρις εξαντλήσεως του προβλεπόμενου ποσοστού εισακτέων, με την κατάταξη, ως επιτυχόντων, υποψηφίων κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας εφόσον αυτή είναι τουλάχιστον τριάντα (30) μονάδες και ανεξαρτήτως της επίδοσής τους σε επιμέρους μαθήματα. Οι ανωτέρω κατατασσόμενοι ως επιτυχόντες εισακτέοι εγγράφονται, για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, στο α' εξάμηνο σπουδών του οικείου Τμήματος. Η διάταξη του πρώτου εδαφίου ισχύει και για τις κατατακτήριες εξετάσεις των επόμενων ακαδημαϊκών ετών έως την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου Α.Ε.Ι..»

4. Ειδικά και μόνο για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, για τους μαθητές και αποφοίτους που υπέβαλαν αίτηση - δήλωση στα Γενικά και Επαγγελματικά Λύκεια των νήσων Λέσβου, Χίου, Οινουσών και Ψαρών και οι οποίοι συμμετείχαν στις πανελλαδικές εξετάσεις σχολικού έτους 2016-2017 προβλέπεται ειδικό ποσοστό επιπλέον του αριθμού εισακτέων για την εισαγωγή τους, κατά το ανωτέρω ακαδημαϊκό έτος, σε Σχολές, Τμήματα και εισαγωγικές κατευθύνσεις των Πανεπιστημίων, των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε..

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζεται:

α) το ειδικό ποσοστό,
β) η κατηγοριοποίηση των ανωτέρω υποψηφίων στις πανελλαδικές εξετάσεις, καθώς και ο τρόπος επιλογής τους.

Άρθρο 75 **Επιμέρους θέματα Σχολών** **και Τμημάτων των Α.Ε.Ι.**

1.α) Ιδρύεται στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου Πολυτεχνική Σχολή, η οποία περιλαμβάνει τα Τμήματα:

αα) Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων, με έδρα τη Σάμο,

ββ) Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, με έδρα τη Σύρο, και

γγ) Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης, με έδρα τη Χίο.

Η έδρα της Πολυτεχνικής Σχολής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου.

β) Για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη της Σχολής που ιδρύεται με την περίπτωση α' συνιστάται Γραμματεία, η οποία οργανώνεται και λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος κατά την έννοια της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013 (Α' 174).

γ) Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει από 1.9.2017. Η συγκρότηση και ανάδειξη των οργάνων διοίκησης της Σχολής που ιδρύεται με την περίπτωση α' ολοκληρώνεται μέχρι τις 30.11.2017. Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών συγκρότησης και ανάδειξης των σχετικών οργάνων διοίκησης, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον Πρύτανη του Ιδρύματος. Έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών συγκρότησης και ανάδειξης των οργάνων διοίκησης της Σχολής, οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ασκούνται από Προσωρινή Κοσμητεία, η οποία αποτελείται από τους Προέδρους των Τμημάτων της Σχολής. Στις συνεδριάσεις της Προσωρινής Κοσμητείας προεδρεύει ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας παύει η συμμετοχή των Τμημάτων που συγκροτούν την ιδρυόμενη Πολυτεχνική Σχολή στα όργανα διοίκησης των Σχολών στις οποίες ανήκαν πριν την από την ίδρυση της σχολής αυτής.

2. α) Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, το Τμήμα Μαθηματικών της Σχολής Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με έδρα τη Σάμο, κατατμήνεται στα Τμήματα: αα) Μαθηματικών και ββ) Στατιστικής και Αναλογιστικών-Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών, στα οποία εντάσσονται οι υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ομώνυμες εισαγωγικές κατευθύνσεις του Τμήματος Μαθηματικών.

β) Η έναρξη της εκπαιδευτικής λειτουργίας των Τμημάτων που προκύπτουν από την κατάτμηση, καθώς και η εισαγωγή των πρώτων φοιτητών, ορίζονται από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019.

γ) Ο αριθμός των κατ' έτος εισακτέων στα Τμήματα και ο τρόπος εισαγωγής ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις για την εισαγωγή φοιτητών στην ανώτατη εκπαίδευση.

δ) Κάθε Τμήμα παρέχει σπουδές, πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου.

ε) Η ελάχιστη υποχρεωτική διάρκεια φοίτησης για τη λήψη πτυχίου ορίζεται σε οκτώ εξάμηνα σπουδών.

στ) Σε κάθε Τμήμα συνιστάται Γραμματεία, η οποία παρέχει διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη στο εν γένει εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο τους. Η Γραμματεία οργανώνεται και λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος κατά την έννοια της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4178/2013.

ζ) Κατά την έναρξη της λειτουργίας των τμημάτων που προκύπτουν από την κατάτμηση, το σύνολο των διδακτικών και διοικητικών αναγκών τους καλύπτονται αποκλειστικά από το υπηρετούν στα ανωτέρω Α.Ε.Ι. πάσης φύσεως και σχέσης εργασίας προσωπικό. Τα μέλη Δ.Ε.Π. που υπηρετούν στις Εισαγωγικές Κατευθύνσεις του Τμήματος Μαθηματικών, από την κατάτμηση του Τμήματος εντάσσονται αυτοδικαίως στα ομώνυμα Τμήματα που προκύπτουν από την κατάτμηση, ενώ τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατανέμονται στα ίδια Τμήματα με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής Θετικών Επιστημών. Για την ένταξη και κατανομή του προσωπικού, σύμφωνα με την παρούσα περίπτωση, εκδίδεται διαπιστωτική απόφαση του Πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

η) Τα θέματα που αφορούν το προσωπικό των Τμημάτων που προκύπτουν από την κατάτμηση διέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις της πανεπιστημιακής νομοθεσίας.

θ) Οι φοιτητές που έχουν εισαχθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή θα εισαχθούν έως την κατάτμηση του Τμήματος Μαθηματικών στις εισαγωγικές κατευθύνσεις: αα) Μαθηματικών και ββ) Στατιστικής και Αναλογιστικών-Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών του Τμήματος αυτού, από την κατάτμηση εντάσσονται αυτοδικαίως στα ομώνυμα Τμήματα που προκύπτουν σύμφωνα με την περίπτωση α'.

ι) Οι τίτλοι σπουδών των Τμημάτων που προκύπτουν από την κατάτμηση είναι ισότιμοι και αντίστοιχοι ως προς κάθε συνέπεια με τους τίτλους σπουδών των ομώνυμων εισαγωγικών κατευθύνσεων που χορηγεί το Τμήμα Μαθηματικών πριν από την κατάτμηση του σύμφωνα με την περίπτωση α'.

ια) Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις της πανεπιστημιακής νομοθεσίας.

3. Στο άρθρο 27 του ν. 4452/2017 (Α' 17) επέρχονται από τις 15.2.2017 οι εξής τροποποιήσεις:

α) Στην περίπτωση γ' της παρ. 1 η ημερομηνία «30.6.2017» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30.11.2017».

β) Στην περίπτωση δ' της παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Εως την ολοκλήρωση των διαδικασιών συγκρότησης και ανάδειξης των οργάνων διοίκησης της Πολυτεχνικής Σχολής, οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ασκούνται από Προσωρινή Κοσμητεία, η οποία αποτελείται από τους Προέδρους των Τμημάτων που τη συγκροτούν σύμφωνα με την περίπτωση α'. Στις συνεδριάσεις της

Κοσμητείας που συγκροτείται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο προεδρεύει ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων χωρίς δικαίωμα ψήφου».

γ) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Σχολή Θετικών Επιστημών ανασυγκροτείται από 1.9.2017 και αποτελείται από τα Τμήματα: α) Μαθηματικών, β) Φυσικής, και γ) Χημείας. Το Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής και το Τμήμα Μηχανικών Επιστήμης Υλικών εντάσσονται στην Πολυτεχνική Σχολή από 1.9.2017. Από την ίδια ημερομηνία παύει η συμμετοχή των Τμημάτων αυτών στα όργανα διοίκησης της Σχολής Θετικών Επιστημών.»

δ) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων που ιδρύθηκε με το άρθρο 4 του π.δ. 105/2013 (Α' 137) καταργείται από 1.9.2017 και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών εντάσσεται στην Πολυτεχνική Σχολή από την ίδια ημερομηνία.»

4. Οι τίτλοι σπουδών των Τμημάτων που εντάχθηκαν στην Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 1 και του άρθρου 27 του ν. 4452/2017, αντίστοιχα, οι οποίοι χορηγήθηκαν πριν από την ένταξή τους στις Πολυτεχνικές Σχολές και ύστερα από την ολοκλήρωση προγράμματος σπουδών διάρκειας δέκα ακαδημαϊκών εξαμήνων, είναι ισότιμοι και αντίστοιχοι ως προς κάθε συνέπεια με τους τίτλους σπουδών που χορηγούν τα ίδια τμήματα για την ολοκλήρωση σπουδών ίδιας διάρκειας ύστερα από την ένταξή τους στις ανωτέρω Πολυτεχνικές Σχολές.

5. α) Η εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς» του Τμήματος Τεχνολόγων Περιβάλλοντος Τ.Ε. της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων, που θεσπίστηκε με την περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 103/2013 (Α' 136), μετονομάζεται σε εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης», χωρίς μεταβολή του γνωστικού της αντικειμένου.

β) Τα πτυχία που έχουν χορηγηθεί από το Τμήμα Τεχνολόγων Περιβάλλοντος Τ.Ε., εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρησης Πολιτισμικής Κληρονομιάς», είναι ισότιμα και αντίστοιχα ως προς κάθε συνέπεια με τα χορηγούμενα από το Τμήμα Τεχνολόγων Περιβάλλοντος Τ.Ε., εισαγωγική κατεύθυνση «Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης».

γ) Οι πτυχιούχοι της κατά την περίπτωση α' μετονομαζόμενης εισαγωγικής κατεύθυνσης έχουν τα επαγγελματικά δικαιώματα των ομότιπων τμημάτων.

Άρθρο 76

Θέματα προσωπικού των Α.Ε.Ι.

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 (Α' 195) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Η περίπτωση α', η οποία αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 4452/2017 (Α' 17), αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Μέλη Δ.Ε.Π. όλων των βαθμίδων, τα οποία έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε (5) έτη υπηρεσίας στο ίδιο Τμήμα, εκ των οποίων τα τρία (3) στη βαθμίδα

που υπηρετούν, έχουν τη δυνατότητα μετακίνησης σε Τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., στην ίδια βαθμίδα που κατέχουν, στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο και με το ίδιο εν γένει υπηρεσιακό καθεστώς, με την επιφύλαξη των επόμενων περιπτώσεων της παρούσας παραγράφου.»

β) Η περίπτωση β', η οποία αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4452/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Αποκλείεται η μετακίνηση μελών Δ.Ε.Π. προς τα Α.Ε.Ι. των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης από Α.Ε.Ι. που εδρεύουν σε άλλους νομούς. Κατά παρέκκλιση του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται η μετακίνηση μελών Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας προς τα Α.Ε.Ι. των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης από Α.Ε.Ι. που εδρεύουν σε άλλους νομούς, εφόσον αυτά τα μέλη Δ.Ε.Π. έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη υπηρεσίας στο ίδιο Τμήμα και σε οποιαδήποτε βαθμίδα.»

γ) Η περίπτωση γ' αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Για τη μετακίνηση απαιτείται αίτηση του ενδιαφερομένου προς το Τμήμα του και προς το Τμήμα υποδοχής, γνώμη της Συνέλευσης του Τμήματος προέλευσης και αιτιολογημένη σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του Τμήματος υποδοχής, έγκριση των Συγκλήτων των δύο Ιδρυμάτων, καθώς και απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Για την έκδοση της ανωτέρω υπουργικής απόφασης, με την οποία εγκρίνεται η συνέχιση της διαδικασίας μετακίνησης, λαμβάνεται ιδιαίτερος υπόψη η επαρκής στελέχωση και η εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος προέλευσης, η οποία τεκμαίρεται ότι αναιρείται εφόσον, ύστερα από τη μετακίνηση, παύουν να πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτοδυναμίας του Τμήματος. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση της υπουργικής απόφασης είναι να υπάρχει είτε εγκεκριμένη διαθέσιμη πίστωση στο τμήμα υποδοχής είτε σχετική απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος προέλευσης, με την οποία συνηγορεί στη μεταφορά της πίστωσης της θέσης του μέλους Δ.Ε.Π. που μετακινείται στο Τμήμα υποδοχής.»

δ) Στην περίπτωση ε' διαγράφονται οι λέξεις «μετά από σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου προέλευσης».

ε) Η περίπτωση η' αντικαθίσταται ως εξής:

«η. Οι χρονικές προϋποθέσεις υπηρεσίας των περιπτώσεων α' και β' δεν απαιτούνται στις περιπτώσεις μετακίνησης μελών Δ.Ε.Π., λόγω κατάργησης του Τμήματος όπου υπηρετούσαν.»

2. Η παρ. 3Α του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, η οποία προστέθηκε με την παρ. 27 του άρθρου 39 του ν. 4186/2013 (Α' 186), αντικαθίσταται ως εξής:

«3Α. Με απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος μπορεί να ανατίθεται στα μέλη της κατηγορίας Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. αυτοδύναμο διδακτικό έργο. Αν οι θέσεις του προσωπικού αυτού ανήκουν στη Σχολή ή στο Ίδρυμα, η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τη Γενική Συνέλευση της Σχολής ή τη Σύγκλητο, αντίστοιχα.»

3. Οποιασδήποτε φύσης ευθύνη των διοικήσεων των Α.Ε.Ι. και των αντίστοιχων Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) για μη είσπραξη, υπέρ των λογαριασμών αυτών, των κρατήσεων από επιχειρηματική

δραστηριότητα, ελευθέριο επάγγελμα ή κάθε είδους έργο προσωπικού των Α.Ε.Ι., ανεξαρτήτως του χρόνου κατά τον οποίο γεννήθηκαν οι σχετικές οφειλές, γεννάται το πρώτον μετά την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011, όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του ν. 4415/2016 (Α' 159) και την άπρακτη παρέλευση των προθεσμιών που προβλέπονται στην περίπτωση β' για την έκδοση και κοινοποίηση των πράξεων επιβολής των οφειλόμενων κρατήσεων. Οι προγενέστερες του χρόνου αυτού διοικήσεις των Α.Ε.Ι. και των αντίστοιχων Ε.Λ.Κ.Ε. δεν ευθύνονται για μη είσπραξη των παραπάνω οφειλών.

4. Η περίπτωση γ' της παρ. 9 του άρθρου 27 του ν. 4386/2016 (Α' 83) εφαρμόζεται και για τα μέλη του προσωρινού κλάδου των Τεχνικών Εργαστηρίων των Τ.Ε.Ι.. Τα μέλη του κλάδου αυτού, μέχρι τη με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρησή τους από την υπηρεσία, οπότε και καταργούνται οι θέσεις τους σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 79 του ν. 4009/2011, έχουν κοινή εκπροσώπηση με τα μέλη του Ε.Τ.Ε.Π. στα όργανα του Ιδρύματος και των μονάδων του.

5. Οι υπηρετούντες στα Α.Ε.Ι. μόνιμοι Τεχνίτες Εργαστηρίου κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.), με εικοσαετή τουλάχιστον προϋπηρεσία, μπορούν μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να ζητήσουν την ένταξή τους στην προβλεπόμενη από την παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 κατηγορία Ε.Τ.Ε.Π., σε προσωποπαγή θέση με ταυτόχρονη κατάργηση της θέσης που κατέχουν. Η ένταξη πραγματοποιείται με απόφαση της Κοσμητείας, ύστερα από εισήγηση τριμελούς επιτροπής που αποτελείται από δύο (2) μέλη Δ.Ε.Π. και ένα (1) μέλος Ε.Τ.Ε.Π. που ορίζονται από τον Κοσμήτορα, καθώς και ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του Τμήματος, στο οποίο υπηρετούν. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο εισήγηση και η σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων οργάνων αφορούν την πιστοποίηση του επιτελούμενου από τους ανωτέρω έργου. Με την απόφαση της Κοσμητείας, με την οποία αποφασίζεται η ένταξη, το προσωπικό κατατάσσεται σε βαθμίδες της Δ.Ε. κατηγορίας σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 117/2002 (Α' 99) ανάλογα με την προϋπηρεσία του, η οποία λαμβάνεται υπόψη ως διανυθείσα στο Ε.Τ.Ε.Π. για κάθε συνέπεια και διέπεται από το βαθμολογικό και μισθολογικό καθεστώς της κατηγορίας Δ.Ε. του Ε.Τ.Ε.Π.. Για την ένταξη και κατάταξη σε βαθμίδες εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 69 του ν. 4386/2016 (Α' 83), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 του ν. 4429/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 (Α' 195), για την παροχή του έργου σύμφωνα με το παρόν άρθρο, οι ομότιμοι καθηγητές αμείβονται μόνο για την απασχόλησή τους ως επιστημονικοί υπεύθυνοι ερευνητικών προγραμμάτων ή για τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα, αποκλειστικά από

πόρους των Α.Ε.Ι. που δεν προέρχονται από την κρατική επιχορήγηση».

7. α) Στην παρ. 11 του άρθρου 25 του ν. 4354/2015 (Α' 176) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ομοίως, τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., πλήρους ή μερικής απασχόλησης, που τελούν σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4009/2011 (Α' 195), λόγω του διορισμού τους σε θέση του προηγούμενου εδαφίου, μπορούν να επιλέγουν μέσα σε ένα τρίμηνο από την ανάληψη των καθηκόντων στη θέση αυτή μεταξύ των αποδοχών της οργανικής τους θέσης με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους και των αποδοχών της θέσης στην οποία διορίζονται.».

β) Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης α', η ανωτέρω επιλογή μπορεί να γίνει μέσα σε ένα τρίμηνο από την έναρξη ισχύος του παρόντος και ανατρέχει στο χρόνο διορισμού. Σε περίπτωση επιλογής των αποδοχών της οργανικής θέσης το οικείο Α.Ε.Ι. καταβάλλει τις αποδοχές αυτές στο πρόσωπο που διορίστηκε και ο φορέας στον οποίον έγινε ο διορισμός υποχρεούται να καταβάλλει στο ίδρυμα το συνολικό ποσό των αποδοχών, πλέον εργοδοτικών εισφορών.

γ) Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν θίγουν τις διατάξεις περί των ασυμβίβαστων των μελών Δ.Ε.Π..

8. α) Στην περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4452/2017 (Α' 17), οι λέξεις «εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις: «μέσα σε δύο (2) μήνες από τη συμπλήρωση της τριετίας».

β) Αν υπηρετούντες στις 15.2.2017 επίκουροι καθηγητές με τετραετή θητεία συμπλήρωσαν τριετία ύστερα από την παρέλευση δύο (2) μηνών από την ημερομηνία αυτή, η αίτηση που προβλέπεται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4452/2017 υποβάλλεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

9. Οι αιτήσεις για μετάταξη μελών Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων βάσει των διατάξεων της περίπτωσης στ' της παρ. 2 του Κεφαλαίου Β' του άρθρου 6 του ν. 2083/1992 (Α' 159), οι οποίες είχαν υποβληθεί από τους ενδιαφερομένους πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4009/2011 (Α' 195) και ήταν εκκρεμείς κατά το χρόνο αυτόν, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται χωρίς νέα αίτηση των ενδιαφερομένων και ανεξάρτητα από το πότε έλαβε χώρα η λύση της υπηρεσιακής σχέσης τους με το οικείο Α.Ε.Ι..

10. Στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3580/2007 (Α' 134), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 36 και την παρ. 1 του άρθρου 103 του ν. 4461/2017 (Α' 38), προστίθεται περίπτωση ιγ' ως εξής:

«ιγ. Για την κάλυψη έκτακτων και άμεσων αναγκών των Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων Αρεταίειο και Αιγινήτειο είναι δυνατή η τοποθέτηση σε αυτά επικουρικών ιατρών, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους ηλεκτρονικούς καταλόγους επικουρικών ιατρών που τηρεί η πρώτη Διοικητική Υγειονομική Περιφέρεια (1η Δ.Υ.Πε.). Οι επικουρικοί αυτοί ιατροί είναι ιατροί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, λαμβάνουν τις αποδοχές του Επιμελητή Β' του Ε.Σ.Υ., σύμφωνα με τις διατάξεις του

ν. 4472/2017 (Α' 74), όπως εκάστοτε ισχύουν και η δαπάνη για την αμοιβή τους βαρύνει τον προϋπολογισμό των οικείων Νοσοκομείων. Η διάρκεια της σύμβασής τους, η οποία συνάπτεται με το αντίστοιχο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, μπορεί να είναι έως ένα (1) έτος, εκτός αν το κόστος μισθοδοσίας τους εντάσσεται σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, οπότε η διάρκεια της σύμβασης μπορεί να είναι έως δύο (2) έτη. Η τοποθέτησή τους γίνεται με απόφαση του Διοικητή της 1ης Δ.Υ.Πε., ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα της Εφορίας του αντίστοιχου Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου, που υποβάλλεται, μέσω της 1ης Δ.Υ.Πε., στα Υπουργεία Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Υγείας. Η απόφαση τοποθέτησης εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Υγείας, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Οι συμβάσεις των επικουρικών ιατρών που τοποθετούνται στα παραπάνω Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία εξαιρούνται από την αναστολή των διορισμών και προσλήψεων και τη διαδικασία της έγκρισης της ΠΥΣ 33/27.12.2006 (Α' 280). Κατά τα λοιπά, ισχύουν και για τους ιατρούς της περίπτωσης αυτής οι διατάξεις που ισχύουν για τους επικουρικούς ιατρούς των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ.».

11. Στην παρ. 7 του άρθρου 20 του ν. 2519/1997 (Α' 165) ύστερα από το αρκτικόλεξο «Δ.Ε.Π.» προστίθεται η φράση «και Ε.ΔΙ.Π.».

Άρθρο 77

Σύσταση Δικαστικού Γραφείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

1. Στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών συνιστάται Δικαστικό Γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.).

2. Στο Δικαστικό Γραφείο προϊστάται Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ., ο οποίος έχει:

α) τη γενική εποπτεία του Γραφείου, την επιμέλεια για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του και τη διεκπεραίωση των πάσης φύσεως υποθέσεων αρμοδιότητάς του,

β) τη γνωμοδοτική αρμοδιότητα σε νομικής φύσεως ερωτήματα που υποβάλλουν ο Πρύτανης και, μέσω του Γραφείου του Πρύτανη, η Σύγκλητος, το Πρυτανικό Συμβούλιο και οι Αντιπρυτάνεις του Ιδρύματος,

γ) τη δικαστική εκπροσώπηση του Ιδρύματος ενώπιον όλων των δικαστηρίων, ελληνικών και αλλοδαπών, διαιτητικών δικαστηρίων και κάθε άλλης αρχής δικαστικής ή διοικητικής.

3. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα ασκείται μέσω του Προϊσταμένου του Γραφείου. Η δικαστική εκπροσώπηση του Πανεπιστημίου διενεργείται είτε από τον Προϊστάμενο του Γραφείου, είτε από δικηγόρους, στους οποίους κατανέμονται οι υποθέσεις με ευθύνη του Προϊσταμένου.

4. Για την άσκηση ή μη ενδίκων βοηθημάτων και μέσων εισηγείται στη Σύγκλητο ο Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ..

5. Οι οργανικές θέσεις των Παρέδρων του Ν.Σ.Κ. αυξάνονται κατά μία (1).

6. Στο Δικαστικό Γραφείο του πανεπιστημίου συνιστώνται δύο θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, οι οποίοι επικουρούν τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ. στο έργο του. Για την πρόσληψη εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 4194/2013 (Α' 208). Μέχρι την πρόσληψη των δικηγόρων μπορεί να χρησιμοποιούνται δικηγόροι αμειβόμενοι κατά υπόθεση.

7. Ο Πρύτανης, ύστερα από έγκριση της Συγκλήτου και σύμφωνη γνώμη του Προϊσταμένου του Γραφείου, μπορεί να αναθέσει την εκπροσώπηση του Πανεπιστημίου σε οποιοδήποτε βαθμού δικαστήριο της Ελλάδας ή της αλλοδαπής και για συγκεκριμένη υπόθεση, σε δικηγόρο ή δικηγόρους που δεν ανήκουν στο Δικαστικό Γραφείο, αν αυτό επιβάλλεται από το φόρτο των εκκρεμοσύνων στο Δικαστικό Γραφείο υποθέσεων ή λόγω της βαρύτητας της υπόθεσης και της πολυπλοκότητας των νομικών προβλημάτων της.

8. Τα όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου, τα όργανα των Σχολών και των Τμημάτων, το προσωπικό κάθε κατηγορίας του Ιδρύματος και τα όργανα διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) υποχρεούνται να παρέχουν στο Δικαστικό Γραφείο κάθε έγγραφο που κατέχουν ή τους ζητηθεί από αυτό για τη νομική υπεράσπιση του Πανεπιστημίου στις εκκρεμότητες στο Δικαστικό Γραφείο υποθέσεις της αρμοδιότητάς τους, καθώς και να παρέχουν σε αυτό εγγράφως το ιστορικό (πραγματικό) της υπόθεσης.

9. Το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών υποχρεούται να παρέχει στο Δικαστικό Γραφείο την απαραίτητη για τη λειτουργία του υλικοτεχνική υποδομή. Για τη γραμματειακή υποστήριξη του Γραφείου, ο Πρύτανης διαθέτει μέχρι δύο διοικητικούς υπαλλήλους του Πανεπιστημίου για χρονικό διάστημα έως δύο έτη που μπορεί να παραταθεί.

Άρθρο 78

Ρυθμίσεις θεμάτων των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας, των Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και της Μαθητείας

1. α) Η υπερωριακή απασχόληση των διευθυντών και των υποδιευθυντών των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.) κατά τα Σάββατα του σχολικού έτους 2016-2017 εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων πέραν των ορίων των ωρών που ορίζονται στο άρθρο 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Η προκαλούμενη δαπάνη βαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

β) Η παράγραφος αυτή ισχύει από 24 Απριλίου 2017.

2. Στο έκτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 15 του άρθρου 27 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως προστέθηκε με το άρθρο 34 του ν. 4452/2017 (Α' 17), η ημερομηνία «1.9.2017» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1.9.2018».

3.α) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4141/2013 (Α' 81) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά, για τα τέκνα που φοιτούν στην ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση, στο «Μεταλυκειακό έτος - Τάξη

Μαθητείας» των ΕΠΑ.Λ., καθώς και σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), το επίδομα καταβάλλεται μόνο κατά το χρόνο φοίτησής τους που προβλέπεται από τον οργανισμό της κάθε σχολής και σε καμία περίπτωση μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.».

β) Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης 3 της υποπαράγραφου ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά, για τα τέκνα που φοιτούν στην ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση, στο «Μεταλυκειακό έτος - Τάξη Μαθητείας» των ΕΠΑ.Λ., καθώς και σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), το επίδομα καταβάλλεται μόνο κατά το χρόνο φοίτησής τους που προβλέπεται από τον οργανισμό της κάθε σχολής και σε καμία περίπτωση μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.».

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 3879/2010 (Α' 163), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 4452/2017 (Α' 17), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Από 1.9.2019 η πιστοποιημένη εκπαιδευτική επάρκεια αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου εκπαιδευτής να μετάσχει σε χρηματοδοτούμενο από δημόσιους πόρους πρόγραμμα της μη τυπικής εκπαίδευσης.».

Άρθρο 79

Σύσταση Εθνικής Επιτροπής και Τεχνικής Επιτροπής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Κ.)

1. Συνιστώνται η Εθνική Επιτροπή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Κ.) και η Τεχνική Επιτροπή Ε.Ε.Κ., οι οποίες εδρεύουν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

2. Σκοπός της Εθνικής Επιτροπής Ε.Ε.Κ. είναι ο συντονισμός και η παρακολούθηση της εφαρμογής των δράσεων για την Αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Μαθητείας, καθώς και η εισήγηση στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και στον Υπουργό Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για μείζονος σημασίας θέματα της αρμοδιότητάς τους που σχετίζονται με την εφαρμογή των ανωτέρω δράσεων.

Μέλη της Εθνικής Επιτροπής Ε.Ε.Κ. είναι:

α) ο αρμόδιος Υφυπουργός για θέματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που ορίζεται πρόεδρος της Επιτροπής,

β) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

γ) ο Γενικός Γραμματέας Διά Βίου Μάθησης και Νέας γενιάς του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,

δ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,

ε) ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών Ε.Π. του Ε.Κ.Τ. του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης,

στ) ο Διοικητής του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.).

Η Εθνική Επιτροπή Ε.Ε.Κ. συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομίας και Ανάπτυξης.

3. Σκοπός της Τεχνικής Επιτροπής Ε.Ε.Κ. είναι η υποστήριξη του έργου της Εθνικής Επιτροπής Ε.Ε.Κ., η παρακολούθηση της εφαρμογής του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την Αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Μαθητείας και η εισήγηση στην Εθνική Επιτροπή Ε.Ε.Κ. για επιμέρους θέματα που σχετίζονται με τη Μαθητεία.

Μέλη της Τεχνικής Επιτροπής Ε.Ε.Κ. είναι:

α) ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που ορίζεται ως πρόεδρος της Επιτροπής και αναπληρώνεται από το νόμιμο αναπληρωτή του,

β) ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διά Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που αναπληρώνεται από το νόμιμο αναπληρωτή του,

γ) ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που αναπληρώνεται από το νόμιμο αναπληρωτή του,

δ) ο Διευθύνων Σύμβουλος του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) που αναπληρώνεται από ένα μέλος του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., το οποίο υποδεικνύεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.,

ε) ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του Ο.Α.Ε.Δ. που αναπληρώνεται από τον νόμιμο αναπληρωτή του.

Η Τεχνική Επιτροπή Ε.Ε.Κ. συγκροτείται με κοινή απόφαση των αρμόδιων Γενικών Γραμματέων.

4. Η Εθνική Επιτροπή Ε.Ε.Κ. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) φέρει την ευθύνη για το συνολικό συντονισμό των δράσεων διακυβέρνησης του συστήματος της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης της Χώρας,

β) συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή των δράσεων υλοποίησης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Μαθητείας,

γ) εισηγείται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για θέματα της αρμοδιότητάς τους που σχετίζονται με την εφαρμογή των δράσεων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Μαθητείας.

5. Η Τεχνική Επιτροπή Ε.Ε.Κ. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) υποστηρίζει την Εθνική Επιτροπή Ε.Ε.Κ. στην εφαρμογή του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την Αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Μαθητείας,

β) παρακολουθεί την εφαρμογή του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την Αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της Μαθητείας και ελέγχει την επίτευξη στόχων. Η λειτουργία αυτή περιλαμβάνει την παρακολούθηση της συμβολής των εμπλεκόμενων στην Ε.Ε.Κ. και το συντονισμό της δράσης τους,

γ) εισηγείται στην Εθνική Επιτροπή Ε.Ε.Κ. σχετικά με τις ειδικότητες και τα επαγγελματικά περιγράμματα που αντιστοιχούν σε αυτές,

δ) συντονίζει τις επιμέρους δράσεις για την ανάπτυξη της μαθητείας,

ε) συντονίζει τις επιμέρους δράσεις για την ανάπτυξη και αναβάθμιση της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Η θητεία των μελών της τεχνικής Επιτροπής είναι τριετής. Σε περίπτωση λήξης της θητείας πριν από τον ορισμό των νέων μελών, αυτή παρατείνεται αυτοδικαίως έως τον ορισμό των νέων. Σε κάθε περίπτωση παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Τα μέλη των Επιτροπών δεν λαμβάνουν για τη συμμετοχή τους σε αυτές κανενός είδους αμοιβή ή αποζημίωση, εκτός από τα οδοιπορικά τους.

Η Τεχνική Επιτροπή Ε.Ε.Κ., για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων της, κατά περίπτωση: α) λαμβάνει υπόψη τις Αναπτυξιακές Προτεραιότητες της χώρας σε Εθνικό, Περιφερειακό και Τοπικό Επίπεδο, β) λαμβάνει υπόψη τις εισηγήσεις των Περιφερειακών Επιτροπών Ε.Ε.Κ., των Συμπράξεων για τη Μαθητεία, των κοινωνικών εταίρων και λοιπών εμπλεκόμενων φορέων, γ) λαμβάνει υπόψη τις εκροές του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δ) μπορεί να καλεί στις συνεδριάσεις της, ανάλογα με την εκάστοτε θεματική ενότητα, εκπρόσωπο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) που εισηγείται για θέματα της αρμοδιότητάς του σύμφωνα με το ν. 3966/2011 (Α' 118), καθώς και εκπροσώπους των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων των Υπουργείων και των κοινωνικών εταίρων και ε) μπορεί να ορίζει επί τούτου γνωμοδοτικές επιτροπές που θα την συνεπικουρούν στο έργο της.

Άρθρο 80

Τροποποιήσεις του π.δ. 38/2010 (Α' 78)

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 54 του π.δ. 38/2010 (Α' 78), όπως αντικαταστάθηκε με την υποπαράγραφο 17 της παρ. Θ.16. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων είναι η αρμόδια αρχή για την έκδοση των ως άνω αποφάσεων υπό τους όρους του άρθρου 54Α.»

2. Στο π.δ. 38/2010 ύστερα από το άρθρο 54 προστίθεται άρθρο 54Α ως εξής:

«Άρθρο 54Α

Αρμοδιότητες του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ως προς τη διαδικασία αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων

1. Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου του Τμήματος που είναι αρμόδιο για τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων του άρθρου 55, εκδίδει απόφαση για την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Θετική εισήγηση γίνε-

ται μόνο αν το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων του άρθρου 55 έχει ήδη κρίνει όμοια, σωρευτικά ως προς το πρόγραμμα σπουδών, τον τίτλο και το εκπαιδευτικό ίδρυμα, περίπτωση και υφίσταται σχετική απόφαση περί αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων.

2. Αν δεν υπάρχει προηγούμενη κρίση του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων για όμοια περίπτωση ή σε περίπτωση αμφιβολίας, ο Προϊστάμενος του Τμήματος της παραγράφου 1 παραπέμπει προς κρίση την υπόθεση στο Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων. Το ίδιο πράττει και αν κατά την κρίση του είναι δυνατή η αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων ύστερα από αντισταθμιστικά μέτρα, σύμφωνα με το άρθρο 14.

3. Ο ανωτέρω Προϊστάμενος στην περίπτωση της παρ. 2 εκτελεί χρέη εισηγητή προς το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων, πέραν των εισηγητών που προβλέπονται στην παρ. 8 του άρθρου 56, και έχει δικαίωμα ψήφου. Στο έργο του συνεπικουρείται από υπαλλήλους του Τμήματος της παραγράφου 1.

4. Αν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αίτηση θεραπείας για οποιονδήποτε λόγο κατά της θετικής απόφασης, ο Υπουργός παραπέμπει την υπόθεση στο Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων, το οποίο αποφαινεται οριστικά. Η δυνατότητα άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής της παραγράφου 8 του άρθρου 57 από τον ενδιαφερόμενο κατά της οριστικής απόφασης του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων, δεν θίγεται.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου αφορούν στις αιτήσεις αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων που έχουν κατατεθεί έως τις 31.7.2017.».

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 55 του π.δ. 38/2010, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με την υποπαραγράφο 20 της παρ. Θ.16. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, ύστερα από τις λέξεις «το οποίο» προστίθενται τα εξής «, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 54Α.».

4. Οι περιπτώσεις Β', Δ', και Η' της παρ. 2 του άρθρου 56 του π.δ. 38/2010, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4452/2017 (Α' 17), αντικαθίστανται ως εξής:

«Β. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης της Γενικής Γραμματείας Παιδείας και Θρησκευμάτων, με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης της Γενικής Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης.».

«Δ. Ο Προϊστάμενος του Τμήματος που είναι αρμόδιο για τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων, με αναπληρωτή του υπάλληλο του ίδιου Τμήματος, που ορίζεται από αυτόν. Ο ανωτέρω Προϊστάμενος μπορεί να εκτελεί χρέη εισηγητή, πέραν των εισηγητών που προβλέπονται στην παρ. 8 του άρθρου 56, και έχει δικαίωμα ψήφου.».

«Η. Ως Γραμματέας, μαζί με τον αναπληρωτή του, ορίζεται υπάλληλος του Τμήματος που είναι αρμόδιο για τη γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων.».

5. Στο άρθρο 57Α του π.δ. 38/2010, το οποίο προστέθηκε με την υποπαραγράφο 24 της παρ. Θ.16. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών ορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Οργάνωσης και Διεξαγωγής Γραπτής Δοκιμασίας, καθώς και των άλλων εμπλεκόμενων στη γραπτή δοκιμασία επαγγελματικής ισοδυναμίας της παραγράφου 1, σύμφωνα με τις διατάξεις της 48066/ΙΑ/31.3.2014 απόφασης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 896) και την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).».

Άρθρο 81

Θέματα του Ιδρύματος

Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)

1. Η παρ. 6 του άρθρου 59 του ν. 3966/2011 (Α' 118), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4386/2016 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«6. α) Η αξιολόγηση των αιτήσεων για χορήγηση υποτροφιών και οικονομικών ενισχύσεων από το Ι.Κ.Υ., καθώς και των αιτήσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων του Ι.Κ.Υ. γίνονται εξατομικευμένα από καταξιωμένους επιστήμονες της Ελλάδας και του εξωτερικού που επιλέγονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Υ..

β) Η αποζημίωση των αξιολογητών της περίπτωσης α' καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Υ.. Η αποζημίωση δεν μπορεί να είναι ανώτερη των ογδόντα (80) ευρώ ανά αξιολογούμενη αίτηση, ανάλογα με το αντικείμενο της αίτησης και το συνολικό ετήσιο ποσό αποζημίωσης κάθε αξιολογητή δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων τετρακοσίων (2.400) ευρώ ανεξαρτήτως του αριθμού των αξιολογήσεων που διενεργούνται».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 2 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου δεν εμπίπτουν οι μετακινήσεις εκτός έδρας του πάσης φύσης προσωπικού που απασχολείται για τις ανάγκες προγραμμάτων ή έργων (ερευνητικών, αναπτυξιακών κ.λπ.) του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων και των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνείς οργανισμούς ή ιδιωτικά κονδύλια ή κληροδοτήματα ή ιδιους πόρους, εφόσον η σχετική δαπάνη καλύπτεται από τα προγράμματα ή τα έργα αυτά, για τις ανάγκες των οποίων μετακινούνται.».

Άρθρο 82

Λοιπές διατάξεις

1. Στην υποπερίπτωση βδ' της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176) η λέξη «Ενιαίων» αντικαθίσταται από τη λέξη «Γενικών» και ύστερα

από τις λέξεις «Επαγγελματικών Λυκείων» προστίθενται οι λέξεις «Ενιαίων Ειδικών Επαγγελματικών Γυμνασίων-Λυκείων».

2. Στην παρ. 7 του άρθρου 18 του ν. 4452/2017 (Α' 57) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, στον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης σύμφωνα με την υποπαράγραφο Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94)».

3. Εγκρίνεται η αποζημίωση για την υπερωριακή απασχόληση των εκπαιδευτικών στα τμήματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν στη Μονάδα Απεξάρτησης «18 ΑΝΩ» του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αθηνών (Ψ.Ν.Α.) που πραγματοποιήθηκε από 19.10.2016 έως 27.3.2017 και για την οποία δεν είχε εκδοθεί η προβλεπόμενη στην παρ. 7 του άρθρου 26 του ν. 4368/2016 (Α' 21) απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η αποζημίωση για την υπερωριακή απασχόληση καταβάλλεται από τις υπηρεσίες όπου ανήκουν οργανικά οι ανωτέρω εκπαιδευτικοί.

4. α) Οι διατάξεις του ν.δ. 3832/1958 (Α' 128) εφαρμόζονται αναλόγως και για τους ομογενείς εξ Αιγύπτου.

β) Η παράγραφος αυτή ισχύει από 1.1.2017 και εφαρμόζεται και για τις σχετικές διαδικασίες που βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά την ημερομηνία αυτή.

5. Στην περίπτωση θ' της παρ. 3 του άρθρου 7 του π.δ. 114/2014 (Α' 181), η οποία προστέθηκε με την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4342/2015 (Α' 143), διαγράφονται οι λέξεις «των Τεχνικών Συμβουλίων των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι. κατόπιν των σχετικών εισηγήσεων, καθώς και».

6. Το άρθρο 19 του ν. 4283/2014 (Α' 189), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 62 του ν. 4409/2016 (Α' 136), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 19

Για την πληρωμή αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, καθώς και Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού, μπορεί να γίνει χρήση πόρων του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η σχετική δαπάνη μπορεί να βαρύνει την Συλλογική Απόφαση Έργων (ΣΑΕ) 047 με Κωδικό έργου 2014ΣΕ04700000 και τίτλο «Πληρωμή αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών, καθώς και Ειδικού Εκπαιδευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΕΠ-ΕΒΠ) του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων βάσει του άρθρου 62 του ν. 4409/2016 (Α' 136)» του έτους 2017 έως το ποσό των τριάντα επτά εκατομμυρίων επτακοσίων σαράντα οκτώ χιλιάδων οκτακοσίων (37.748.800) ευρώ και την οικεία Συλλογική Απόφαση του έτους 2018 έως του ποσού των δεκατριών εκατομμυρίων τριακοσίων χιλιάδων (13.300.000) ευρώ.».

7. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3328/2005 (Α' 80) οι λέξεις: «με παρακολούθηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις: «εξ αποστάσεως των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής».

8. Η περίπτωση 16 της υποπαρ. Θ.3. της παρ. Θ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), όπως τροπο-

ποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 42 του ν. 4386/2016 (Α' 83), αντικαθίσταται ως εξής:

«16. Κατά την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση ή τροποποίηση ή επικαιροποίηση της άδειας Κολλεγίου, Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.), Κέντρου Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Κέντρου Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Δύο υποβάλλονται και τα προγράμματα σπουδών προς έγκριση. Η διαδικασία υποβολής και έγκρισης των προγραμμάτων σπουδών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Στην άδεια Κολλεγίου και Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.) προσαρτάται Παράρτημα με τα προγράμματα σπουδών και τις ειδικότητες που λειτουργούν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και στην άδεια των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Δύο προσαρτάται Παράρτημα με τα προγράμματα σπουδών, με απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Τμήματος ή της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η απόφαση αυτή τροποποιείται με την ίδια διαδικασία, ύστερα από αίτηση του φορέα εκπαίδευσης και κατάρτισης.».

9. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4009/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, ύστερα από εισήγηση του Τομέα και σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης Τμήματος.».

10. Στην παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 2889/2001 (Α' 37), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 4386/2016 (Α' 83) η φράση «δύο (2) ετών» ύστερα από τη φράση «για χρονικό διάστημα» και πριν τη φράση «από την έναρξη ισχύος της παρούσας» αντικαθίσταται με τη φράση «πέντε (5) ετών».

11. Στην αρχή του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης ε' της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4009/2011, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 24 του άρθρου 34 του ν. 4115/2013 (Α' 24), πριν από τη λέξη «πρόεδροι» προστίθενται τα εξής: «ο Πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), ο Πρόεδρος του Ιδρυματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), ο Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρωπίνου Δυναμικού (Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.Δ.), οι Πρόεδροι των Συμβουλίων Επιλογής Σχολικών Συμβούλων που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 3848/2010 (Α' 71),».

Άρθρο 83

1. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 8 του άρθρου 58 του ν. 4310/2014 (Α' 258), προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Για τον ορισμό του αριθμού των εισακτέων και τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων για την εισαγωγή σε Εισαγωγικές Κατευθύνσεις των Τμημάτων Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι. εφαρμόζονται αντίστοιχα οι ισχύουσες διατάξεις για την εισαγωγή στα Τμήματα Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.».

2.α) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 διαγράφονται οι λέξεις «Με απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής» και τίθενται οι λέξεις «Με από-

φαση της Συνέλευσης του Τμήματος» και στο τέλος του εδαφίου, μετά τις λέξεις «για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών» τίθενται οι λέξεις «με την επιφύλαξη κάθε άλλης ειδικότερης διάταξης».

β) Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011, διαγράφονται οι λέξεις «Με τον Οργανισμό» και τίθενται οι λέξεις «Με τον Κανονισμό».

3. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4009/2011, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου τέταρτου του ν. 4405/2016 (Α' 129), διαγράφονται οι λέξεις «μέχρι την έκδοση Εσωτερικού Κανονισμού του οικείου Α.Ε.Ι.».

4. Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 διαγράφονται οι λέξεις «μπορεί να».

5. Στα άρθρα 14, 55, 58 και 59 του ν. 4009/2011, όπου αναφέρεται το Συμβούλιο του Ιδρύματος νοείται «η Σύγκλητος».

6. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 57 του ν. 4009/2011 ύστερα από τις λέξεις «ύστερα από» και πριν από τη λέξη «γνώμη» προστίθεται η λέξη «σύμφωνη» και ύστερα από τις λέξεις «της Συγκλήτου» διαγράφεται η φράση «και εγκρίνεται από το Συμβούλιο του Ιδρύματος».

7.α) Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4009/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Οι κατευθύνσεις του προγράμματος επί των οποίων βασίζονται οι συμφωνίες προγραμματικού σχεδιασμού καθορίζονται από τη Σύγκλητο, ύστερα από γνώμη των Κοσμητειών των Σχολών. Ακολούθως, τα σχέδια των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού καταρτίζονται από το Πρυτανικό Συμβούλιο και εγκρίνονται από τη Σύγκλητο, η οποία παρακολουθεί και ελέγχει την υλοποίηση των συμφωνιών σε ετήσια βάση, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό του Ιδρύματος.»

β) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 62 του ν. 4009/2011 διαγράφεται η λέξη «Οργανισμός» και τίθεται η λέξη «Κανονισμός».

8. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 2530/1997 (Α' 218) και στο πλαίσιο της εφαρμογής της διάταξης αυτής σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 84, προστίθενται τα εξής:

«Η άδεια της παρούσας περίπτωσης μπορεί να χορηγείται και σε μέλη Δ.Ε.Π. καλλιτεχνικών Τμημάτων για την άσκηση καλλιτεχνικής δραστηριότητας, συναφούς με το γνωστικό - καλλιτεχνικό τους αντικείμενο.»

9. Η παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 4332/2015 (Α' 76), όπως το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4452/2017 (Α' 17), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Δεν είναι δυνατή η μετεγγραφή μεταξύ Τμημάτων ή Σχολών που εδρεύουν στην ίδια πόλη ή στον ίδιο νομό, εφόσον πρόκειται για τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης.»

10.α) Τα εδάφια τέταρτο έως και τελευταίο της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2552/1997 (Α' 266), όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 61 του ν. 4386/2016 (Α' 83), αντικαθίστανται ως εξής:

«Ως μέλη της Δ.Ε. ορίζονται: α) Επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή Έλληνες επιστήμονες, οι οποίοι κατέχουν θέση καθηγητή οποιασδήποτε βαθμίδας σε Α.Ε.Ι. του εξωτερικού, είτε επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους ή ερευνητές, οι οποίοι έχουν γνώση και πείρα σε θέματα εκπαίδευσης από απόσταση και λειτουργίας Ανοικτών Πανεπιστημίων. Για τα μέλη της περίπτωσης αυτής ορίζονται ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Ως Πρόεδρος της Δ.Ε. ορίζεται ένα από τα ως άνω τακτικά μέλη. β) Οι κοσμητόρες των αυτοδύναμων Σχολών του Ιδρύματος, οι οποίοι αναπληρώνονται από τους Αναπληρωτές τους. γ) Ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του Ε.Α.Π., που εκλέγεται με το αναπληρωματικό του από τα υπηρετούντα στο ίδρυμα μέλη Δ.Ε.Π. με μυστική ψηφοφορία μεταξύ των μελών αυτής της κατηγορίας προσωπικού. Σε περίπτωση μη εκλογής για οποιονδήποτε λόγο του εκπροσώπου των υπηρετούντων στο ίδρυμα μελών Δ.Ε.Π., η Δ.Ε. νομίμως συγκροτείται, συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις χωρίς τον ορισμό του ανωτέρω μέλους.»

β) Καταργείται το τελευταίο εδάφιο της παράγραφος 7 του άρθρου 10 του ν. 2552/1997, όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με την περίπτωση γ' της παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4368/2016 (Α' 21).

γ) Η Δ.Ε. του Ε.Α.Π. ανασυγκροτείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση α' με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Έως την έκδοση της απόφασης αυτής, η ορισθείσα κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου Δ.Ε. του Ε.Α.Π. εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά της.

δ) Στη Διοικούσα Επιτροπή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, συμμετέχει ένας (1) εκπρόσωπος των προπτυχιακών φοιτητών, ένας (1) εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών και ένας (1) εκπρόσωπος των των υποψήφιων διδασκόντων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, με δικαίωμα λόγου και χωρίς δικαίωμα ψήφου, οι οποίοι εκλέγονται για ετήσια θητεία και χωρίς δυνατότητα επανεκλογής. Με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής, ορίζονται οι κανόνες εκλογής των ανωτέρω εκπροσώπων.

Η Διοικούσα Επιτροπή συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα, έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί οι εκπρόσωποι των φοιτητών.

11. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 4 του ν. 2552/1997 (Α' 266) μετά τη λέξη «καθηγητές» και πριν τη φράση «ή υπηρετούντες λέκτορες» προστίθεται η φράση «εξαιρουμένων των Πρυτάνων, Αντιπρυτάνων και Κοσμητόρων Α.Ε.Ι.».

12. Στην περίπτωση ι της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3391/2005 (Α' 240) μετά τη λέξη «Πανεπιστημίου» και πριν τη λέξη «και» προστίθεται η φράση «εξαιρουμένων των Πρυτάνων, Αντιπρυτάνων και Κοσμητόρων Α.Ε.Ι.».

13. Στο τέλος του άρθρου 2 του ν. 3848/2010 (Α' 71) προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 όσοι εισήχθησαν κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014 και 2014-2015 σε καθηγητικές σχολές, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3194/2003 (Α' 267).»

14. Η παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4009/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου μπορεί να διοργανώνονται, συνολικά ή εν μέρει, αποκλειστικά για πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε. και μόνο σε συνεργασία με το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.), σε ξένη γλώσσα, με απόφαση της Συγκλήτου, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος ή της Κοσμητείας με τη σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων Τμημάτων. Ζητήματα λειτουργίας του προγράμματος, επιλογής, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των φοιτητών, διδασκαλίας, εκπαιδευτικού προσωπικού και οικονομικής συμμετοχής ρυθμίζονται με υπουργική απόφαση βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου (ν. 3391/2005) για το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος. Η εισήγηση, καθώς και το πλαίσιο λειτουργίας αξιολογούνται από ειδική τριμελή επιτροπή που διορίζει το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.»

15. α) Ο χαρακτηρισμός της διαγωγής των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχει παιδαγωγικό χαρακτήρα και αποσκοπεί στον εντοπισμό προβλημάτων συμπεριφοράς και στην καλύτερη παιδαγωγική αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο της σχολικής ζωής. Κανένας χαρακτηρισμός που αφορά τη διαγωγή των μαθητών αυτών δεν αναγράφεται στους τίτλους σπουδών, όπως ιδίως στα απολυτήρια, τα αποδεικτικά απόλυσης και τα κάθε είδους αποδεικτικά και πιστοποιητικά σπουδών.

β) Αποδεικτικά απόλυσης και κάθε είδους αποδεικτικά και πιστοποιητικά σπουδών, που αφορούν μαθητές που φοίτησαν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκδίδονται εφεξής χωρίς την αναγραφή του χαρακτηρισμού της διαγωγής.

γ) Στην παρ. 7 του άρθρου 26 του π.δ. 104/1979 (Α' 23), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 1 του π.δ. 294/1980 (Α' 81), διαγράφονται οι λέξεις «και αναγράφεται επί του τίτλου».

Άρθρο 84

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις Κεφαλαίων Α' έως Ε'

1. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναγράφεται ο όρος «Αναπληρωτής Πρύτανη» νοείται ο «Αντιπρύτανης».

2. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναγράφεται ο όρος «Συνέλευση Τ.Ε.Ι.» νοείται η «Σύγκλητος Τ.Ε.Ι.», όπου αναγράφεται ο όρος «Συμβούλιο Τ.Ε.Ι.» νοείται το «Πρυτανικό Συμβούλιο Τ.Ε.Ι.», όπου αναγράφεται ο όρος «Πρόεδρος Τ.Ε.Ι.» νοείται ο «Πρύτανης Τ.Ε.Ι.», όπου αναγράφεται ο όρος «Αντιπρόεδρος Τ.Ε.Ι.» νοείται ο «Αντιπρύτανης Τ.Ε.Ι.», και όπου αναγράφονται οι όροι «Διευθυντής Τ.Ε.Ι.» και «Διεύθυνση Τ.Ε.Ι.», νοούνται ο «Κοσμήτορας Τ.Ε.Ι.» και «Κοσμητεία Τ.Ε.Ι.», αντίστοιχα.

3. Η περίπτωση ια' του άρθρου 2 δεν θίγει τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 78 του ν. 4009/2011 και άλλες ειδικότερες διατάξεις για τους λέκτορες.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 6 και 11 έχουν εφαρμογή και στα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου λειτουργούντα μη αυτοδύναμα Α.Ε.Ι. και Τμήματα, αντίστοιχα, εκτός του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.) και του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.).

5. Οι ήδη υφιστάμενες Σχολές με ένα (1) Τμήμα, μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, αποστέλλουν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων την ειδική αιτιολόγηση της παραγράφου 2 του άρθρου 9.

6. Για συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, κατάργηση και μεταβολή της έδρας Α.Ε.Ι., καθώς και για ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση και κατάργηση Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι., και κατάργηση Εισαγωγικών Κατευθύνσεων και ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση και κατάργηση Εισαγωγικών Κατευθύνσεων και Κατευθύνσεων Προχωρημένου Εξαμήνου σε Σχολές και Τμήματα Α.Ε.Ι., για τα οποία έχει ήδη περιέλθει το προεδρικό διάταγμα για επεξεργασία στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η διαδικασία συνεχίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις. Για όσα δεν υπάγονται στο προηγούμενο εδάφιο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι ήδη δοθείσες γνώμες της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.) και της Συγκλήτου των οικείων Ιδρυμάτων ισχύουν για την έκδοση του οικείου προεδρικού διατάγματος. Όσον αφορά στην ίδρυση εισαγωγικών κατευθύνσεων για τις οποίες έχει ήδη έως την έναρξη του παρόντος υποβληθεί αίτημα στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και ερώτημα για έκδοση γνώμης από την Α.ΔΙ.Π. η διαδικασία συνεχίζεται και οι εισαγωγικές κατευθύνσεις ιδρύονται σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατάξεις.

7. Για μετονομασία, μεταβολή έδρας ή γνωστικού αντικείμενου Σχολής ή Τμήματος Α.Ε.Ι. και μετονομασία Εισαγωγικών Κατευθύνσεων, καθώς και Κατευθύνσεων Προχωρημένου Εξαμήνου σε Σχολές και Τμήματα Α.Ε.Ι., για τα οποία έχει ήδη περιέλθει το προεδρικό διάταγμα για επεξεργασία στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η διαδικασία συνεχίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις. Για όσα δεν υπάγονται στο προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι ήδη δοθείσες γνώμες της Α.ΔΙ.Π. και της Συγκλήτου των οικείων Ιδρυμάτων ισχύουν για την έκδοση της οικείας απόφασης.

8. Μέχρι την έκδοση του Οργανισμού του άρθρου 7, τα θέματα που προβλέπονται στις περιπτώσεις δ' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 ρυθμίζονται με αποφάσεις της Συγκλήτου, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τα λοιπά θέματα που ρυθμίζονται από τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό των άρθρων 7 και 8, και μέχρι την έκδοση αυτών, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

9. Ως προς τη διαδικασία προκήρυξης θέσεων, επιλογής και διορισμού των μελών Δ.Ε.Π. και μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Ιδρύματος, καθώς και ως προς τα καθήκοντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις τους, εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του ν. 4009/2011 διατάξεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, καθώς και οι σχετικές διατάξεις του ν. 4009/2011, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

10. Όπου στις ανωτέρω διατάξεις της παραγράφου 9, αλλά και στις διατάξεις που μεταβατικά ισχύουν σύμφωνα με την παράγραφο 8, προβλέπεται αρμοδιότητα του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τον έλεγχο νομιμότητας και την έγκριση προκηρύξεων θέσεων, την απόκλιση από το ελάχιστο όριο διδασκαλίας και τη χορήγηση αδειών, η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από τον Πρύτανη. Ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων διατηρεί την αρμοδιότητα έγκρισης της Πίστεως, όπου απαιτείται, πριν από τη δημοσίευση της σχετικής πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

11. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου και έως την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού κάθε Ιδρύματος, ζητήματα ως προς τη διαδικασία ορισμού και ανάδειξης εκπροσώπων των μελών Δ.Ε.Π., των φοιτητών και κάθε είδους προσωπικού στα συλλογικά όργανα του Ιδρύματος, καθώς και ο τρόπος διεξαγωγής των εκλογικών διαδικασιών για την ανάδειξη των μονοπρόσωπων οργάνων, ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι εκλογές προκηρύσσονται και διεξάγονται από τα υπηρετούντα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου όργανα, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στις διατάξεις του παρόντος.

12. Η εκλογή εκπροσώπων φοιτητών, μελών Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Ι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικών υπαλλήλων στα συλλογικά όργανα διοίκησης και η συγκρότηση των οργάνων αυτών, καθώς και οι διαδικασίες εκλογής των μονοπρόσωπων οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι., πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως τις 30.11.2017, οπότε λήγει και η θητεία των υφιστάμενων οργάνων, που παρατάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4473/2017 (Α' 78).

13.α) Η θητεία των υπηρετούντων κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου μονομελών οργάνων διοίκησης των Α.Ε.Ι. ολοκληρώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο εκλογής τους. Η θητεία Αναπληρωτή Πρύτανη λήγει συγχρόνως με τη θητεία του οικείου Πρύτανη. Έως τη λήξη της θητείας τους οι Αναπληρωτές Πρύτανη εκτελούν χρέη Αντιπρύτανη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα νόμο.

β) Στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4473/2017 (Α' 78) μετά τη φράση «την ημερομηνία διορισμού στην οικεία βαθμίδα» και πριν τη φράση «, και σε περίπτωση άρνησης» προστίθεται η λέξη «Α.Ε.Ι.».

γ) Τα μονομελή όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ι., συμπεριλαμβανομένων των Αναπληρωτών Πρυτάνεων των Πανεπιστημίων και των Αναπληρωτών Πρόεδρων των Τ.Ε.Ι., των οποίων η θητεία παρατείνεται βάσει της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4473/2017 (Α' 78), δεν μπορούν να οριστούν στη θέση αντικαταστάτη άλλου οργάνου του οικείου Α.Ε.Ι., μέχρι τη λήξη της ως άνω θητείας, ακόμη και αν παραιτηθούν ή παυθούν από το αξίωμά τους, για οποιονδήποτε λόγο, πριν τη λήξη της θητείας αυτής.

14. Οι υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου Πρυτάνεις δεν μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα για το αξίωμα του Πρύτανη, κατά την πρώτη εκλογική διαδικασία μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

15. Όπου στις διατάξεις του ν. 4009/2011 τίθεται ως προϋπόθεση εφαρμογής τους η έκδοση του οικείου Οργανισμού και αφορά σε θέματα που, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ρυθμίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό, προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης είναι πλέον η έκδοση του οικείου Εσωτερικού Κανονισμού.

16.α) Οι διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. 407/1980 (Α' 112) και του άρθρου 19 του ν. 1404/1983 (Α' 173) εφαρμόζονται στα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι., αντίστοιχα.

β) Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 1404/1983, οι λέξεις «τις δώδεκα και τις δεκαπέντε ώρες εβδομαδιαίως αντίστοιχα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τις δεκατέσσερις και τις δεκαοκτώ ώρες εβδομαδιαίως αντίστοιχα».

17. Οι ήδη διορισθέντες και υπηρετούντες έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου γραμματείς Ιδρύματος του άρθρου 28 του ν. 4009/2011 (Α' 195), συνεχίζουν να υπηρετούν και να αμείβονται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις μέχρι τη λήξη της θητείας τους, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31.3.2018.

18. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 29 δεν θίγουν βαθμολογικές, μισθολογικές και συνταξιοδοτικές διατάξεις.

19. Όπου στην κείμενη νομοθεσία προβλέπεται αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης για τη συγκρότηση εκλεκτορικών σωμάτων μελών Δ.Ε.Π., νοείται η Συνέλευση Τμήματος, στην οποία δεν μετέχουν τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Ι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και οι φοιτητές.

20. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 29 δεν θίγουν ειδικότερες διατάξεις του ν. 2552/1997 (Α' 266) για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) και του ν. 3391/2005 (Α' 240) για το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (Δ.Ι.Π.Α.Ε.) με εξαίρεση το άρθρο 7 του παρόντος νόμου.

21.α) Μέχρι την έκδοση του Οργανισμού του Ε.Α.Π. σύμφωνα με το άρθρο 7, με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Συγκλήτου του Ιδρύματος συστήνονται οι αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία του Ιδρύματος θέσεις διοικητικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και καθορίζονται οι κλάδοι και ειδικότητες προσωπικού κατά κατηγορίες, ο αριθμός και η κατανομή των θέσεων προσωπικού σε κλάδους και ειδικότητες, καθώς και τα προσόντα διορισμού ή πρόσληψης κατά κλάδο και ειδικότητα (κύρια, πρόσθετα ή επικουρικά) σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως ισχύει, καθώς και τυχόν πρόσθετα προσόντα, όπως ιδίως η προηγούμενη εμπειρία στη διοικητική και τεχνική υποστήριξη των προγραμμάτων εξ αποστάσεως πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

β) Για την πλήρωση των θέσεων που συνιστώνται με την κοινή απόφαση της περίπτωσης α' εκδίδεται προκήρυξη από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), η οποία περιλαμβάνει τον αριθμό ανά ειδικότητα του προσωπικού που θα προσληφθεί, καθώς και σύντομη περιγραφή των απαιτήσεων. Για την έκδοση της προκήρυξης, δεν απαιτείται η προηγούμενη έγκρι-

ση της επιτροπής της ΠΥΣ με αριθμ. 33 της 27.12.2006 (Α' 280). Η προκήρυξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ε.Α.Π. και του Α.Σ.Ε.Π., καθώς και σε δύο εφημερίδες ευρείας πανελλαδικής κυκλοφορίας. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων των υποψηφίων, ο τρόπος υποβολής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο χρόνος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, καθορίζονται με την κοινή απόφαση της περίπτωσης α'.

γ) Η δαπάνη της μισθοδοσίας του προσωπικού που προσλαμβάνεται με τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων, καλύπτεται αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου από τους ίδιους πόρους του Ιδρύματος. Απαγορεύεται η καθ' οιονδήποτε τρόπο απόσπαση, μεταφορά ή μετάταξη του εν λόγω προσωπικού σε φορέα που ανήκει στη Γενική Κυβέρνηση με βάση γενικές ή ειδικές διατάξεις.

δ) Με απόφαση της Συγκλήτου μπορεί να επανασυνάπτονται σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 28 του ν. 4386/2016 (Α' 83) συμβάσεις προσωπικού του Ε.Α.Π. που καταρτίστηκαν δυνάμει της διάταξης αυτής, μέχρι την έκδοση των προσωρινών πινάκων διοριστέων της προκήρυξης της περίπτωσης β' της παρούσας παραγράφου και σε κάθε περίπτωση με ημερομηνία λήξης όχι μετά τις 30.4.2018.

ε) Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου και μέχρι την πλήρωση των προϋποθέσεων για τη συγκρότηση της Συγκλήτου του Ε.Α.Π. και την εκλογή Πρύτανη, όπου γίνεται αναφορά στη Σύγκλητο νοείται η Διοικούσα Επιτροπή του Ε.Α.Π. και όπου γίνεται αναφορά στον Πρύτανη νοείται ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής, σύμφωνα και με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 7 του άρθρου 10 του ν. 2552/1997.

Άρθρο 85 **Τελικές και μεταβατικές διατάξεις** **Κεφαλαίου ΣΤ'**

1. Οι διατάξεις των άρθρων 30 έως και 45 δεν θίγουν τις διατάξεις:

α) του ν. 2552/1997 (Α' 266) για το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) και του ν. 3391/2005 (Α' 240) για το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (Δι.ΠΑ.Ε.). Το Δι.ΠΑ.Ε. μπορεί να οργανώνει και να λειτουργεί Π.Μ.Σ. σε Σχολές του, ακόμα και αν δεν παρέχονται σε αυτές σπουδές πρώτου κύκλου,

β) του άρθρου 3 του ν. 2194/1994 (Α' 34) για την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας,

γ) που ισχύουν σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών από Τμήματα και Σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πλην των Α.Ε.Ι..

2.α) Π.Μ.Σ. που θα λειτουργήσουν το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 μπορεί να ακολουθήσουν τη διαδικασία ίδρυσης ή επανίδρυσης σύμφωνα με το άρθρο 32. Σε κάθε περίπτωση για τη λειτουργία και εγγραφή φοιτητών σε Π.Μ.Σ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 είναι αναγκαία η ίδρυση νέων ή επανίδρυση των ήδη υφιστάμενων, σύμφωνα με τις κείμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32. Τα Ιδρύματα στα οποία πρόκειται να

λειτουργήσουν Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, αποστέλλουν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, την απόφαση ίδρυσης του άρθρου 32 το αργότερο έως τις 30.4.2018.

β) Κατ' εξαίρεση οι φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί σε Π.Μ.Σ. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθώς και οι φοιτητές που εγγράφονται και αρχίζουν τη φοίτηση το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 σε Π.Μ.Σ. ιδρυθέν έως τη δημοσίευση του παρόντος, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διατάξεις.

3. Η προθεσμία του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 32 περί αναπομπής από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της απόφασης ίδρυσης Π.Μ.Σ., είναι εξήντα (60) ημέρες για την πρώτη εφαρμογή του νόμου, ήτοι για την πρώτη απόφαση ίδρυσης που θα εκδοθεί για κάθε Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η προθεσμία της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 μπορεί να παρατείνεται για τα Π.Μ.Σ. που λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3685/2008 σε συνδυασμό με την παρ. 11 του άρθρου 80 του ν. 4009/2011 (Α' 195) και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και για τους υποψήφιους διδάκτορες που έχουν γίνει δεκτοί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εφόσον δεν έχει οριστεί, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η επταμελής εξεταστική επιτροπή του άρθρου 41.

6. Τα Α.Ε.Ι. οφείλουν, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου: α) να δημοσιοποιήσουν τον απολογισμό της παραγράφου 6 του άρθρου 37 και να τον κοινοποιήσουν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, για τη χρονική περίοδο των ετών 2012 έως 2017, και β) να καταρτίσουν και να δημοσιεύσουν τους Κανονισμούς του άρθρου 45.

7. Οι Σχολές οφείλουν να καταρτίσουν το μητρώο αξιολογητών και να συγκροτήσουν την Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.), σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 44 έως τον Σεπτέμβριο του έτους 2018, άλλως μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ίδρυση κάθε Π.Μ.Σ..

Άρθρο 86 **Τελικές και μεταβατικές διατάξεις** **Κεφαλαίου Ζ'**

1. Οι δομές που καταργούνται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 48 και έχουν ήδη εκδώσει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εγγραφές συμμετεχόντων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ολοκληρώνουν τα εν λόγω προγράμματα το αργότερο έως τις 31.12.2017.

2. Για την εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 48, τα Ιδρύματα αποστέλλουν έως τις 31.10.2017 κατάλογο με τα Ινστιτούτα Διά Βίου Εκπαίδευσης και τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης

που διατηρούν, καθώς και κατάλογο με τα λοιπά προγράμματα επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει δια βίου μάθησης που προσφέρουν.

Άρθρο 87 **Τελικές και μεταβατικές διατάξεις** **Κεφαλαίου Η'**

1. Οι Ε.Λ.Κ.Ε., οι οποίοι έχουν συσταθεί και λειτουργούν στα Α.Ε.Ι. έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξακολουθούν να υφίστανται και διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4009/2011, του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 και του παρόντος.

2. Δαπάνες των Ε.Λ.Κ.Ε., των ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων και των Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (Ε.Π.Ι.) που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που προβλέπονται στο ν. 4270/2014, το π.δ. 113/2010 και το π.δ. 80/2016, εφόσον έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες διαδικασίες από τις κοινές υπουργικές αποφάσεις 679/1996, 5439/1985 και 120/1/837/1988 είναι νόμιμες και δεν αναζητούνται ευθύνες από τα αρμόδια όργανα.

3. Ο Οδηγός Χρηματοδότησης του άρθρου 68 εγκρίνεται το αργότερο έως τις 31.12.2018. Οι υφιστάμενοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Οδηγοί Χρηματοδότησης διατηρούνται σε ισχύ κατά το μέρος που τα προβλεπόμενα σε αυτούς δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος και το αργότερο έως τις 31.12.2018. Έως την έναρξη ισχύος των Οδηγών Χρηματοδότησης του άρθρου 68, η Επιτροπή Ερευνών ρυθμίζει, με αποφάσεις, ζητήματα που προβλέπονται στους εν λόγω Οδηγούς.

4. Οι Γραμματείες των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας και των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, μετονομάζονται αυτοδικαίως σε Μονάδες Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης. Στις εν λόγω Μονάδες συνιστάται Γραφείο Ταμειακής Διαχείρισης του οικείου Ε.Λ.Κ.Ε., αρμόδιο για την εξόφληση των δαπανών.

5. Έως την έκδοση των Οργανισμών των Α.Ε.Ι. και των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014:

α. Η Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. λογίζεται ως οργανική μονάδα του φορέα, το επίπεδο της οποίας καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι. ή του Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού κέντρου.

β. Η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι. και το Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού κέντρου ορίζουν τον ΠΜΟΔΥ, ο οποίος είναι συγχρόνως ΠΟΥ του Ε.Λ.Κ.Ε. του αντίστοιχου φορέα.

γ. Η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι. και το Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού κέντρου ορίζουν τον ΠΟΥ του Ε.Λ.Κ.Ε..

δ. Η Σύγκλητος του Α.Ε.Ι. και το Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού κέντρου ορίζουν τον επικεφαλής του Γραφείου Ταμειακής Διαχείρισης και των λοιπών μονάδων, μεταξύ των υπηρετούντων στο οικείο Α.Ε.Ι. ή το ερευνητικό και τεχνολογικό κέντρο.

6. Τα άρθρα 60, 61 και 62 του παρόντος αφορούν τον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2018 και μετά.

Έως τότε, και για τα αντικείμενα που ρυθμίζουν τα άρθρα αυτά, ισχύουν οι κοινές υπουργικές αποφάσεις 679/1996, 5439/1985 και 120/1/837/1988. Για δαπάνες που διενεργούνται σε βάρος του τρέχοντος προϋπολογισμού δεν απαιτείται έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης και η έλλειψη αυτή δεν καθιστά τις ανωτέρω δαπάνες μη κανονικές. Ομοίως, από την 1η.1.2018 αρχίζουν και ισχύουν και τα άρθρα 57 παράγραφος 2, 58 και 59 παράγραφος 4. Έως τότε, για τα ζητήματα που τα εν λόγω άρθρα ρυθμίζουν ισχύουν αναλόγως οι ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις.

7. Η αληθής έννοια του εδαφίου α' της παρ. Β' του άρθρου 7 της κοινής υπουργικής απόφασης 679/1996 (Β' 826) είναι ότι η απόφαση της Επιτροπής Ερευνών καθορίζει και το σύνολο των δαπανών μετακίνησης (δαπάνες διαμονής, ημερήσια εκτός έδρας αποζημίωση και χιλιομετρική αποζημίωση και λοιπές δαπάνες ταξιδιού).

8. Πρόσθετες αμοιβές που καταβλήθηκαν στα μέλη του προσωπικού των Α.Ε.Ι., των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 και των Ε.Π.Ι. έως την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν αναζητούνται λόγω τυχόν έλλειψης της προβλεπόμενης από το άρθρο 31 του ν. 3528/2007 άδειας του υπηρεσιακού συμβουλίου.

9. Οι Επιτροπές Ερευνών και Διαχείρισης των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. συγκροτούνται, σύμφωνα με το άρθρο 53, μέσα σε πέντε (5) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Έως την έκδοση της απόφασης του Πρύτανη για τη συγκρότηση της Επιτροπής οι υφιστάμενες Επιτροπές Ερευνών λειτουργούν νομίμως.

10. Για την εφαρμογή των άρθρων 50 έως 68 στα Τ.Ε.Ι., ως Σύγκλητος νοείται η Συνέλευση του Τ.Ε.Ι., ως Πρύτανης ο Πρόεδρος του Τ.Ε.Ι. και ως μέλη Δ.Ε.Π. τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι..

11. Οι διατάξεις των άρθρων 50 έως 68 εφαρμόζονται και στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, ο οποίος συστάθηκε με την 2077/6.12.1985 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας (Β' 801).

12.α. Οι διατάξεις των άρθρων 50 έως 68 ισχύουν και εφαρμόζονται στους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014.

Οι Ε.Λ.Κ.Ε., οι οποίοι έχουν συσταθεί και λειτουργούν στους εν λόγω φορείς, σύμφωνα με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις 5439/1985 (Β' 298) και 120/1/837/1988 (Β' 696) εξακολουθούν να υφίστανται και διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4310/2014, του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 και του παρόντος.

Στους Ε.Λ.Κ.Ε. των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων δύναται να αποδοθεί διαφορετικό ΑΦΜ από αυτό του οικείου φορέα, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στους εν λόγω φορείς δεν συγκροτείται Επιτροπή Ερευνών. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών (άρθρο 54) και της Συγκλήτου (άρθρο 52 παρ. 4) ασκούνται από το Δ.Σ. του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, το οποίο είναι το αποφασιστικό όργανο του οικείου ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, το οποίο συγκροτείται σύμφω-

να με το ν. 4310/2014. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών (άρθρο 55) ασκούνται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι Γραμματείες των Ε.Λ.Κ.Ε. των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων μετονομάζονται αυτοδικαίως σε Μονάδες Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης.

Ως εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 52 και την περίπτωση στ' του άρθρου 53, νοείται η εισήγηση του ΠΜΟΔΥ.

Τα καθήκοντα του ΠΟΥ του Ε.Λ.Κ.Ε. μπορεί να ανατεθούν στον ΠΟΥ του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα.

Για τα ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα, τα ζητήματα που προβλέπονται στο άρθρο 68 περιλαμβάνονται στους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας τους. Έως την έκδοσή τους, τα ζητήματα ρυθμίζονται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το ποσοστό των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51, που μεταβιβάζεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. στον τακτικό προϋπολογισμό του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, ύστερα από απόφαση του Δ.Σ. του φορέα και το οποίο δεν μπορεί να υπολείπεται του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου των εσόδων αυτών, χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών και λοιπών αναγκών του φορέα και όχι για την κάλυψη των αναγκών μισθοδοσίας του προσωπικού του.

Όπου γίνεται αναφορά σε Α.Ε.Ι., νοείται ο ερευνητικός και τεχνολογικός φορέας, όπου γίνεται αναφορά στο ν. 4009/2011, νοείται ο ν. 4310/2014, όπου γίνεται αναφορά στην κοινή υπουργική απόφαση 679/1996, νοείται η κοινή υπουργική απόφαση 5439/1985 ή 120/1/837/1988 και όπου γίνεται αναφορά στον Οργανισμό του Α.Ε.Ι. νοείται ο Οργανισμός του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα.

β. Οι διατάξεις των άρθρων 50 έως 68 ισχύουν και εφαρμόζονται, όσον αφορά τη διαχείριση των ερευνητικών και λοιπών έργων/προγραμμάτων, στους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 που έχουν συσταθεί ως ν.π.ι.δ., στα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) που ιδρύθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 17 του ν. 2083/1992, στο Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων - «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.) και στο «Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών» (Ι.Κ.Υ.). Ειδικότερα, οι επιμέρους διατάξεις των άρθρων 50 έως 68 ισχύουν και εφαρμόζονται, όσον αφορά τη διαχείριση των ερευνητικών και λοιπών έργων/προγραμμάτων, στους τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, υπό την προϋπόθεση ότι κατά την εφαρμογή τους δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις του ν. 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών».

Στους εν λόγω φορείς δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν τη σύσταση, οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (άρθρο 50 παράγραφοι 1 και 2 και 53) και τη συγκρότηση της Επιτροπής Ερευνών (άρθρο 53).

Για τους φορείς αυτούς, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών (άρθρο 54) και της Συγκλήτου (άρθρο 52 παρ. 4) ασκούνται από το Δ.Σ. του ερευνητικού και τε-

χνολογικού φορέα, το οποίο είναι το αποφασιστικό όργανο του οικείου ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, το οποίο συγκροτείται σύμφωνα με το ν. 4310/2014 ή κατά τις οικείες διατάξεις για τα Ε.Π.Ι., το Ι.Τ.Υ.Ε. και το Ι.Κ.Υ.. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών ασκούνται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου (άρθρο 55). Επίσης, οι αρμοδιότητες της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε. (άρθρο 58) ασκούνται από την αντίστοιχη οργανική μονάδα του ν.π.ι.δ. και οι αρμοδιότητες του ΠΟΥ του Μονάδας του Ε.Λ.Κ.Ε. ασκούνται από τον ΠΟΥ του ν.π.ι.δ.. Οι εν λόγω φορείς εξακολουθούν να έχουν ένα ΑΦΜ. Ως εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 52 και την περίπτωση στ' του άρθρου 53, νοείται η εισήγηση του ΠΟΥ του οικείου φορέα.

Για τα ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα, τα ζητήματα που προβλέπονται στο άρθρο 68 περιλαμβάνονται στους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας τους. Έως την έκδοσή τους, τα ζητήματα ρυθμίζονται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το ποσοστό των ετήσιων εσόδων των περιπτώσεων δ', ε', ζ' και θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 51 που μεταβιβάζεται στον τακτικό προϋπολογισμό του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα, ύστερα από απόφαση του Δ.Σ. του φορέα και το οποίο δεν μπορεί να υπολείπεται του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου των εσόδων αυτών, χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών και λοιπών αναγκών του φορέα και όχι για την κάλυψη των αναγκών μισθοδοσίας του προσωπικού του.

Όπου γίνεται αναφορά σε Α.Ε.Ι., νοείται ο ερευνητικός και τεχνολογικός φορέας, όπου γίνεται αναφορά στο ν. 4009/2011, νοείται ο ν. 4310/2014 και όπου γίνεται αναφορά στον Οργανισμό του Α.Ε.Ι., νοείται ο Οργανισμός του ερευνητικού και τεχνολογικού φορέα.

γ. Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (Ε.Λ.Κ.Ε./ΓΓΕΤ), ο οποίος έχει συσταθεί και λειτουργεί σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση 5439/1985 (Β' 298), εξακολουθεί να υφίσταται και διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4310/2014, του άρθρου 24 του ν. 4386/2016, της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4452/2017 και του παρόντος. Στον εν λόγω Ε.Λ.Κ.Ε. δεν συγκροτείται Επιτροπή Ερευνών. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών και του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών ασκούνται από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Ο Ε.Λ.Κ.Ε./ΓΓΕΤ διατηρεί το ΑΦΜ της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας ως ξεχωριστό ΑΦΜ από αυτόν του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Ο Ε.Λ.Κ.Ε./ΓΓΕΤ τηρεί επενδυτικούς λογαριασμούς αποκλειστικά στην Τράπεζα της Ελλάδος και ορίζεται Υπόλογος/Διαχειριστής όλων των λογαριασμών που αφορούν έργα ή και δράσεις του Τομέα Έρευνας και Καινοτομίας και τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 88

Καταργούμενες διατάξεις

Καταργούνται οι εξής διατάξεις:

α. ο ν. 3685/2008 (Α' 148), εκτός από τις διατάξεις του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 9, του άρθρου 11, καθώς και της παραγράφου 4 του άρθρου 12, β. τα άρθρα 1, 3, 4, 5, 6, οι παράγραφοι 1 έως 10 του

άρθρου 7, το άρθρο 8 εκτός από την παραγράφου 13B του άρθρου αυτού, η οποία προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4386/2016, τα άρθρα 9, 10, 12, 13, το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 24, η παρ. 4 του άρθρου 27, οι παράγραφοι 1 έως 4 του άρθρου 28, οι παράγραφοι 3 έως 5 του άρθρου 30, τα άρθρα 38, 39, 40, 41, 42, 43, η παράγραφος 2 του άρθρου 44, η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 49, το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 77, όπως αυτό προστέθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 34 του ν. 4115/2013 (Α' 24) και η παρ. 6 του άρθρου 80 του ν. 4009/2011,

γ. οι περιπτώσεις α' και β' του άρθρου 47 του ν. 4025/2011 (Α' 228),

δ. τα άρθρα 1, 2, 3, οι παράγραφοι 1 έως 3, 5 και 6 του άρθρου 4 και η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4076/2012 (Α' 159),

ε. οι παράγραφοι 2 και 14 του άρθρου 34 και η παρ. 10 του άρθρου 44Α του ν. 4115/2013 (Α' 24),

στ. η παράγραφος 2 του άρθρου 6 του ν. 4132/2013 (Α' 59),

ζ. η παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4142/2013 (Α' 83),

η. οι παρ. 7, 22 και 36 του άρθρου 39 του ν. 4186/2013 (Α' 193),

θ. το άρθρο 35 του ν. 4301/2014 (Α' 223),

ι. οι παράγραφοι 5, 6 του άρθρου 73 και το άρθρο 122 του ν. 4316/2014 (Α' 270),

ια. το άρθρο 6 της ΠΝΠ 7/8.10.2015 (Α' 127), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4350/2015 (Α' 161),

ιβ. το άρθρο 30 του ν. 4368/2016 (Α' 21),

ιγ. οι παράγραφοι 1 έως 4, 5 και 7 του άρθρου 26 και η παρ. 6 του άρθρου 28 του ν. 4386/2016 (Α' 83),

ιδ. η παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 4452/2017 (Α' 17),

ιε. το άρθρο 15 του ν. 2454/1997 (Α' 7), όπως τροποποιήθηκε,

ιστ. η υπ' αριθμ. 5439/1985 (Β' 298) κοινή υπουργική απόφαση με θέμα «Σύσταση Ειδικών Λογαριασμών στο ΥΠΕΤ και στους εποπτευόμενους από αυτό φορείς για την αξιοποίηση των κονδυλίων της έρευνας»,

ιζ. η υπ' αριθμ. 679/1996 (Β' 826) κοινή υπουργική απόφαση με θέμα «Τροποποίηση και αντικατάσταση της απόφασης με αριθμ. Β1/819 «σύσταση Ειδικών Λογαριασμών για τη χρηματοδότηση Ερευνητικών Έργων και σχετικών Υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που εκτελούνται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας»,

ιη. η υπ' αριθμ. 2077/6.12.1985 (Β' 801) κοινή υπουργική απόφαση με θέμα «Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας»,

ιθ. η υπ' αριθμ. 120/1/837/1988 (Β' 696) κοινή υπουργική απόφαση με θέμα «Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού της Ε.Ε.Α.Ε.».

Άρθρο 89

Ρυθμίσεις θεμάτων δευτεροβάθμιας γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης

1. Η παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4186/2013 (Α' 193) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι απόφοιτοι των Εσπερινών Επαγγελματικών

Λυκείων δεν έχουν υποχρέωση παρακολούθησης του «Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας» για την προσέλευσή τους στις διαδικασίες πιστοποίησης προσόντων, εφόσον έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον τριακόσια (300) ημερομίσθια στην ειδικότητα που αποφοιτούν. Με απόφαση του υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία αντιστοίχισης των ειδικοτήτων αποφοίτησης με το αντικείμενο της εργασίας.».

2. α) Η περίπτωση ε' της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 1566/1985 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) τις κάθε είδους εξετάσεις και την αξιολόγηση των μαθητών.».

β) Τα θέματα της περίπτωσης δ' της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 1566/1985 (Α' 167) ρυθμίζονται εφεξής με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται στα γυμνάσια τα θέματα που αφορούν: α) τις διδακτικές περιόδους, β) τις εγγραφές, τις μετεγγραφές, τη φοίτηση, τις απουσίες των μαθητών, γ) τις ενέργειες παιδαγωγικού χαρακτήρα που αποφασίζονται, τα παιδαγωγικά μέτρα που επιβάλλονται στους μαθητές, τα αρμόδια όργανα και τη διαδικασία για την επιβολή των μέτρων, καθώς και τον χαρακτηρισμό της διαγωγής των μαθητών ύστερα από εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), δ) τα τηρούμενα υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα, καθώς και τον τύπο και τη φύλαξή τους και ε) τον τύπο και το περιεχόμενο των απολυτήριων και των λοιπών τίτλων σπουδών.

3. Μετά την παρ. 7 του άρθρου 42 του ν. 4186/2013 (Α' 193) προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται στα Γενικά Λύκεια (ΓΕ.Λ.) θέματα σχετικά με:

α) την έναρξη και λήξη του διδακτικού και σχολικού έτους, τις διδακτικές περιόδους, τις αργίες και τις διακοπές,

β) τις εγγραφές, τις μετεγγραφές, τη φοίτηση, τις απουσίες των μαθητών,

γ) τις ενέργειες παιδαγωγικού χαρακτήρα που αποφασίζονται και τα παιδαγωγικά μέτρα που επιβάλλονται στους μαθητές, τα αρμόδια όργανα και τη διαδικασία για την επιβολή των μέτρων, καθώς και τον χαρακτηρισμό της διαγωγής των μαθητών, ύστερα από εισήγηση του Ι.Ε.Π.,

δ) τα τηρούμενα υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα, καθώς και τον τύπο και τη φύλαξή τους.».

4. α) Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4186/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) ο τρόπος, η διαδικασία και τα όργανα αξιολόγησης των μαθητών των ΕΠΑ.Λ., περιλαμβανομένων και των μαθητών του «Μεταλυκειακού έτους - Τάξης Μαθητείας», καθώς και ο τρόπος, η διαδικασία και τα θέματα εξέτασης στις επαναληπτικές εξετάσεις.».

β) Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4186/2013 καταργείται.

γ) Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 4186/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Ορίζονται ο χρόνος έναρξης και λήξης του σχο-

λικού και διδακτικού έτους, η διάρκεια των διδακτικών περιόδων, οι αργίες και οι διακοπές.».

δ) Η περίπτωση ζ' της παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 4186/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ) ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την εγγραφή, τη μετεγγραφή, τη φοίτηση και τις απουσίες τους.».

ε) Μετά την περίπτωση ιβ' της παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 4186/2013 προστίθενται περιπτώσεις ιγ' και ιδ' ως εξής:

«ιγ) ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με τις ενέργειες παιδαγωγικού χαρακτήρα που αποφασίζονται και τα παιδαγωγικά μέτρα που επιβάλλονται στους μαθητές, τα αρμόδια όργανα και τη διαδικασία για την επιβολή των μέτρων, καθώς και τον χαρακτηρισμό της διαγωγής των μαθητών μετά από εισήγηση του Ι.Ε.Π.,

ιδ) καθορίζονται τα τηρούμενα υπηρεσιακά βιβλία και έντυπα στα ΕΠΑ.Λ., καθώς και θέματα λεπτομερειακού χαρακτήρα που αφορούν τον τύπο και τη φύλαξή τους.».

5. α) Στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4368/2016 (Α' 21) μετά τη φράση «στο πλαίσιο εγκεκριμένων Οργανισμών Θεραπείας του ν. 4139/2013 (Α' 74)» προστίθεται η φράση «και η εναλλακτική ενισχυτική διδασκαλία που παρέχεται σε μαθητές των επαγγελματικών λυκείων.».

β) Μετά την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4368/2016 προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«δ) «Εναλλακτική ενισχυτική διδασκαλία»: είναι η ενισχυτική διδασκαλία που έχει ως σκοπό τη βελτίωση των μαθησιακών επιδόσεων των μαθητών, την παιδαγωγική υποστήριξή τους και παρέχεται παράλληλα στις τάξεις των σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης.».

6. Μετά την περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 4368/2016 προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε) στις τάξεις των επαγγελματικών λυκείων (ΕΠΑ.Λ.)».

7. Μετά την παρ. 13 του άρθρου 26 του ν. 4368/2016 (Α' 21), προστίθεται παράγραφος 14 ως εξής:

«14. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, καθορίζονται τα θέματα που αφορούν την οργάνωση, τη λειτουργία και την υλοποίηση του προγράμματος της εναλλακτικής ενισχυτικής διδασκαλίας εντός των τάξεων των ΕΠΑ.Λ., τα διδακτέα μαθήματα και οι τάξεις των ΕΠΑ.Λ. που εφαρμόζεται το πρόγραμμα. Το πρόγραμμα εναλλακτικής ενισχυτικής διδασκαλίας μπορεί να χρηματοδοτείται από εθνικούς ή και κοινοτικούς πόρους σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις. Στο πρόγραμμα μπορούν να απασχολούνται μόνιμοι, αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 10 και 11 του παρόντος.».

Άρθρο 90

1. Στην παρ. 8 του άρθρου 35 του ν. 4186/2013 (Α' 193) προστίθεται περίπτωση 30, ως εξής:

«30. ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ».

2. α) Η παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4250/2014 (Α' 74) αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τη χορήγηση επάρκειας προσόντων διδασκαλίας ξένης γλώσσας. Σε περίπτωση που στις προϋποθέσεις περιλαμβάνεται η παρακολούθηση προγράμματος διδακτικής ξένης γλώσσας σε Α.Ε.Ι., με όμοια απόφαση καθορίζονται η διάρκεια, οι πιστωτικές μονάδες, οι δικαιούχοι συμμετοχής και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Για την οργάνωση των προγραμμάτων εκδίδεται απόφαση της Συγκλήτου, στην οποία αναγράφονται αναλυτικά τα προσφερόμενα μαθήματα, οι πιστωτικές τους μονάδες και τυχόν τέλη παρακολούθησης, η οποία εγκρίνεται, ύστερα από γνώμη Ι.Ε.Π. με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

β) Οι εκδοθείσες, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υπουργικές αποφάσεις δυνάμει της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4250/2014 διατηρούνται σε ισχύ.

3. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 331 του ν. 5343/1932 (Α' 85) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τη λήψη της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται προηγούμενη ακρόαση του εγκαλούμενου από το πειθαρχικό συμβούλιο.».

4. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Επιπλέον, ως προς τη μισθολογική εξέλιξη των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκπαιδευτική τους υπηρεσία σε σχολεία της Ιδιωτικής Εκπαίδευσης.».

Άρθρο 91

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2552/1997 (Α' 266), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4368/2016 (Α' 21), προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) Οι συντονιστές των Ομάδων Διδακτικού Προσωπικού (Ο.Δ.Π.) των Θ.Ε. και των Ε.Θ.Ε. που συγκροτούν ένα προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών αποτελούν την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.), η οποία συντονίζει την ακαδημαϊκή οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος. Οι ειδικότερες αρμοδιότητες της επιτροπής καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του Ε.Α.Π.. Στην Ε.Π.Σ. προεδρεύει ο Διευθυντής του οικείου προγράμματος σπουδών. Σε περίπτωση νέων προγραμμάτων σπουδών και έως την ανάπτυξη του συνόλου των Θ.Ε. και των Ε.Θ.Ε. που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων αυτών, ο συντονισμός της ακαδημαϊκής οργάνωσης και λειτουργίας τους ασκείται από ακαδημαϊκές επιτροπές, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από γνώμη της οικείας Κοσμητείας. Η θητεία των επιτροπών αυτών ορίζεται σε τέσσερα (4) έτη για τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών και σε δύο (2) έτη για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και λήγει αυτοδικαίως με τη συγκρότηση της οικείας Ε.Π.Σ.. Μέλη των ακαδημαϊκών επιτροπών ορίζονται οι συντονιστές των Ο.Δ.Π.

των λειτουργούντων στο οικείο πρόγραμμα σπουδών Θ.Ε. και Ε.Θ.Ε., καθώς και άλλα μέλη Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ερευνητές ή Έλληνες επιστήμονες, οι οποίοι κατέχουν θέση καθηγητή οποιασδήποτε βαθμίδας σε ομοταγές ίδρυμα της αλλοδαπής, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι θεραπεύουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με το οικείο πρόγραμμα σπουδών. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται ο Πρόεδρος και τα μέλη κάθε επιτροπής, οι ειδικότερες αρμοδιότητές της και κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία της, καθώς και η κατά περίπτωση αμοιβή του Προέδρου και των μελών από ίδιους πόρους του ιδρύματος. Η γνώμη της Κοσμητείας για τη συγκρότηση της επιτροπής θεωρείται ότι δόθηκε και η απόφαση της Συγκλήτου λαμβάνεται νομίμως μετά την άπρακτη παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση του ερωτήματος σε αυτήν.».

2. α) Οι περιπτώσεις β', γ' και δ' της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 2552/1997 αντικαθίστανται ως εξής:

«β) Ο Κοσμήτορας και ο Αναπληρωτής του εκλέγονται για τρία (3) έτη, με άμεση και μυστική ψηφοφορία από εκλεκτορικό σώμα το οποίο αποτελείται από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Ε.Α.Π. που ανήκουν στην οικεία Σχολή. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της θητείας ορίζεται στην προκήρυξη.

γ) Κοσμήτορας και Αναπληρωτής Κοσμήτορας εκλέγεται μέλος Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, πλήρους απασχόλησης της οικείας Σχολής. Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι μέλη Δ.Ε.Π. που αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του ανώτατου ορίου ηλικίας κατά τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης θέσης.

δ) Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη του Κοσμήτορα και του Αναπληρωτή του γίνεται από τον υπηρετούντα Κοσμήτορα τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η αρμοδιότητα της προκήρυξης περιέρχεται στον Πρύτανη. Ο Κοσμήτορας ή ο Πρύτανης, κατά περίπτωση, μεριμνά για την ανάρτηση της προκήρυξης στο διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος και της οικείας Σχολής και λαμβάνει κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιοποίηση της προκήρυξης.

Υποψηφιότητες για το αξίωμα του Κοσμήτορα και του Αναπληρωτή Κοσμήτορα υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην προκήρυξη, στον Κοσμήτορα ή τον Πρύτανη, αν έχει περιέλθει σε αυτόν η αρμοδιότητα της προκήρυξης των εκλογών, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης δ'.

Την ευθύνη διεξαγωγής της εκλογικής διαδικασίας έχει τριμελής εφορευτική επιτροπή, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, η οποία ορίζεται, με απόφαση του Κοσμήτορα, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας και αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω προθεσμία, η σχετική αρμοδιότητα περιέρχεται στον Πρύτανη. Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής είναι το ανώτερης βαθμίδας αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π.. Η εφορευτική επιτροπή, αφού της παραδοθούν οι αιτήσεις

των ενδιαφερομένων, εξετάζει την εκλογιμότητα, ανακηρύσσει τους υποψήφιους Κοσμήτορες μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες από τη συγκρότησή της, επιβλέπει τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, εκδίδει το αποτέλεσμα και το υποβάλλει στον Πρύτανη, ο οποίος εκδίδει τη διαπιστωτική πράξη εκλογής, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η ψηφοφορία διεξάγεται με κάλη σε εργάσιμη ημέρα της εβδομάδας, τέτοια που να επιτρέπει τη διεξαγωγή επαναληπτικής ψηφοφορίας την ακριβώς επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Η διαδικασία εκλογής του Κοσμήτορα και του Αναπληρωτή Κοσμήτορα διεξάγεται με χωριστά για το κάθε αξίωμα ψηφοδέλτια. Κοσμήτορας και Αναπληρωτής Κοσμήτορας εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Αν κανείς από τους υποψήφιους Κοσμήτορες ή Αναπληρωτές Κοσμήτορες δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων ή σε περίπτωση ισοψηφίας, η εκλογή επαναλαμβάνεται την επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Ο Κοσμήτορας δεν επιτρέπεται να κατέχει συγχρόνως το αξίωμα άλλου μονοπρόσωπου οργάνου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι., με εξαίρεση τις θέσεις Διευθυντή Π.Μ.Σ. και Εργαστηρίου.

Ο Κοσμήτορας αν απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά να ασκήσει τα καθήκοντά του, αναπληρώνεται από τον Αναπληρωτή Κοσμήτορα.

Αν ο Κοσμήτορας παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή του κατά τα δύο (2) πρώτα έτη της θητείας του για τη μέχρι τη λήξη της θητείας του χρονική περίοδο, διενεργούνται από τον Πρύτανη εκλογές για την ανάδειξη Κοσμήτορα, το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες από την κένωση της θέσης. Η θητεία του νέου Κοσμήτορα θεωρείται πλήρης, εκτός αν η εκλογή έλαβε χώρα κατά το δεύτερο έτος της προκηρυχθείσας θητείας και αναδείχθηκε Κοσμήτορας πρόσωπο διαφορετικό από αυτό που κατείχε το αξίωμα. Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά.

Έως ότου αναλάβει καθήκοντα ο νέος Κοσμήτορας, καθώς και αν ο Κοσμήτορας παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο ή ακυρωθεί η εκλογή του κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους της θητείας του, καθήκοντα Κοσμήτορα ασκεί ο Αναπληρωτής του. Ο Πρύτανης εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

β) Η θητεία των υπηρετούντων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κοσμητόρων και Αναπληρωτών Κοσμητόρων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου παρατείνεται έως τη συμπλήρωση του χρονικού διαστήματος των τριών (3) ετών.

Άρθρο 92

1. Στο άρθρο 17 του ν. 4310/2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258), προστίθεται παράγραφος 7, ως εξής:

«7.α. Με απόφαση της Συγκλήτου της Ακαδημίας Αθηνών συνιστάται Επιστημονικό Συμβούλιο Ερευνητικών Κέντρων Ακαδημίας Αθηνών (Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.), το οποίο εί-

να κοινό για όλα τα Ερευνητικά Κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών.

β. Το Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α. είναι αρμόδιο για τον ορισμό των επιτροπών κρίσης και των εισηγητικών επιτροπών για την πλήρωση και προαγωγή των ερευνητών των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 4310/2014.

γ. Το Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α. αποτελείται από επτά (7) μέλη. Μέλη του μπορεί να είναι ερευνητές των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών βαθμίδας Α' ή Β'. Τα μέλη του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α. εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από το σύνολο των ερευνητών των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών. Η θητεία των μελών του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α. είναι διετής. Μετά τη συγκρότησή του σε σώμα, τα μέλη του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α. εκλέγουν με μυστική ψηφοφορία τον πρόεδρο του Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α.. Ο Διευθυντής του Ερευνητικού Κέντρου για το οποίο συνεδριάζει το Ε.Σ.Ε.Κ.Α.Α., συμμετέχει ως εισηγητής στις συνεδριάσεις του.»

2. Η διάταξη της περίπτωσης γ' της παρ. 9 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 86) εφαρμόζεται στο Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων - «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.) από τις 11.5.2016.

Άρθρο 93

Μετά το τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 (Α' 195), όπως αντικαταστάθηκε και συμπληρώθηκε με την περίπτωση γ' της παρ. 13γ του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 (Α' 83) και με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4415/2016 (Α' 159), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για τους καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες πλήρους απασχόλησης, οι οποίοι ασκούν ή ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα ατομικά και δεν έχουν αποδώσει το ποσοστό που ορίζεται παραπάνω επί του ακαθάριστου εισοδήματος που υπάγεται στην περίπτωση θ' της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ο Ε.Λ.Κ.Ε. εκδίδει πράξη επιβολής των οφειλόμενων για κάθε οικονομικό έτος, για το οποίο υπήρχε υποχρέωση απόδοσης. Οι πράξεις επιβολής των οφειλόμενων μπορούν, κατόπιν αίτησης του καθηγητή, να προβλέπουν τη ρύθμιση της καταβολής του οφειλόμενου ποσού σε μηνιαίες δόσεις. Ο μέγιστος αριθμός των δόσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει το λόγο του συνολικού οφειλόμενου ποσού προς το 1/10 του ακαθάριστου μηνιαίου εισοδήματος του τελευταίου οικονομικού έτους. Σε περίπτωση που ο αριθμός των δόσεων είναι μεγαλύτερος του αριθμού των υπολειπόμενων μηνών μέχρι την αφυπηρέτηση του υπόχρεου, ο μέγιστος αριθμός των δόσεων θα ισούται με τον ως άνω αριθμό υπολειπόμενων μηνών. Σε περίπτωση παράλειψης ή πλημμελούς εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης, ο Ε.Λ.Κ.Ε. εκδίδει πράξης επιβολής για τα οφειλόμενα των υπολειπόμενων μηνών.»

Άρθρο 94

Στο άρθρο 10 παρ. 5 του ν. 4452/2017 (Α' 17) προστίθεται εδάφιο 5.α, ως ακολούθως:

«5.α. Οι εκπαιδευτικοί κλάδου ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής δύναται, εφόσον πλεονάζουν, ή και για την συμπλήρωση του διδακτικού τους ωραρίου και εντός αυτού, να

διατίθενται σε Ν.Π.Δ.Δ. Εθνικά Αθλητικά Κέντρα, εποπτευόμενα από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους και την υποστήριξη αυτοτελών προγραμμάτων και δράσεων φυσικής αγωγής και άσκησης για όλους, τα οποία υλοποιούνται υπό την εποπτεία της Γ.Γ.Α. και αθλητικών προγραμμάτων και δράσεων εγκεκριμένων από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τα οποία δύναται να υλοποιούνται στα Ν.Π.Δ.Δ. Εθνικά Αθλητικά Κέντρα της Γ.Γ.Α..

Στους μόνιμους εκπαιδευτικούς κλάδους ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής στους οποίους θα γίνει ολική διάθεση ή και συμπλήρωση ωραρίου κατά τα ως άνω αναγραφόμενα, δεν επιτρέπεται ταυτόχρονα με τη διάθεσή τους στα Ν.Π.Δ.Δ. Εθνικά Αθλητικά Κέντρα:

α) να ασκούν προπονητικό έργο με οποιαδήποτε σχέση εργασίας σε αθλητικό σωματείο, το οποίο είναι χρήστης των εγκαταστάσεων του ΕΑΚ της διάθεσής τους και για όσο χρόνο διαρκεί αυτή,

β) να αποτελούν μέλη Διοικητικού Συμβουλίου αθλητικών σωματείων της ανωτέρω περίπτωσης.

Οι διαθέσεις των ανωτέρω αναγραφόμενων περιπτώσεων θα γίνονται με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης Π.Ε. και Δ.Ε..

Άρθρο 95

1. Στο τέλος του άρθρου 16 του ν. 4415/2016 «Ρυθμίσεις για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» (Α' 159) προστίθεται νέα παράγραφος 14 που έχει ως εξής:

«14. Ειδικά για τους δημόσιους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που ταυτοχρόνως είναι και κληρικοί ενός εκ των κλιμάτων της Εκκλησίας της Ελλάδος, του Οικουμενικού Πατριαρχείου και των υπ' αυτώ Εκκλησίας της Κρήτης, Ιερών Μητροπόλεων Δωδεκανήσου και Πατριαρχικής Εξαρχίας Πάτμου, και των Πατριαρχείων Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων, επιτρέπεται η απόσπαση κατόπιν αιτήσεώς τους στο εξωτερικό, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, για την παροχή υπηρεσίας στην τοπική εκκλησιαστική αρχή. Η διαδικασία επιλογής των κληρικών, τα απαιτούμενα γενικά και ειδικά προσόντα που λαμβάνονται υπόψη, η διάρκεια απόσπασης και η παράτασή της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την απόσπασή τους και την εν γένει παροχή των υπηρεσιών τους, στις οποίες περιλαμβάνεται η παροχή υπηρεσίας στην τοπική εκκλησιαστική αρχή, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Εξωτερικών.»

2. Διδάσκαλος του άρθρου 19 του ν.δ. 3379/1955 «Περί του προσωπικού της δημοσίας εκπαίδευσεως» (Α' 260) που ανέρχεται σε θέση Επισκόπου του εκκλησιαστικού νομικού προσώπου «Καθολική Εκκλησία στην Ελλάδα» που αναγνωρίστηκε με το άρθρο 13 του ν. 4301/2014 «Οργάνωση της νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεών τους στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων και άλλες διατάξεις» (Α' 223), μπορεί, κατόπιν αίτησής του, να απαλλαγεί μερικώς ή ολικώς από τα

σχολικά εκπαιδευτικά και διοικητικά καθήκοντά του και να του ανατεθούν καθήκοντα Σχολικού Συμβούλου και διαρκούς επιμόρφωσης των διδασκάλων του Καθολικού δόγματος. Η ανάθεση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, κατόπιν γνώμης του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης και για όσο χρόνο διατηρεί το συγκεκριμένο αξίωμα. Με την ίδια απόφαση, μπορεί να καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εκτέλεση των νέων καθηκόντων του διδασκάλου Καθολικού δόγματος ακόμα και κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Η μισθοδοσία και η εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση του διδασκάλου Καθολικού δόγματος εξακολουθεί να είναι εκείνη που ορίζεται για τους διδασκάλους του άρθρου 19 του ν.δ. 3379/1955.

3.α. Στο άρθρο 30 του ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» (Α' 146) προστίθεται πρώτο εδάφιο, που έχει ως εξής:

«Πνευματικός προεστώς, νόμιμος εκπρόσωπος και διαχειριστής εκάστης Ιεράς Μητροπόλεως είναι ο επιχώριος Μητροπολίτης, με την επιφύλαξη των διαχειριστικών αρμοδιοτήτων του Μητροπολιτικού Συμβουλίου, που καθορίζονται με τον κατ' άρθρο 35 Κανονισμό.»

β. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» (Α' 146) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Εκλογείς, εκλόγιμοι ή διοριστέοι σε θέσεις Ηγουμένων και μελών Ηγουμενοσυμβουλίων των Ιερών Μονών επιτρέπεται να είναι οι ημεδαποί.»

γ. Από της ημερομηνίας περιέλευσης στις οικείες εκκλησιαστικές αρχές των παρεκκλησίων και εξωκκλησίων, που ανήκαν στη διοίκηση και διαχείριση του καταργηθέντος Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. (άρθρο δέκατο έβδομο παρ. 9 εδάφιο α' του ν. 3607/2007, Α' 245) οφείλεται η κράτηση του άρθρου 3 παρ. 1 του ν.δ. 228/1973 (Α' 284) επί των ακαθάριστων ετήσιων εσόδων τους υπέρ του Τομέα Προνοίας Ορθόδοξου Εφημεριακού Κλήρου Ελλάδος του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών Ν.Π.Δ.Δ. (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.). Κάθε αντίθετη διάταξη και τυχόν εκδοθείσες σε εκτέλεσή τους πράξεις καταργούνται από την ημερομηνία περιέλευσης στις οικείες εκκλησιαστικές αρχές των προαναφερομένων παρεκκλησίων και εξωκκλησίων. Οι ανωτέρω εκκλησιαστικές αρχές υποχρεούνται σε σύνταξη έκθεσης απογραφής των περιουσιακών δικαιωμάτων τους επί των Ιερών Παρεκκλησίων και της λοιπής ακίνητης περιουσίας αυτών, μεταγραφή ή καταχώριση της έκθεσης κατά το άρθρο 47 παρ. 3.β. του ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» (Α' 146).

4. Στο τέλος του άρθρου 4 της από 24 Δεκεμβρίου 1990 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Περί μουσουλμάνων Θρησκευτικών Λειτουργιών», η οποία κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν. 1920/1991 (Α' 11), προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Σε περίπτωση που σε θέση Μουφτή ή Τοποτηρητή Μουφτή διοριστεί καθηγητής της Ανώτατης Εκπαίδευσης ή μόνιμος εκπαιδευτικός της δημόσιας ή της μειονοτικής εκπαίδευσης ή των Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης, η εκπαιδευτική ιδιότητα αναστέλλεται

προσωρινώς καθ' ο χρόνο κατέχει τη θέση Μουφτή ή Τοποτηρητή. Μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη της θητείας του επιστρέφει αυτοδικαίως στην υπηρεσία του. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, κατόπιν αίτησης του εκπαιδευτικού, μπορεί να επιτραπεί η παράλληλη άσκηση των εκπαιδευτικών καθηκόντων του με τα καθήκοντα του Μουφτή ή του Τοποτηρητή Μουφτή. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνει το σύνολο των αποδοχών της θέσης του Μουφτή και το ποσοστό των αποδοχών της θέσης που κατείχε πριν το διορισμό του στη θέση Μουφτή ή Τοποτηρητή Μουφτή, όπως κάθε φορά το ποσοστό αυτό προβλέπεται, για την κατοχή δεύτερης θέσης στο Δημόσιο. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την παράλληλη άσκηση καθηκόντων του εκπαιδευτικού, τη μερική απαλλαγή του από τα εκπαιδευτικά και την ολική απαλλαγή του από τα διοικητικά καθήκοντα, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και χωρίς να απαιτείται η γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου.»

Άρθρο 96

Τροποποίηση του ν. 4375/2016 (Α' 51)

1. Η παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4375/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επείγουσας και επιτακτικής ανάγκης και για λόγους εθνικού συμφέροντος, για τις ανάγκες εγκατάστασης των δομών του άρθρου 10 σε ακίνητα του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. ή Ο.Τ.Α., σε κοινόχρηστους χώρους, χερσαίες ζώνες λιμένων ή σε ιδιωτικά ακίνητα, επιτρέπεται η αλλαγή χρήσης των ήδη υφιστάμενων σε αυτά κτιρίων, καθώς και η εκτέλεση των αναγκαίων μετασκευών, η τοποθέτηση ή ανέγερση προκατασκευασμένων κτιρίων, εγκαταστάσεων και υποδομών, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής πολεοδομικής ή άλλης διάταξης. Η παρέκκλιση ισχύει όσο διαρκεί η ως άνω νέα χρήση. Οι εγκαταστάσεις έχουν προσωρινό χαρακτήρα, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλο σκοπό και απομακρύνονται, όταν εκλείψει η ανάγκη εγκατάστασης, κατόπιν απόφασης του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής. Ειδικά για την εγκατάσταση των παραπάνω προσωρινών εγκαταστάσεων σε εκτός σχεδίου περιοχές απαιτείται το ελάχιστο εμβαδόν γηπέδου να είναι 4.000 τετραγωνικά μέτρα και να διασφαλίζεται η ύπαρξη υπαίθριων χώρων και δικτύου εσωτερικών μετακινήσεων οχημάτων και πεζών με επιφάνεια τουλάχιστον 20% της συνολικής έκτασης του γηπέδου. Για την αλλαγή χρήσης και τις κατασκευές δεν απαιτείται έκδοση έγκρισης ή άδειας δόμησης ή εργασιών μικρής κλίμακας. Η περιβαλλοντική αδειοδότηση, όπου απαιτείται, γίνεται σύμφωνα με το ν. 4014/2011. Η άδεια χωροθέτησης και κατασκευής χορηγείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Μεταναστευτικής Πολιτικής, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών, η οποία μπορεί να εξειδικεύει τους όρους και τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ως άνω ρυθμίσεων και να αφορά ήδη υφιστάμενες δομές και εκτελεσθείσες εργασίες. Για την έκδοση της ως άνω απόφασης, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης υποβάλλει προς το Υπουργείο

Μεταναστευτικής Πολιτικής αίτηση που περιλαμβάνει: α) τοπογραφικό διάγραμμα της έκτασης, β) γενικό σχέδιο διάταξης των εγκαταστάσεων και γ) τεχνική έκθεση. Το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής τηρεί το φάκελο στο αρχείο του και τον ενημερώνει με κάθε άλλη ειδική μελέτη ή στοιχείο που απαιτείται ανά περίπτωση, προς διασφάλιση της τήρησης των κανόνων ασφαλείας, πυροπροστασίας και υγιεινής, σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης.».

2. Η υποπαράγραφος α' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4375/ 2016 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1.α. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 28 του π.δ. 114/2010 (Α' 195), ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Εσωτερικών χορηγεί καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους σε αιτούντες διεθνή προστασία, οι οποίοι είναι κάτοχοι δελτίου αιτήσαντος σε ισχύ, των οποίων η αίτηση είχε υποβληθεί το αργότερο έως και τις 31.7.2012 και η εξέτασή της εκκρεμεί σε β' βαθμό, εκτός εάν συντρέχει κίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή για τη δημόσια τάξη, ιδίως λόγω τελεσιδικίας καταδίκης του αιτούντος για τη διάπραξη σοβαρού εγκλήματος.».

3. Προστίθενται παράγραφοι 8, 9 και 10 στο άρθρο 72 του ν. 4375/2016, ως ακολούθως:

«8. Μέχρι τη σύσταση και στελέχωση της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και το αργότερο έως τις 31.12.2018, οι προμήθειες του υπουργείου μπορούν να διενεργούνται αυτοτελώς κατά ειδικό φορέα προϋπολογισμού.

9. Μετακινήσεις εκτός έδρας της ηγεσίας και των υπαλλήλων του πρώην Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και ήδη Μεταναστευτικής Πολιτικής του έτους 2016, κατά παρέκκλιση των άρθρων 3 και 4 της Υποπαραγράφου Δ9 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), θεωρούνται νόμιμες και εκκαθαρίζονται από τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες.

10. Οι δαπάνες του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2017 και μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος εγκρίνονται, υπό την προϋπόθεση της ανάληψης των απαιτούμενων δαπανών μέχρι 30.9.2017.».

4. Η παρ. 26 του άρθρου 80 του ν. 4375/2016 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«26. Η εξαιρετική διαδικασία της παραγράφου 4 του άρθρου 60 εφαρμόζεται για χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.».

5. Η παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 4375/2016 καταργείται.

Άρθρο 97

Τροποποίηση του π.δ. 167/2014 (Α' 252)

Το πρώτο εδάφιο της υποπαραγράφου α' της παρ. 1 του άρθρου 7 του π.δ. 167/2014 (Α' 252) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1.α. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 14 του π.δ. 114/2010, η αποφαινόμενη αρχή του σημείου ιθ' του άρθρου 2 του

π.δ. 114/2010 διακόπτει, λόγω σιωπηρής ανάκλησης, τη διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων διεθνούς προστασίας, τα οποία, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν απορριφθεί σε α' βαθμό και εκκρεμεί η εξέτασή τους σε β' βαθμό, εφόσον ο αιτών δεν είχε εμφανισθεί για να ανανεώσει ή να παραλάβει το ειδικό δελτίο αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2016.».

Άρθρο 98

Ζημίες που υπέστησαν περιουσίες φυσικών και νομικών προσώπων στα δημοτικά διαμερίσματα Ειδομένης, Ευζώνων και Πολυκάστρου του Δήμου Παιονίας Κιλκίς, οι οποίες οφείλονται σε πράξεις προσφύγων ή μεταναστών και έχουν καταγραφεί και αποτιμηθεί στο από 25.4.2017 πρακτικό της Επιτροπής που συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 5041/2017 απόφαση του Δημάρχου Παιονίας και εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 78/2017 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Παιονίας, αποζημιώνονται από πιστώσεις του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, το οποίο επιχορηγεί το Δήμο Παιονίας με το αντίστοιχο ποσό για την καταβολή του στους δικαιούχους. Οι εν λόγω πιστώσεις προέρχονται από εισπραττόμενα έσοδα από τα παράβολα του άρθρου 132 του ν. 4251/2014 (Α' 80).

Άρθρο 99

1. Το άρθρο 98 του ν. 2830/2000 (Α' 96) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 98

Διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια

1. Οι Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σωματειακής μορφής και τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Οι Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι δεν χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Έχουν δική τους περιουσία, οικονομική, διοικητική και διαχειριστική αυτονομία και αυτοτέλεια και διοικούνται από αιρετά Διοικητικά Συμβούλια.

3. Η διαχείριση και η αξιοποίηση της περιουσίας τους, η εποπτεία και ο έλεγχος των οικονομικών και διαχειριστικών πράξεων των συλλόγων ανήκει αποκλειστικά στα Διοικητικά Συμβούλια και στις Γενικές Συνελεύσεις αυτών.

4. Οι Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι μπορούν να ιδρύουν νομικά πρόσωπα με εταιρική ή μη μορφή για τη διαχείριση ηλεκτρονικών συστημάτων και εφαρμογών αναγκαίων για τη διεκπεραίωση των επαγγελματικών τους αναγκών και αξιοποίηση της περιουσίας τους.».

2. Στο ν. 2830/2000 μετά το άρθρο 98 προστίθεται νέο άρθρο 98Α ως εξής:

«Άρθρο 98Α

Συμβάσεις Συμβολαιογραφικών Συλλόγων με τρίτους, οι οποίες αφορούν στη δημιουργία ή στην αγορά ή στην απόκτηση άδειας χρήσης ή στη συντήρηση ή στην τεχνική ή λειτουργική υποστήριξη ηλεκτρονικών συστημάτων, λογισμικού, πλατφόρμας ή πύλης ηλεκτρονικών

εφαρμογών και συναφών υπηρεσιών και οι οποίες χρησιμοποιούνται για τις επαγγελματικές ανάγκες των μελών τους, προς διεκπεραίωση ή διευκόλυνση των επαγγελματικών καθηκόντων ή ενεργειών τους, διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο.».

3. Στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση ηλεκτρονικών συστημάτων, λογισμικού, πλατφόρμας ή πύλης ηλεκτρονικών εφαρμογών και συναφών υπηρεσιών για τη διενέργεια των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών στο σύνολο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της χώρας, έως το χρόνο έναρξης αυτών, σύμφωνα με το ν. 4472/2017, οι συμβολαιογράφοι που διενεργούν ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς υποχρεούνται να συνδεθούν μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ή πύλης ηλεκτρονικών εφαρμογών άλλου συλλόγου, στον οποίο έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί ηλεκτρονικό σύστημα.

Άρθρο 100
Τροποποίηση του άρθρου 26
του ν. 4258/2014 (Α' 94)

Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 4258/2014 (Α' 94), όπως η διάταξη αυτή ισχύει μετά τη συμπλήρωση της με το άρθρο 23 του ν. 4429/2016 (Α' 199), προστίθεται τρίτο εδάφιο, ως εξής:

«Επιπλέον των ανωτέρω, διατίθεται ποσό μέχρι δεκαεννέα εκατομμύρια επτακόσιες χιλιάδες (19.700.000) ευρώ για την ολοκλήρωση πρόσθετων εργασιών για την πλήρη επιχειρησιακή απόδοση των Υ/Β, την αντιμετώπιση βλαβών που προκύπτουν από τις εν εξελίξει δοκιμές, καθώς και για τη συντήρηση των συνοδών πλοίων δοκιμών των Υ/Β.».

Άρθρο 101
Τροποποίηση διατάξεων
του ν. 4013/2011 (Α' 204)

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011 διαγράφεται η λέξη «σύμφωνη».

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4013/2011 διαγράφεται η φράση «εκτός εάν υπάρχει σχετική άδεια».

3. Η παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4013/2011 καταργείται.

4. Συμβάσεις που καταρτίστηκαν σε εφαρμογή της καταργούμενης παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4013/2011, λύονται αυτοδικαίως και αζημίως από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 102

Καταργείται το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3711/2008 (Α' 224).

Άρθρο 103

1. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 (Α' 179), όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση της παρ. 5 από την παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 4472/2017 (Α' 74), η φράση «έως τις 31.7.2017» αντικαθίσταται από τη φράση «έως τις 30.9.2017».

2. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 5 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 (Α' 179), όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση της παρ. 5 από την παρ. 4 του

άρθρου 63 του ν. 4472/2017 (Α' 74), αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν από την 1η Οκτωβρίου 2017.».

Άρθρο 104
Τροποποίηση του άρθρου 13
του ν. 1069/1980 (Α' 191)

Η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1069/1980 (Α' 191) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι μελέτες και οι κατασκευές των πάσης φύσεως έργων που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) μπορούν να επιχορηγούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) εντός των ορίων των εγκρινόμενων για το σκοπό αυτόν ετήσιων πιστώσεων.».

Άρθρο 105
Τροποποίηση διατάξεων
του ν. 4314/2014 (Α' 265)

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 48 του ν. 4314/2014 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι πιστώσεις για την υπερωριακή απασχόληση των παραπάνω υπαλλήλων εγγράφονται στις συλλογικές αποφάσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων των Υπουργείων Οικονομίας και Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αντίστοιχα.».

2. Η παρ. 1 του άρθρου 112 του ν. 4314/2014 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την αντικατάσταση των αδειών και αναγγελιών που προβλέπονται στα άρθρα 9 του π.δ. 112/2012 (Α' 197), 10 του π.δ. 113/2012 (Α' 198), 9 του π.δ. 114/2012 (Α' 199), 13 και 21 του π.δ. 115/2012 (Α' 200) και 9 του π.δ. 1/2013 (Α' 3) ορίζεται ως καταληκτική προθεσμία, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, η 31η Δεκεμβρίου 2018.».

Άρθρο 106
Τροποποίηση διατάξεων
του ν. 4468/2017 (Α' 61)

1. Η περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4468/2017 (Α' 61) αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) έναν (1) καθηγητή Α.Ε.Ι. ή ερευνητή ερευνητικού κέντρου ή ερευνητικού ινστιτούτου που υπάγεται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ή πρόσωπο υψηλής επιστημονικής κατάρτισης και εγνωσμένου κύρους,».

2. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4468/2017 (Α' 61) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Μέχρι την έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, η μισθοδοσία και οι ασφαλιστικές εισφορές του προσωπικού αυτού καταβάλλονται από το Ε.Σ.Υ.Π. με χρέωση των λογαριασμών της αυτοτελούς λειτουργικής μονάδας Ε.Σ.Υ.Π. Ε.Σ.Υ.Δ.».

3. Στο άρθρο 9 του ν. 4468/2017 (Α' 61) προστίθεται παράγραφος 9 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«9. Μέχρι τον ορισμό Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Σ.Υ.Δ., κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 4:

α) οι αποφάσεις έγκρισης πραγματοποίησης δαπανών

εκδίδονται από τον αρμόδιο Διευθυντή ή Τμηματάρχη από κοινού με τον Προϊστάμενο του Τμήματος Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, ενώ οι σχετικές πράξεις ανάληψης εκδίδονται από το Διοικητικό Συμβούλιο που θα ορισθεί με την απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 4 και

β) τα πιστοποιητικά χορήγησης, ανάκλησης ή αναστολής της διαπίστευσης επικυρώνονται από τον αρμόδιο Διευθυντή.»

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 ισχύουν από 28 Απριλίου 2017.

Άρθρο 107
Τροποποίηση του άρθρου 21
του ν. 4469/2017 (Α' 56)

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4469/2017 (Α' 56) αντικαθίσταται ως ακολούθως και προστίθεται και τρίτο εδάφιο:

«Το ειδικό επίδομα καταβάλλεται από τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. με επιχορήγηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αντίστοιχα. Η παρούσα διάταξη ισχύει από 13 Απριλίου 2017.»

Άρθρο 108

1. Η παρ. 1 του άρθρου 63 του ν. 4415/2016 (Α' 159) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στις περιπτώσεις των εκκρεμών, έως την έναρξη των σχολικών ετών 2016-2017 και 2017-2018, διαγωνισμών, τους οποίους προκήρυξαν οι Περιφέρειες για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση της εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και πάντως το αργότερο μέχρι 31.12.2017. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν κατέστη εφικτό από τις οικείες Περιφέρειες να προκηρυχθούν διαγωνισμοί για τη μεταφορά μαθητών για τα σχολικά έτη 2015-2016, 2016-2017 και 2017-2018, οι σχετικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μετά τη λήξη των συμβάσεων των ετών 2014, 2015 και 2016 και μέχρι τη σύναψη νέων συμβάσεων κατά την κείμενη νομοθεσία, καταβάλλονται νόμιμα εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική πράξη, αφενός την αιτιολογημένη αδυναμία προκήρυξης διαγωνισμού και αφετέρου την εκτέλεση μεταφοράς μαθητών και το ύψος της σχετικής δαπάνης κατόπιν σχετικής απόφασης της οικείας Οικονομικής Επιτροπής.»

2. Η φράση «γ) δεν έχουν αναδειχθεί μειοδότες στους εκκρεμείς διαγωνισμούς, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει την εκτέλεση των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2016 για χρονικό διάστημα έως 3.7.2017» της παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4415/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) δεν έχουν αναδειχθεί μειοδότες στους εκκρεμείς διαγωνισμούς, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει την εκτέλεση των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2016 και παρατάθηκαν έως

τις 30.6.2017, καθώς και τις συμβάσεις που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2017 για χρονικό διάστημα έως τις 31.12.2017».

3. Η παρ. 3 του άρθρου 63 του ν. 4415/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι δαπάνες μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων, οι οποίες πραγματοποιούνται από την έναρξη του σχολικού έτους 2016-2017 και του σχολικού έτους 2017-2018 μέχρι τη σύναψη της σχετικής σύμβασης μεταφοράς καταβάλλονται νόμιμα, εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της μεταφοράς των μαθητών και εφόσον το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με την απόφαση ανάθεσης της οικείας Οικονομικής Επιτροπής.»

4. Η παρ. 5 του άρθρου 63 του ν. 4415/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Τα κατακυρωτικά έγγραφα των προσωρινών μειοδότην των ηλεκτρονικών διαγωνισμών μεταφοράς μαθητών των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος, όπως αυτά ορίζονται με την παρ. 2 του άρθρου 6 του π.δ. 118/2007 και με τις κείμενες διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147), γίνονται αποδεκτά, εφόσον κατατεθούν σε φυσική μορφή ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής μετά από απόφασή της και σε χρόνο τον οποίο αυτή ορίζει.»

Άρθρο 109
Βιβλίο Ημερησίων Δελτίων Απασχολούμενου
Προσωπικού σε αγροτικές εργασίες και αλιεία

1. Καθίσταται υποχρεωτική η τήρηση από τους εργοδότες «Βιβλίου Ημερησίων Δελτίων Απασχολούμενου Προσωπικού σε αγροτικές εργασίες και αλιεία» (Βιβλίο) για τις ακόλουθες κατηγορίες:

α. Αλιεργάτες με σχέση ή σύμβαση εξαρτημένης εργασίας σε έναν ή περισσότερους εργοδότες, συμπεριλαμβανομένων των αλιεργατών πολιτών τρίτων χωρών του ν. 4251/2014 (Α' 80), που ασφαλιζονται στον ΕΦΚΑ, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

β. Μετακλητοί πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι, σύμφωνα με το ν. 4251/2014, προσκαλούνται από εργοδότες με σκοπό την απασχόληση σε αγροτικές εργασίες και ασφαλιζονται στον ΕΦΚΑ, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016.

2. Το Βιβλίο θεωρείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΚΑ, επέχει θέση Πίνακα Ωρών Εργασίας Προσωπικού, τηρείται στο χώρο εργασίας και είναι στη διάθεση των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων. Η συμπλήρωση του Βιβλίου πραγματοποιείται, σε κάθε περίπτωση, πριν από την έναρξη εργασίας του απασχολούμενου προσωπικού της παραγράφου 1.

3. Σε περίπτωση μη αναγραφής του απασχολούμενου προσωπικού της παραγράφου 1 στο Βιβλίο, επιβάλλεται σε βάρος του υπόχρεου εργοδότη, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, διοικητική κύρωση κατά δέσμια αρμοδιότητα, σύμφωνα με τις ισχύουσες για την αδήλωτη εργασία διατάξεις.

4. Σε κάθε υπόχρεο, που δεν θεωρεί, δεν τηρεί ή δεν επιδεικνύει για οποιονδήποτε λόγο στα αρμόδια όργανα ελέγχου το Βιβλίο, πλέον των κυρώσεων της παραγράφου 3, επιβάλλεται σε βάρος του, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, ως ευθέως αποδεικνυόμενη παράβαση

κατά δέσμοια αρμοδιότητα, πρόστιμο ύψους τριακοσίων (300) ευρώ.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, όπως ιδίως ο τύπος του Βιβλίου, τα στοιχεία που περιλαμβάνει και η εξειδίκευση της διαδικασίας επιβολής των διοικητικών κυρώσεων.

Άρθρο 110
Παράταση θητείας μελών
Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.ΜΕ.Δ.

Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 1876/1990 (Α' 27) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 10650/Δ1.1956/9.4.2014 (ΥΟΔΔ 233) απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, παρατείνεται αυτοδικαίως από τη λήξη της έως τις 31.3.2018.».

Άρθρο 111
Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 3996/2011

Η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3996/2011 (Α' 170) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Συνιστάται στο Σ.Ε.Π.Ε. Υπηρεσία Ειδικών Επιθεωρητών Εργασίας, η οποία υπάγεται απευθείας στον Ειδικό Γραμματέα και συγκροτείται από Επιθεωρητές Εργασίας, οι οποίοι καταλαμβάνουν θέση Προϊστάμενου Διεύθυνσης και Προϊστάμενου Τμήματος. Στην Υπηρεσία Ειδικών Επιθεωρητών Εργασίας από το σύνολο των οργανικών θέσεων Επιθεωρητών Εργασίας κατανέμονται οκτώ (8) οργανικές θέσεις προϊσταμένων Διεύθυνσης και δεκαοκτώ (18) οργανικές θέσεις προϊσταμένων τμημάτων.».

Άρθρο 112
Παράταση διάρκειας προγράμματος ειδικής
επιδότησης ανεργίας πρώην εργαζομένων
στην Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης Α.Ε.

Στο άρθρο 33 του ν. 3762/2009 (Α' 75) οι παράγραφοι 7 και 8 αναριθμούνται σε 8 και 9 αντίστοιχα και προστίθεται νέα παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Η ειδική επιδότηση ανεργίας της παραγράφου 3 παρατείνεται για είκοσι τέσσερις (24) επιπλέον μήνες από τότε που έληξε για έκαστο εκ των ήδη δικαιούχων της παραγράφου 1, που για οποιονδήποτε λόγο δεν συμπλήρωσε τις προϋποθέσεις πλήρους ή μειωμένης συνταξιοδότησης στις 31.12.2016. Αν συμπληρωθούν οι προϋποθέσεις για τη λήψη μειωμένης σύνταξης γήρατος, όχι όμως και πλήρους, η ειδική επιδότηση συνεχίζεται μέχρι τη συμπλήρωση του ορίου πλήρους συνταξιοδότησης, όχι όμως πέραν της παράτασης των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών.».

Άρθρο 113
Παράταση προθεσμίας άσκησης
καθηκόντων ιατρού εργασίας

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3850/2010 (Α' 84) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η προθεσμία των οκτώ (8) ετών για την απόκτηση του τίτλου της ειδικότητας της ιατρικής της εργασίας,

που αναφέρεται στην παρ. 2 της κοινής υπουργικής απόφασης Υ7α/ ΓΠ.οικ.112498/ 18.8.2009 (Β' 1775), πέραν της οποίας δεν επιτρέπεται σε ιατρό που δεν κατέχει την ειδικότητα της ιατρικής της εργασίας να ασκεί τα καθήκοντα του ιατρού εργασίας, παρατείνεται από τη λήξη της έως τις 26 Αυγούστου 2027.».

Άρθρο 114

1. Η περίπτωση β' της παρ. 17 του άρθρου 59 του ν. 4314/2014 (Α' 265), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Για τη στελέχωση της εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» επιτρέπεται η πρόσληψη επιστημονικού προσωπικού με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου τριετούς διάρκειας, οι οποίες μπορεί να ανανεώνονται μία μόνο φορά.

Για τη σύναψη των ως άνω συμβάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού της εταιρείας που εγκρίθηκε με τη ΔΙΔΚ/ΚτΠ/οικ.21588/2011 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 2541), όπως τροποποιήθηκε με τη ΔΙΔΚ/οικ.35181/2015 κοινή απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (Β' 2532), με την επιφύλαξη των διατάξεων των επόμενων περιπτώσεων.

2. Στην παρ. 17 του άρθρου 59 του ν. 4314/2014 (Α' 265), όπως ισχύει, προστίθενται περιπτώσεις γ', δ' και ε' ως εξής:

«γ) Για την πρόσληψη του προσωπικού της περίπτωσης β', εκδίδεται προκήρυξη από την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. κατόπιν ελέγχου νομιμότητας που διενεργεί το Α.Σ.Ε.Π.. Η προκήρυξη περιλαμβάνει τον αριθμό του προσωπικού που θα προσληφθεί με τις συμβάσεις αυτές ανά ειδικότητα, καθώς και σύντομη περιγραφή των απαιτήσεων της θέσης. Η προκήρυξη αναρτάται στον ιστότοπο της εταιρείας και του Α.Σ.Ε.Π. και περιληψή της δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών καθορίζονται: α) τα απαιτούμενα ανά ειδικότητα προσόντα (κύρια, πρόσθετα ή επικουρικά), β) τα κριτήρια κατάταξης, γ) η προθεσμία υποβολής αιτήσεων των υποψηφίων και ο τρόπος υποβολής τους, δ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν τις αιτήσεις τους στην Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε., η οποία τις αξιολογεί και συντάσσει προσωρινούς πίνακες (α) αποκλεισμένων, (β) κατάταξης και (γ) επιλεγομένων, τους οποίους δημοσιεύει στον ιστότοπό της, αποστέλλοντας ταυτόχρονα στο Α.Σ.Ε.Π. τους σχετικούς πίνακες. Κατά των πινάκων αυτών ασκείται ένσταση ενώπιον του Α.Σ.Ε.Π. εντός δέκα (10) ημερών από την ανάρτησή τους. Το Α.Σ.Ε.Π. προβαίνει στον κατ'ένσταση και αυτεπάγγελτο έλεγχο των πινάκων και ενημερώνει εν συνεχεία την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε., προκειμένου αυτή να καταρτίσει τον οριστικό πίνακα προσληπτέων.

δ) Οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου των περιπτώσεων β' και γ' του παρόντος δεν δύναται να μετατραπούν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου και σε καμία περίπτωση δεν

δύνатаι να θεωρηθούν συμβάσεις εργασίας για κάλυψη πάγιων και διαρκών αναγκών της εταιρείας Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε..

ε) Το διοικητικό και λοιπό προσωπικό που προβλέπεται στον οικείο Κανονισμό της εταιρείας προσλαμβάνεται μέσω Α.Σ.Ε.Π., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994.».

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 4 Αυγούστου 2017

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ	Οικονομίας και Ανάπτυξης ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Άμυνας ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ	Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ
Αναπληρωτής Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΤΑΚΗΣ	Υφυπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΑΞΕΒΑΝΑΚΗΣ	Υφυπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΟΥΡΑΡΙΣ
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ	Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΟΥΡΑΝΙΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ	Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ	Οικονομικών ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ	Υφυπουργός Οικονομικών ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ	Υγείας ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ	Διοικητικής Ανασυγκρότησης ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ	Πολιτισμού και Αθλητισμού ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ
Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ	Μεταναστευτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΖΑΛΑΣ	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 4 Αυγούστου 2017

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

3. Το άρθρο 38 του ν. 4440/2016 (Α' 224) καταργείται.

Άρθρο 115

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση απλού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

